

Ob zidavi novega rotovža je v umetnosti prevladovala secesija. Iz tega obdobja so tudi v Ljubljani zgradili nekaj secesijskih hiš. Takrat je bilo v Novem mestu več pomembnih ljudi, ki so šli v korak s časom in so poznali umetnostni tok. In zakaj se niso odločili za moderno zgradbo? To so storili popolnoma zavestno. Zunanji znak moči, svoboščin, privilegijev je bila v srednjeveških mestih mestna hiša, za katero se je pri nas udomačila beseda rotovž (Rathaus). Tudi Novo mesto je imelo svoj rotovž. V srednjem veku so bili rotovži zidani ali v gotskem ali v renesančnem slogu. Z novim rotovžem pa so hoteli meščani na zunaj pokazati svoj nekdanji pomen, saj je novomeški sodnik (=župan) do ustanovitve okrožij združeval v svoji osebi vso oblast, ki se je kasneje delila na okrožnega glavarja, predsednika okrožnega sodišča, finančnega in davčnega komisarja. Težnjam občinskega sveta je bil naklonjen tudi čas. V 2. polovici 19. stoletja je v arhitekturi kot izraz romantičnih teženj prevladovalo posnemanje starih slogov (gotike, renesanse, baroka itd.), zato govorimo v tem času o novi gotiki, novi renesansi itd. Ta zgledevanja so bila lahko dobesečna, lahko pa so kombinirala tudi različne slogovne sestavine. Ob koncu historizma so bila večkrat tudi že precej neizrazita, arhitekti pa so izbirali posamezne sloge glede na pomen stavbe. Tako se je zdela za rotovž primerna zlasti gotika ali renesansa, saj je bila mestna hiša značilna sestavina srednjeveškega trga.

Novomeški primer predstavlja verjetno precej pozen primer in ga ni mogoče natančneje opredeliti z eno samo oznako, saj ne gre za čisto oblikovno posnemanje kakega zgodovinskega sloga. S svojo vertikalno zasnovo ter z reduciranim erkerjem oziroma bolj stolpičema in s stolpom v principu navezuje na gotsko arhitekturo; formalni elementi (polkrožna okna, balkon, arkade v pritličju) pa povzemajo renesančne oblike. Okna v prvem nadstropju imajo tudi nove gotske elemente: šilasta bifora znotraj polkrožnega loka. Torej ne gre za dosleden posnetek kakega historičnega sloga, pa tudi ne za umetnino, ampak prej za **brezkrvno kombinacijo**, ki se s svojimi dimenzijami in hoteno monumentalnostjo ne glede na arkadne loke v pritličju ne sklada s skromnejšim in pristnejšim okoljem novomeškega Glavnega trga. Monumentalnost je seveda povezana z lokalnim ponosom, kar izpričuje tudi prikrojen grb nad arkadami na steni.

Naročniki revije **park** so tudi podjetja:

ABC Cibic Novo mesto d.o.o.
projektiranje, svetovanje, nadzor
Novi trg 1, Novo mesto
tel.: 07 33 70 320

Dolenjski geodetski biro
Gregor Miklič s.p.
Brod 48a, Novo mesto
tel.: 07 33 80 000, gsm: 041 205 430

Luminus d.o.o.
Kolodvorska 2, Novo mesto
tel.: 07 33 72 541

RSL production d.o.o.
Snemalni studio, aerobika
Turkova 34, Novo mesto
tel.: 07 33 75 500

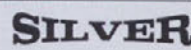
Arch linea d.o.o.
projektiranje, načrtovanje, oprema, design
Kandijska cesta 28, Novo mesto
tel.: 07 30 79 811

Elica Križ s.p.
Pridobivanje upravne in gradbene dokumentacije
Ljubljanska cesta 4, Novo mesto
tel.: 07 33 24 851

MM&M
Ključavničarstvo Majcen
Cegelnica 33, Novo mesto

Trgovine Silver
Novi trg 1, Novo mesto
BTC Ljubljanska 27, Novo mesto

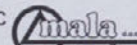
ARHITEKTON d.o.o.
Novi trg 9, 8000 Novo mesto
tel.: 07 33 71 520
fax: 07 33 71 521
gsm: 041 671 338

projektiranje
inženiring

Gradbeno projektiranje in inženiring d.o.o. GPI
Ljubljanska cesta 26, Novo mesto
tel.: 07 33 77 630, www.gpi.si

Mala d.o.o.
Olivno olje, Karlovačko pivo
Šolska cesta 12, Otočec
tel.: 07 30 99 160

SINTEC d.o.o.
informacijski sistemi in telekomunikacije
Ljubljanska 26, Novo mesto
tel.: 07 33 81 000

Aurora hobby & art
Breg 1, Novo mesto
tel.: 07 33 23 055

Gvido napisi d.o.o.
V Brezov log 2
Novo mesto
tel.: 07 33 82 850
gvido.napisi@siol.net

Malkom Novo mesto d.o.o.
Ljubljanska 1, Novo mesto
tel.: 39 31 470

sitotisk avbar
Avguštin AVBAR s.p.
LASERSKO GRAVIRANJE
tel.: 07 33 79 021 GSM: 041 682 468
Krallova ulica 15 (Šmihel), 8000 Novo mesto

Avtogalant
izdelava
izpušnih cevi
Ob potoku 10, Novo mesto

Id - interier design d.o.o.
Arhitektura & design
Germova u. 3, Novo mesto

Id - interier design d.o.o.
Arhitektura & design
Germova u. 3, Novo mesto

SOPHOS
Sophos d.o.o. SOPHOS ANTI-VIRUS
Pooblaščen distributer za Slovenijo
www.sophos.si

AVTOHIŠA ADRIA
Avtohiša Adria Plus
Podbevska 13, Novo mesto

INFOTEHNA
Infotehna d.o.o.
Glavni trg 20, Novo mesto
tel.: 07 39 30 600

Megafoto
center za fotografijo in mobilno tehnologijo
BTC Novo mesto, tel.: 07 33 70 800
Šentjernej, tel.: 07 30 81 111

Sporti d.o.o.
Košenice 83, Novo mesto

Avtohiša Berus
Avtohiša Berus
Podbevska 1, Novo mesto

MONTAŽA IN POPRAVILO VODOVODNIH INŠTALACIJ
Jernej Jakše s.p.
Bršljin 32, Novo mesto
gsm: 041 647 319

Moba
Izdelava posteljnih vložkov Latoflex
Stopiče

stia
d.o.o. Novo mesto
tel.: 07 39 34 780 • fax: 07 39 34 781
E-mail: stia@siol.net

Avtošola Riba
Ulica stare pravde 15,
Novo mesto
tel.: 07 33 26 722

Računovodski servis
Jožica Bukovec s.p.
Adamičeva ulica 2
tel.: 07 33 79 130

MTI Pavlič
Kočevarjeva 2, Novo mesto
tel.: 07 33 71 570

Študentski servis
www.noua.si
051 310 676

Branko Tratar s.p.
projektiranje, posl. posredovanje, nadzor
Ul. talcev 2, Novo mesto
tel.: 07 33 80 900

Konvikt d.o.o.
REKLAMNA AGENCIJA
Novi trg 1, Novo mesto

Panda d.o.o.
KZ Krka,
Dom, vrt in kmetijstvo
tel.: 07 33 56 360

Studio Virc
Ilke Vaštetove 15, Novo mesto

COMLAN d.o.o.
Trženje in servis računalniške opreme
Ljubljanska 8, Novo mesto
tel.: 07 33 21 638

LEPOTNI ATELJE
Frizerstvo, solarij, ličenje, pedikura
Milana Majcna 9,
Novo mesto
telefon 07 332 45 10

Plesni center Dolenjske
Novi trg 7, Novo mesto
gsm: 041 754 911

TONSON
Tonson, šola tujih jezikov
Kandijska 64, Novo mesto
Tel.: 07 33 77 882, www.tonson.si

COMPUTRONIC
Tel: (07) 3376 710
computronic@siol.net

Loging d.o.o.
Industrijski in skladišni objekti
Zdinja vas 17, Novo mesto
tel.: 07 30 99 300, www.loging.si

Polidej trade d.o.o.
Ekskluzivni zastopnik za bazzara espresso
tel.: 33 82 283, 041 336 304

Urko
Ljubljanska 22, Novo mesto

Cvetličarna Cvetnik
Ljubljanska 27, Novo mesto
Podbevska 4, Novo mesto

Loni d.o.o.
Dobrava 34, Otočec

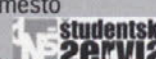
Tuš market Brusnice
Panda d.o.o.
tel.: 07 30 85 623

Zarja d.d.
Stanovanjsko podjetje
Prešernov trg 5
Novo mesto

DNŠ Študentski servis
Prešernov trg 6, Novo mesto
tel.: 07 33 74 370
www.student-nm.com

Robert's elektronik d.o.o.
Novomeška 79, Straža
tel.: 07 30 84 840

Visio d.o.o.
Metelkova 7b, Ljubljana

Oglašujte v parku!
Tel.: 07 393 08 12
E-mail: park@park-on.net

Lubcon d.o.o.
Pod Trško goro 33
Novo mesto
tel.: 07 33 80 760

ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
8000 Novo mesto • Podbevska ulica 31 • tel.: 07/3 930 930
E-mail: roletarstvo.medle@siol.net

OKNA - VRATA - SENČILA

YURENA
33 72 100
šola tujih jezikov
Glavni trg 11, Novo mesto 102

Za nami ... potop

Boris Blaić

Študenti v Ljubljani so izvolili svoje parlamentarce. Udeležba ni bila kaj prida, zato pa je bila toliko bolj burna predvolilna kampanja, ki je, tako kot je to že običaj, napolnila številne umazane podrobnosti. Podkupovanje volivcev, razsipnost študentske organizacije in karieristi, ki so si na SQU-u zagotovili dolgoletne in dobičkonosne pogodbe, so postali že pregovorna zadeva, a vendarle študentskim politikom vedno znova uspe, da presežejo tudi sami sebe. Tako ob tem, ko večina študentov le težko zbere denar za nakup prehrabrenih bonov in mesečno vozovnico, nova mandatarka študentske vlade z nasmehom na obrazu priznava, da je teden dni pred volitvami plačala dobrih 400.000 tolarjev kazni, ki ji jo je zaradi nedovoljenega posojanja denarja mednarodni dijaški organizaciji naložil nadzorni senat.

Ob vsem, kar se dogaja v Ljubljani, se zdijo novomeški DNS-jevci kandidati za menedžerje leta. Skupina uspešno uresničuje številne projekte, v zadnjih letih pa se ji je v precejšnji meri uspelo otresti celo desnega političnega predznaka ter pod svoje okrilje združiti znaten delež študentske populacije. A vendarle ni vse tako rožnato. Tako se je na spletnih straneh novomeške občine ob polemiki o uvedbi vstopnin v LokalPatriotu razvnela tudi debata o tem, da direktor v klubu, ki ga sofinancira študentsko društvo, prodaja družinski cviček.

A to so že stare zadeve in zagrenjeni pesimisti bi ob tem dodali, da je to precej majhna cena v primerjavi s tisto, ki bi jo morali študenti plačati, če bi se do njihovega denarja dokopala država oziroma lokalna skupnost. Ne ena ne druga si nista nikoli ustvarila slovesa varčnega in racionalnega porabnika javnih sredstev, a kot vse kaže, so na podobni poti tudi študentski liderji.

Zato pa si za dober sloves toliko bolj prizadevajo nekatera podjetja. Tako so v Krki Zdravilišča milijon tolarjev namesto za božično-novoletna poslovna darila namenili za dokončanje hiše socialno ogrožene družine, tovarna zdravil pa je mladim raziskovalcem podelila že tradicionalne nagrade.

Sicer pa je oktobrsko dogajanje v Novem mestu dodobra napolnilo časopisne strani črnih kronik. Začel se je medijsko težko pričakovani proces proti domnevemu trojnemu morilcu Erminu Brkiæu, le nekaj dni pred prvo obravnavo pa se je na Gorjancih zgodil nov, ne dosti manj okruten napad. Podatek, da naj bi dekle napadel in hudo poškodoval moški, ki je bil zaradi podobnega dejanja v preteklosti že obsojen, a zgolj na pogojno kazen, pred sklepnim dejanjem v primeru Brkiæa ne vzbujajo nič kaj pomirjujočih občutkov. A počakajmo. Odločilna pričanja so na vrsti prav v teh dneh in zanimivo bo spremljati, kako se bo novomeško tožilstvo spopadlo z nalogo, ki ji njihovi kolegi niso bili kos v procesih proti Kameniku, Lončariču, Makoterjevi ...

Medtem pa se v trebanjski občini, konkretnije na Mirni, že dalj časa ukvarjajo s precej bolj vsakdanjimi težavami. Ker je tamkajšnja čistilna naprava zaradi prenizkih občinsko določenih cen za odvajanje komunalnih voda poslovala z rdečimi številkami, ji je Elektro Ljubljana zaradi neplačanih računov v višini dveh milijonov tolarjev tik pred začetkom poletja za dva tedna odklopil elektriko. To je bilo za sicer ne najnovejšo, a povsem funkcionalno čistilno napravo, s katero upravlja zasebno podjetje, usodno. Zamašil se je eden od dveh kanalov, po katerih vanjo prihajajo fekalije in druga nesnaga, ki se vse od takrat neprečiščena izliva v reko Mirno. Tako se je sredi najhujše poletne vročine zgodil množičen pogin rib, ogrožena pa je tudi podtalnica in s tem zdravje ljudi. Čiščenje komunalnih voda po zakonu o varstvu okolja sodi v pristojnost občine, zaradi česar je Zveza ekoloških gibanj pred nedavnim zoper trebanjsko županjo napovedala kazensko ovadbo. Ob vseh političnih in osebnih razprtijah, ki že leta pestijo občino Trebnje, taka napoved resda izzveni zgolj kot še en politični blef, a bi kazenski pregon politikov zaradi njihove nizke ekološke ozaveščenosti najverjetneje blagodejno vplival tudi na zavest o tem, da morajo na volitvah izraženo zaupanje opravičiti tudi med mandatom.

DOLENJSKA

Napatriotska vstopnina, nepatriotski cviček?	4
Sto besed na mesec	4
Kolumna	6
Črna packa: Mestno obzidje – mestna sramota	8

INTERVJU

Matej Burger	9
Darko Njavro	10
Viki Grošelj	12

ČETRTRA DIMENZIJA

FOTOPUB

KULTUM

Sebastjan Šeremet, novomeški slikar	15
Polona Juh, igralka	16
LIFFE ali o življenju filma	17
Infopark	18
Velvet Brown, tubistka	19
Recenzije, napovedi	19

REPORTAŽE

FOTOZGODBE

PARKEXTREME

STRIP

POTLAČ

park: kolofon

regionalni mesečnik
številka 2, letnik 7

ISSN 1408-7189

Naslov uredništva: Park
Glavni trg 6
8000 Novo mesto

e-mail: park@park-on.net
web: www.park-on.net

Naročila, distribucija:
07 393 08 12

Trženje: Matjaž Grum
gsm: 031 549 906
mgrum@email.si

odgovorni urednik: Uroš Lubej

uredništvo: Tina Ban, Simon Bizjak, Boris Blaić,
Matjaž Brulc, Marijan Dovič, Andreja Kopač,
Janez Lamovšek, Iztok Kovačič, Boštjan Pucelj,
Žiga Virč, Tomaž Levičar, Uroš Lubej, Anja Re-
bolj, Damir Skenderović, Barica Smole, Damijan
Šinigoj, Marko Vide, Primož Žižek

naslovnica: Iztok Kovačič
lektorica: Nina Štampohar

filmi in prelom: Grafika Novo mesto d.o.o.
tisk: Tiskarstvo Opara, Mali Slatnik
naklada: 1000 izvodov
ustanovitelj: Društvo novomeških študentov
izdajatelj: Založba Goga, Novo mesto
direktor: Gregor Macedoni

SPREHODI SE PO SVOJEM PARKU!

Naročnina se plačuje za obdobje od naročila do konca tekočega letnika (julij 2004). Prekinitev naročila je možna s pisnim preklicem in sicer 10 dni pred koncem naročniškega obdobja (1. julij 2004). Naročniki imajo 10% popust, študentje in dijaki 20%. Naročnina za tujino znaša 35 EUR, z letalsko dostavo 40 EUR.

Trženje za območje zunaj Dolenjske:

MOGENAS
MLADINSKA OGLASEVALSKA MREŽA D.O.O.

PARK

Ministrstvo
za
zdravje
opozarja:

Pomanjkanje
humorja
resno
škoduje vam
in ljudem
okoli vas!

Mr. K

Nepatriotska vstopnina, nepatriotski cviček?

Uroš Lubej

Na spletnih straneh Mestne občine www.novomesto.si se je med udeleženci internetnega foruma dvignilo veliko gneva, ki ga je povzročila nova politika vstopnin v klubu LokalPatriot. Vodstvo kluba se je namreč odločilo, da začne predvsem ob vikendih pobirati vstopnino, ki se giblje – odvisno od dogodka – med tristo in osemsto tolarji, in sicer tudi takrat, kadar ni pravih koncertov. »Iz nekomercialnega projekta je klub prerasel v čisto komercialno zadevo. Žalostno,« pravi udeleženec foruma **Študent Dušan** dodaja: »Vstopnino pobirajo, dokler se lokal ne zapre, četudi ni benda. Ne vem, kam gre ta denar.« »Strinjam se, da pobirajo vstopnino za priznane skupine, ne pa za muzko, ki jo vrtijo tudi druge in ni vstopnine. Upam da se bo ta vstopnina za take večere čimprej ukinila,« pravi **Austin**. »Sej ne rečem, DJ Vlaho je resnična legenda novomeške glasbene scene, ampk on bi najbrž delou za kšno pivo, vi gospoda pa pobirate vstopnino. Men je blu ful fajn, ampk sm s težkim srcem tuk velik plačou,« se je izpovedal **Peterček**. No, zadeva je šla tako daleč, da je nekdo predlagal podpisovanje peticije proti vstopninam, potem pa se je zadeve zapletla v precej mučno polemiko.

Za pojasnila smo prosili kar direktorja Zavoda LokalPatriot **Marka Zajca**, ki se na spletnih straneh sicer ni odzval. Takole je pojasnil uvedbo vstopnin: »Z vstopninami smo dejansko začeli šele kakšno leto po od-

prtju kluba. Prinesla je ne le skromen dodatek za pokrivanje programskih stroškov, temveč tudi zadovoljstvo gostov v Klubu (žal ne tistih pred njim), prijetnejše počutje, kulti-viranost, varnost in kvaliteto programa. Pri vstopninah bomo vztrajali, vendar se bomo prilagajali tako gostom kot programu. Klub LokalPatriot ni ne mladinski, ne študentski, ne dijaški, ne upokojenski ipd. Ravno tako ne moremo govoriti o džez, rock ali hip-hop klubu; generacijsko in žanrsko je nedoločen. Tako gostje kot programska ekipa pa imata nekaj skupnega - zahteven okus, tripanje na kvaliteto in ustvarjalnost, odpor do kiča in cenenih trendov ter neusahljivo žejno po dobrem in svežem - tako v glasbi kot fotografiji ali drugih umetnostih. Klub je zbirališče res pisanih generacij in okusov in želel bi, da tak tudi ostane. Kar se varnosti tiče - še vedno govorimo o enem izmed najbolj priljubljenih in obiskanih slovenskih klubov in zato večkrat privabi tudi goste, ki so v Klubu redko ali celo prvič, pa tudi s popolnoma drugačnimi nameni. In vstopnina je najboljši kvaliteten filter. Pridejo tisti, ki si privoščijo dober klubski večer in niso le v dolgočasnem mimohodu. Očitki o komercialnosti? V kulturi smo vajeni slabšalnega pomena "komercialen", se pravi "zaradi trga cenen, neizbirčen, podrejen povpraševanju" - v tem smislu pa ne vidim povezave ne s Klubom, ne z zavodom LokalPatriot, ne s Skupino DNS.«

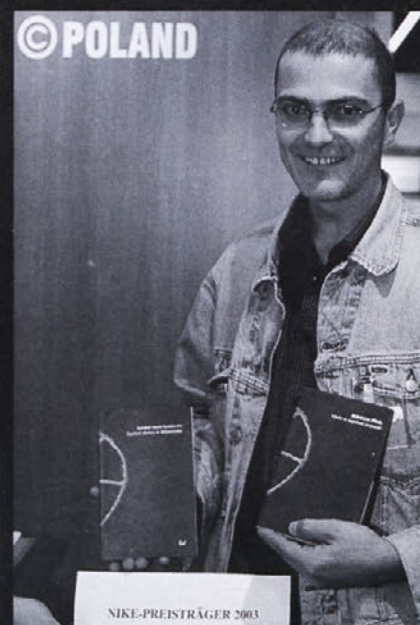
Sicer pa so vrli anonimni forumaši izrazili

mnenje, da je popolnoma neprimerno, da »študentski« LokalPatriot prodaja **cviček družine Zajc**, torej izdelek, ki ga pravzaprav prideluje kar sam direktor LokalPatriota. Ena in ista oseba je torej v tem primeru prodajalec in kupec - seveda se postavlja vprašanje, ali je kupec v tem primeru dobil najboljšo ponudbo. »Če bi se zagovarjal pred takimi vprašanji, bi pljunil v brk vsej svoji integriteti, samopodobi in etosu, ki ga gojim vso svojo kariero. Lahko le rečem, da sem o tem dvakrat premislil in spet iskal najboljšo rešitev za zavod, ne zase.« Na naše vztrajanje, naj vendarle pojasni, ali ne gre pri vsem skupaj za »konflikt interesov«, je Marko Zajc vendarle dodal: »Cviček Zajc je blagovna znamka cvička, ki dosega visoke ocene na tekmovanjih in pri ljubiteljih ne žlahtne kapljice. Dosega širok krog potrošnikov po celi Sloveniji. Doseči skuša kar najboljšo razmerje med kvaliteto in ceno, tradicionalni odjemalci pa uživajo pri tem posebne ugodnosti in cene. LokalPatriot je partner, ki ga naša družina visoko ceni in upošteva, zato pomagamo zavodu, kjer lahko, gostje v Klubu in uspeh le tega pa nagrajujejo mojo odločitev. Kljub temu sem podprl prodajo še enega cvička, in to je dober cviček Planinc. Podobno kot se direktor ali vodja odloča o mnogih dobaviteljih zavoda, pa naj gre za računalniško opremo, pohištvo, gledališko skupino, cedeje in časopise, se odloča tudi o vinu. To odgovornost dober vodja ne zlorablja, temveč jo vnovčuje v dobrobit organizacije. In take odločitve odgovorni ne sklepamo parcialno in kratkoročno. Če se tu motim, mi pokažite iz prve roke, kako se stvarjem streže - vrata zavoda so odprta vsem dobrim v tem mestu.«

Kakor koli že. Čas bo pokazal, ali si v Novem mestu, ki je sicer zatrpno z gostinsko ponudbo (ne pa tudi s klubsko, na žalost), LokalPatriot lahko privoščijo pobiranje vstopnin in točenje direktorjevega vina – in obdrži obiskovalce!

park

Knjiga z ukradeno naslovnico prejela najvišje poljsko priznanje

Na letošnjem Frankfurskem sejmu je bila na poljski stojnici na ogled knjiga **Jaroslawa Mareka Rymkiewicza**, Zachod slonca v Milanowku (izšla leta 2003), ki je prejela visoko poljsko knjižno nagrado. Super, še ena knjiga izmed neskončno mnogih predstavljanih na največjem knjižnem sejmu na svetu, bi rekli. Hudič pa se skriva v podrobnostih! Novomeška založba Goga je izdala knjigo z identično naslovnico. Gre za knjigo **Klemena Piska**, Visoko in nagubano prapočelo (izšla leta 2000), katere avtorica naslovnice je **Sandra Hrovat Grum**. Očitno je poljski oblikovalec preprosto ukradel tuje avtorsko delo. Ker so vse Gogine knjige predstavljene na svetovnem spletnem, poljski »kreator« ni imel težkega dela. Hecno pa je predvsem to, da si ta umetnik ni vzel niti toliko časa, da bi spremenil kakšno barvo, format ali kako drugače transformiral osnutek. (BP)

Objava PUP-a za zunajmestno območje končala muke investitorjev

1. januarja letos je v veljavo stopil nov **Zakon o urejanju prostora**, ki je razveljavil stare urbanistične rede občin. Ti so bili zakonska osnova, na podlagi katere lahko upravna enota posameznim prosilec izda gradbeno dovoljenje. Občine bi morale te urbanistične rede zamenjati s **prostorsko ureditvenimi pogoji (PUP)**. Mestna občina Novo mesto januarja 2003 PUP-a za zunaj mestno območje še ni imela pripravljene, tako da so številni investitorji zaman trkali na vrata upravne enote, ki jim ni mogla izdati gradbenih dovoljenj, torej tudi gradnje niso mogli začeti. Z veliko zamudo desetih mesecev pa so bili sredi oktobra prostorsko ureditveni pogoji za našo občino vendarle objavljeni v Uradnem listu RS, morebitnih škod osmoljenim investitorjem pa seveda ne bo poravnal nihče. Sicer pa so nam iz **Urada za prostorsko planiranje Republike Slovenije** sporočili, da so imele občine polnih enajst let časa, da prostorske pogoje pripravijo in da se popolnoma same odločajo, s kakšno hitrostjo bodo sprejemale te akte.

STO BESED na mesec

Poleg mestne občine Novo mesto so se tudi številne druge občine znašle v pravni praznini. (UL)

Krka odprla obrat v Šerntjerneju

Farmacevtska družba **Krka** iz Novega mesta je 17. oktobra v Šerntjerneju odprla novo tovarno za proizvodnjo trdnih zdravil. Proizvodnja v obratu **Beta Šerntjernej** naj bi stekla po prvem novembru, v njej pa bo skupno z vodstvom zaposlenih 70 delavcev. V novem sektorju bodo proizvajali tri vrste tablet, anti-depresive, dva preparata za srčna obolenja in preparat za zdravljenje alergij. Po besedah **Miloša Kovačiča** se proizvodnja v zadnjih dveh letih izredno povečuje, saj so imeli leta 2001 kapaciteto tablet v količini dveh milijard, zdaj pa so z vsemi investicijami na Poljskem, v Rusiji in z novo tovarno Notol prešli na šest milijard tablet. Šerntjernej naj bi s kapaciteto 400 milijonov tablet igral pomembno vlogo pri izvozu, predvsem v baltske države, kjer je potreba po manjših serijah zdravil. (VL)

Brezplačna parkirna mesta na Rozmanovi

Zahteve skupine obrtnikov, trgovcev in drugih poslovnih subjektov v mestnem jedru so se s sklepom župana mestne občine Novo mesto **Boštjana Kovačiča** vendarle uresničile. 7.10. je Kovačič podpisal sklep, ki določa 33 parkirnih mest na Rozmanovi ulici v Novem mestu. Parkiranje je na teh mestih do 30 minut brezplačno.

Župan je prav tako vsem podjetnikom oz. obrtnikom, ki v mestnem jedru opravljajo tradicionalno obrt ali deficitarno dejavnost, v starem mestnem jedru omogočil 50-odstotni popust za letno parkiranje za eno parkirno mesto. Med izbranimi najdemo urarje, zlatarje, ključavnice, čevljarja, kemično čistilnico, cvetličarni, fotografske storitve, frizerske salone, optiko, medicinske pripomočke, knjigarne, trgovini z darili, prodajo bioizdelkov. (UL)

Gasilskoreševalni center odprl svoja vrata

Mesec oktober je potekal v znamenju meseca požarne varnosti. Tako je Gasilskoreševalni center iz Novega mesta 24. oktobra pripravil dan odprtih vrat. Kot je razložil direktor centra **Igor Perhaj**, je glavni namen dneva odprtih vrat prikaz usposobljenosti gasilcev, tehnike, opreme in podobno. Zadeve niso takšne, kot bi morale biti – z boljše, sodobnejše opremo bi naredili več, predvsem pa hitreje in učinkoviteje, lahko bi zmanjšali marsikatero materialno škodo ali rešili kakšno življenje. Profesionalni gasilci centra niso klasični gasilci za požare, ampak rešujejo življenja v različnih nevarnih situacijah, kot so prometne nesreče in tehnične intervencije. V Gasilskoreševalnem centru Novo mesto je sicer zaposlenih 28 poklicnih gasilcev reševalcev, ki delajo v štirih izmenah. Pogoj za delo je srednja izobrazba, opravljena 6-mesečna gasilska šola in dodatna znanja. (VL)

Dolenjski arhitekti vnovič zbrani na skupščini

Veliko projektov, ki se jih lotevamo Dolenjci, je narejenih predvsem po poti najce-

nejše izbire, pri čemer se strokovni in estetski kriteriji pogosto zanemarjeni. To pripelje do tega, da nek projekt zaradi različnih »šlamparij« in nepopolnosti na koncu sploh ni več tako poceni, kot se je zdelo na začetku. To je zgolj eden izmed razlogov ustanovitve Društva arhitektov Dolenjske in Bele krajine, ki se je 21. oktobra v novomeškem Narodnem domu zbralo na svoji drugi skupščini. Na njej so izvolili novo vodstvo in spremenili statut društva. Dosedanjega predsednika Boruta Simiča je zamenjal **Marjan Zupanc** (avtor velodroma, znamenite hiše Jasna v Kranjski gori, prizidka ljubljanske Opere – v izdelavi). V izvršni odbor so bili izvoljeni **Tomaž Levičar, Borut Simič, Lilijana Jankovič, Jože Slak, Zdenka Hribernik, Jure Kocuvan** in **Iztok Kovačič**, v nadzorni odbor **Dare Homan, Gregor Bernard, Dejan Skrt, v razsodišče društva pa Boris Lorkovič, Romeo Zalakar** in **Bojan Košmerl**. (Mimogrede pripomnimo, da so funkcije dobili vsi, ki so se skupščine sploh udeležili.) Novi predsednik društva Zupanc je v svoj program dela med ostalim uvrstil aktivnejše sodelovanje društva v strokovnih razpravah pri sprejemanju prostorskih dokumentov, organizacijo pogovornih večerov o problematiki urejanja prostora v Novem mestu in v regiji, sodelovanje z društvi s sorodnimi cilji ter z Inženirsko zbornico Slovenije, organizacijo razstav ipd. Tem sorodne naloge so za delo društva v prihodnje predlagali tudi ostali člani društva, pri čemer jih je veliko izpostavilo tudi nujnost, da društvo deluje v prvi vrsti v javnem interesu, ter nalogo, da mora društvo vzpostaviti tesen stik oziroma vzajemno razmerje z vodstvi lokalnih skupnosti na območju delovanja društva. Društvo arhitektov je bilo sicer ustanovljeno že leta 1997, do sedaj pa je imelo le eno skupščino in je bilo bolj ali manj nedejavno. (UL)

Dijaki Ekonomske šole v Ragovem logu uredili veliko učilnico v naravi

Pod vodstvom mentorice **Cvetke Vodnik** so se dijaki Srednje ekonomske šole Novo mesto lotili preureditve dela Ragovega loga. Na eni izmed jasic ob Krki so počistili nizko rastje in postavili nekaj štorov. V notranjosti Ragovega loga pa so uredili nekaj klopi in miz.

Preureditev je namenjena tako šoli v naravi kot tudi morebitnim sprehajalcem v Ragovem logu. Dijaki upajo, da se njihovih urejenih kotičkov ne bodo lotili vandali. (UL)

Decembra splavitev Parkove spletne strani

»Vi nas napadate za vsako malenkost in nemarnost, sami pa imate (v primerjavi z nami) predpotopne spletne strani, na katerih imate objavljeno vsebino izpred dveh let,« nam v neformalnih pogovorih očitajo prijatelji iz Mestne občine. No, samo da pokažemo, da smo vsaj tako dobri kot občina, smo se Parkovci odločili, da bomo spletne strani prenovili ... ne prenovili, popolnoma demontirali. V sodelovanju s podjetjem **T-media** tako 3. decembra načrtujemo uradno odprtje novih Parkovih spletnih strani, na katerih napovedujemo obilo vsebine in velike možnosti interaktivnosti (pa tudi interpasivnosti). (UL)

Dom za sanje kmalu na malih ekranih

Idilično nedeljo, 26. oktobra, so skupina **Dom za sanje**, režiser **Klemen Dvornik** in snemalna ekipa **VPK-ja** preživeli ob sendvičih in pohanemu piščetu. Vzrok za to netipično nedeljsko prehranjevanje je bilo seveda sne-manje spota, prvega za ta dolenjski bend, in sicer za pesem **Bumerang**. Začeli so navsezgodaj na grmskem gradu, nadaljevali v gozdu v Vavti vasi, pol kilometra od ceste, ki vodi do Derganjih sel. Po že omenjeni perutnini so se namenili še v Kulturni dom v Straži (katerega tako imenujemo žal le še iz navade, saj za kakšno večje kulturne dogodke zaradi dotrajanosti ni primeren). Torej, spot bo zagotovo doživel premiero na **Vašem kanalu**, čeprav še ni znano kdaj. (AR)

Muveki kljub navidezному zatišju muvajo

O stanju v skupini **Moveknowledge** smo vprašali njihovega menedžerja **Matjaža Gruma**: »Mojsri (in mojstrica) hip-hopa, funka, reaggeja in še česa, Moveknowledge, ki so poleti pri Založbi Goga izdali prvenec *Sun sun*, zadnje čase pridno vadijo v novih prostorih v Bršljinu. Skupino je zapustil basist **Tadej Rozman**, prišel pa je **nadebudni Dejan Slak**. Z *Videospotnic* so jih povabili na snemanje koncertov živo za posebno oddajo, video za skladbo *Universe* se še vedno vrti na *Kanalu A* in *Tv Čarli*. V pripravi pa je tudi prva turneja po Sloveniji, ki se bo najbrž podaljšala tudi v

leto 2004.« Muveki zaenkrat načrtujejo nastope v Novi Gorici (Mostovna), Škofji Loki (Rdeča ostriga), Mariboru (Satchmo), Ljubljani (Orto klub) in menda še kje. (UL)

Ujetnik preteklosti v mestni občini Novo mesto

Ne, to ni zgodba o županu, direktorici občinske uprave ali kateremu drugemu priljubljenemu liku novinarjev Parka. To je zgodba o našem fotografu, **Boštjanu Puclju**, ki je doživel svojo tretjo samostojno razstavo fotografij, in sicer v samem centru domnevnosovražene trdnjave. Otvoritev »**Summerim, ujetnik preteklosti**« je bila v četrtek, 23. oktobra, v stavbi mestne občine Novo mesto. Udeležili so se jo zaposleni, povezovala je čedna gospodična **Judita Pirc**, z glasbenima točkama je nastopil učitelj harmonike **GŠ Marjana Kozine Ivica Ivanovič**, župan mestne občine Novo mesto **Boštjan Kovačič** pa je vse navzoče nagovoril. Sam dogodek se je zgodil v okviru spomina na ustanovitev **Novomeške čete**. Vseh štirinajst fotografij si lahko ogledate do konca novembra. (AR)

Nov novomeški kratki film

Starosta novomeškega kratkega filma **Žiga Virca** se, kot kaže, vrača k romantiki. Sicer je pri največjih umetnikih vedno težko ugotoviti »Šta je pisac htia da kaže«, toda iz krogov blizu novomeškega filmskega društva smo izvedeli, da Virčev novi 5-minutni kratki film **Rože** (*The Flowers*) govori o nelahki usodi narave v času težke mehanizacije. No, kakor koli, po Reqiemu za burek in Pentagramu gre za tretji film Žige Virca, ki si kruh služi kot fotograf Parka (nekoč je izjavil: »S komercialno fotografijo za Park se ukvarjam zgolj zaradi zaslužka, ki mi omogoča, da se lotevam velikih umetniških filmov.«). Rože so končane in si že iščejo svoje mesto na mednarodnih festivalih, izvedeli pa smo, da Žiga pripravlja tudi že naslednji projekt sajko vsebine. Naslednji film bo govoril o nekem modelu, ki se znajde v psihološki stiski, saj doživlja čudne telefonske pozive od nekoga, ki očitno ve vse o njem. (UL)

Cvitkovič končal snemanje filma Od groba do groba

Jan Cvitkovič je v Komnu na Krasu te dni zaključil snemanje svojega drugega celovečerca z naslovom **Od groba do groba**. Sodeč po naslovu in scenariju ne gre za komedijo. Glavno žensko vlogo igra **Mojca Fatur**, ki se je sicer pojavila skupaj s Cvitkovičem že v *Veru*. Za lucidno glasbeno atmosfero je poskrbela zdaj že legendarna idrijska skupina **Putrauke**, znana tudi na Dolenjskem. Cvitkovič je prejel beneškega leva za svoj prvenec **Kruh in mleko**, zato so tudi mednarodna pričakovanja velika. Producent filma *Od groba do groba* je **Janez Burger**, s katerim je Jan ustanovil podjetje **Stara gara**. Naveza bo delovala tudi v prihodnje, saj se Burger počasi pripravlja na snemanje svojega naslednjega filma. Vlogi režiserja in producenta si bosta filmarja izmenjevala, tako da naj bi bil producent Burgerjevega projekta prav Jan Cvitkovič. (SB)

Kinodvor končno odprl svoja vrata

Po dveh letih obnove in prezidave je svoja vrata končno odprl ljubljanski Kinodvor, centralna postaja art filma v Sloveniji. Dela so se vlekla zaradi premajhnih finančnih sredstev in statusa zgradbe, v kateri art kino deluje. Poslojje spada namreč pod okrilje **Zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine RS**. Kinodvor ponuja več od zgolj art kina – pod njegovim okriljem lahko raziskujete arhive **kluba Dvorišče**, ki vsebuje nekatere filmske klasike in strokovno literaturo. Vzpostavil naj bi tudi logistično središče art kino mreže po večjih mestih Slovenije, med njimi že delujejo **celjski kino Metropol** in **novomeški Dom kulture** (več o tem glej tudi prejšnjo številko Parka, rubrika Sto besed). Umetniški film naj bi našel svoje mesto še v Izoli, Mariboru in Kranju. Od otvoritve Kinodvora in drugih centrov v sklopu art kino mreže se najprej pričakuje opazen dvig kulture gledanja filma, saj bo mreža poleg art filmov ponujala tudi druge mojstrovine iz oddaljenih središč avtorskega filma, kot so Tajvan, Brazilija, Skandinavija ... (SB)

Upor (dela) Bolivijcev se nadaljuje

Ko se je vlada **Sancheza de Lozade** odločila prodati nacionalne rezerve zemeljskega plina, ki so med največjimi v Latinski Ameriki, so v Boliviji izbruhnili hudi nemiri. 14. septembra so se začeli ulični protesti, s katerimi so sindikati, kmetje, študenti in različna indijanska revolucionarna gibanja hoteli preprečiti razprodajo nacionalnega energetskega bogastva multinacionalnim korporacijam. Upor se je razširil na vso Bolivijo. Po vsej državi so se skupine protestnikov spopadale s policijskimi in vojaškimi enotami. Ponekod so tudi za več tednov blokirali glavne prometnice, ki povezujejo prestolnico La Paz z ostalimi mesti. Na tisoče žensk sindikata Central Obrera Boliviana se je odločilo za gladovno stavko, ki je potekala v katoliških cerkvah, isto so storili novinarji na nekaterih radijskih postajah. Rudarji so napovedovali, da bodo okupirali rudniške družbe, ki so v lasti predsednika (Sanchez de Lozada je namreč lastnik številnih bolivjskih rudnikov). Indijanci so postavljali tudi vprašanja o rasizmu in apartheidski politiki bele bolivjske vlade, ki vlada večinskemu in-

dijanskemu prebivalstvu. Vsi pa so zahtevali odstop vlade Sancheza de Lozade. Demonstracije so bile krvave. V nekaj tednih je umrlo najmanj 70 delavcev in kmetov, več kot 500 pa je bilo ranjenih. Samo v nedeljo, 14. oktobra, so policisti in vojaki v El Altu ustrelili 26 protestnikov. 17. oktobra ob desetih zvečer je predsednik Sanchez de Lozada odstopil, nato pa pobegnil v ZDA. Njegovo mesto je prevzel podpredsednik **Carlos Mesa**, sicer filozof in zgodovinar, ki mu je del Bolivijcev zaradi njegovih kritik na račun predsednika precej naklonjen. Vendar mnogi zahtevajo bolj korenite spremembe. Zato se bloкаде, protesti in gladovne stavke še kar nadaljujejo. (TB)

Še vedno zaprti

Grška policija brez pravnomočne obsodbe še vedno zadržuje 7 ljudi, ki so jih aretirali 21. junija na demonstracijah »za boljšo globalizacijo« med vrhom EU v Solunu. 5 izmed protestnikov je začelo gladovno stavko, s katero želijo svetovno javnost opozoriti na svoj položaj. Dva izmed stavkajočih sta obtožena načrtovanja napada z molotovkami. Če bosta pravnomočno obsojena, jima grozi do 25 let zapora. (MV)

Demonstracije v Washingtonu

25. oktobra se je na ulicah Washingtona zbralo okrog 40 000 ljudi, kjer so miroljubno kritizirali mednarodno politiko ZDA, predvsem pa zahtevali takojšnjo prekinitev okupacije Iraka, ukinitve trgovskih ukrepov proti Kubi in umik podpore Izraelu pri njegovih nasilni politiki do palestinskega naroda. (MV)

Nemiri na Jamajki

Okrog 4000 razjarjenih Jamajčanov je v Montego Bayu nasilno demonstriralo proti neupravičeni policijski usmrtni dveh nedolžnih starejših državljanov. Med protesti so sežigali avtomobile, zapirali ceste in s steklenicami obmetavali policiste. Turiste v bližnjem letovišču Sandals Montego Bay je med nemiri varovala vojska. (MV)

Kmalu združitev CAFTE in NAFTE

V Teksasu se je končal 8. krog pogajanj med članicami prostotrgovinskih območjih srednjeameriških držav (CAFTA) in območja severnoameriških držav (NAFTA). Članice se pogajajo o združitvi obeh prostotrgovinskih območij, s katerimi bodo odprta vrata prostemu pretoku kapitala. Gibanja za boljšo globalizacijo pri tem opozarjajo na negativne okoljevarstvene in socialne posledice združitve. 9. in zadnji krog pogajanj bo potekal v Washingtonu med 8. in 12. decembrom. (MV)

Pametne znamke

Poštna služba ZDA je v okviru boja proti terorizmu začela priprave na identifikacijo vseh pošiljateljev klasične pošte. Klasične znamke bodo nadomestile t. i. pametne znamke, ki bodo vsebovale osebne podatke o pošiljatelju in naslovniku pošiljke. Na začetku bodo s pametnimi znamkami opremljali le posebne pošiljke, sčasoma pa bodo sistem razširili na celotni notranji poštni promet. (MV)

Saj si vendar fant ...

Barica Smole

Berete črno kroniko? En sin je materi pulil nohte, drugi je ubil očeta, eden je obtežil drugemu noge, da je potonil v Savi, tretji, možak, da bi gore premikal, je (morda) ustrelil tri mlade za pest denarja ... Le redkokdaj so v črnih vesteh ženske; če so, so to ubijalke v družinskem krogu, takrat, ko jih življenje pripelje v slepo ulico in ne vidijo naprej, ko so poteptane, ko jim je bližnji vzel vse dostojanstvo. Resda sta zadnje čase v sodnih mlinih pri nas dve (zanimivo, obe sta materi krepkih mladcev, trdi in odločni), ki bi utegnili biti če že ne storilki, pa vsaj načrtovalki in podpihovalki kar krutih dejanj. A od Svetega pisma dalje je polno Kajnov, prav nikoli pa ne boste zasledili, da je sestra umorila brata.

Se res moški bolj nagibajo k nasilju in kriminalu, ker je tako zapisano v njihovih genih? Prav res testosteron povzroča vojne? Je za vse res kriv tisti manjkajoči delček na kromosomu, zaradi katerega je namesto iksa ipsilon, kot trdi mnogo genetikov, na primer Steve Jones iz Oxforda v knjigi *Moški - zmošta narave?*

Na srečo so še Očkovi koticiki (in upam, da jih mladi očetje skrbno in vedno pogosteje urejajo v svojih domovih), v katerih je tudi fantom toplo in kjer so lahko včasih šibki in zmotljivi ter mehkega srca.

Pravijo, da bo fantkovo moškost gradilo to, kar vidi in spozna ob očetu. Da je največja potreba odraščajočih fantov potreba po očetovi zaščiti, razumevanju in spoštovanju. Oče, ki koga v družini tepe, prav gotovo ni dober oče. A ne gre le za fizično nasilje; očetovi izbruhi in pridige so tisto, kar si fantje najmanj želijo. Z njimi očetje sporočajo, da niso zadovoljni s svojimi sinovi, da so zgube, da so razočarani nad njimi. Kritika pri otrocih poraja občutek nemoči in odvečnosti. Prijatelj mi je pravil, da še danes, ko je oče že

navno mrtev, on pa je starejši, kot je bil oče takrat, ko je umrl, sliši njegov glas in vidi njegove mrke oči. Nikoli se ne spomni, kaj mu je trobil. Lekcije so šle mimo, spominja se samo, kako jezen je bil takrat in kako močno je bolelo. Četudi so kritika, nerganje, popravljane, ostrina nastali iz očetove želje, da bi bil sin kos neprijaznemu, tekmovalnemu svetu, so zgrešile cilj; od vsebine besed ni ostalo ničesar. Zgolj sinova samopodoba je postala krhka senca. Kako naj bodo sinovi, ki so jim vcepili občutke nevrednosti, strčnosti, neljubljenosti, zagrenjenosti, drugačni? Kaj ni bil ravno tak Kajn, ko je ubil brata? Je bil res simbolično poljedelec, ki je prevzel mesto nabiralca? Ali ni bil tudi tisti, ki je hotel prizadeti Očeta, ker ni več verjel v njegovo naklonjenost in toplino? Da bi mu pokazal, kako sam trpi zaradi tega?

Fantje se naučijo strahu, postanejo zagrenjeni in maščevalni. Njihova stiska je velika in samopodoba strta. Tisti, ki se čutijo nevredne, neljubljene, ki so zagrenjeni, tisti nosijo seme nasilja. Očetje, ki so ponosni na

sinove, ki jih pohvalijo in razumejo njihov strah in nemoč, pretrgajo vzorec odnosov oče-sin, ki vodijo v vedno novo nasilje, iz roda v rod. Človek raje zmaguje, kot je poražen, in preprič, izbruh in tepež pomenijo poraz za vse, ki so udeleženi v tem. Ponižanost in občutek nevrednosti se za vselej zapišeta v dušo, le redko na površino, večinoma v globino podzavesti, od koder vedno izraščajo kali zla. In zd se, da kromosom y ni nosilec nasilja, morda je "kriv" samo za to, da si moški/fantje zaradi fizične moči mislijo, da ne smejo kazati šibkosti. Da je treba biti ves čas na preži, kajti vsi bodo našli njihove slabosti. Da je zato treba svetu kazati moč, trd obraz.

Za temi fasadami pa so krhka fantovska bitja, pogosto s popačeno podobo o sebi. Ker so z njimi grdo ravnali, se jim zdi, da so hudobni, nevredni. Zato so včasih nasilni, vznemirjeni, polni nelagodja in grobih besed.

Na srečo so še Očkovi koticiki (in upam, da jih mladi očetje skrbno in vedno pogosteje urejajo v svojih domovih), v katerih je tudi fantom toplo in kjer so lahko včasih šibki in zmotljivi ter mehkega srca. Kjer jim dajo vedeti, da so vredni, in iz tega lahko vse življenje črpajo moč. Tudi zato, da bodo lahko spoštovali svoje sinove. Da jim ne bo treba reči: Saj si vendar fant ...

FOTO: BOŠTJAN PUCELJ

studio
10/3

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha
na kanalu **41**

TV Novo mesto, d.o.o.
Podbevškova 12
tel.: 07/39 30 860
trženje: 07/39 30 872
faks: 07/39 30 870
e-pošta: uredniki@tv-nm.si

radio
max
87.6 & 88.9

Radio Krka
106.6 MHz

s p o n z o r m e s e c a o k t o b r a

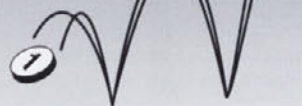
in

DNŠ študentski servis
n o v o m e s t o

NAGRAJUJETA!

nagradna igra za mesec

oktober

V letošnjem letu DNŠ Študentski servis Novo mesto praznuje 10. obletnico obstoja, zato bomo skušali to leto narediti praznično tudi za vas.

Nagrajenci bodo prejeli kupon za menu v McDonald's-u. Seznam nagrajencev bo objavljen na oglasni deski DNŠ - Študentskega servisa, v novembrskem Napovedniku Infotočke DNŠ, v časopisu Park in na oglasni deski v klubu LokalPatriot.

nagrajenci za mesec

september

V ponedeljek, 06.10.2003 je komisija DNŠ - Študentskega servisa Novo mesto izvedla 9. nagradno žrebanje. Deset nagrajencev bo nagrajenih s torbo oziroma majico, ki jih podarja študentski servis. Nagrajenci za mesec september so:

TORBO prejmejo:

1. ZLATKO GRUBAR, Polhovica 5, 8310 Šent.,
2. ALJAŽ ŠTRUCELJ, Meniška vas 62a, 8350 Dol. Toplice,
3. TINA JANC, Praproče 3, 8210 Tr.,
4. ROMANA UDOVIČ, Trnje 5, 8212 Vel. Loka,
5. ANDREJ MIKEC, Mali Slatnik 22, 8000 NM,

MAJICO prejmejo:

6. ANDREJ OVNIK, Razbore 11, 8212 Vel. Loka,
7. DANE ŠOBA, Ulica Slavka Gruma 16, 8000 NM,
8. RENATA VOVK, Zagrad 14, 8275 Škocjan,
9. JANA MAMILOVIČ, Tavčarjeva 3, 8000 NM,
10. TEJA ŠIREC, Gubčeva cesta 18, 8210 Tr.

Nagrajenci bodo o nagradah pisno obveščeni.

grafika
novo mesto d.o.o.

Ljubljanska cesta 42

Tel.: 07 30 20 220

Tel.: 07 30 20 221

grafika.novomesto@siol.net

- ▷ **PRIPRAVA ZA TISK**
- ▷ **OSVETLJEVANJE FILMOV B2**
- ▷ **SKENIRANJE A3**
- ▷ **GRAFIČNO OBLIKOVANJE**
- ▷ **RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE**
- ▷ **RAČUNALNIŠKA MONTAŽA**
- ▷ **BARVNO FOTOKOPIRANJE A3**

HEIDELBERG

Črna packa

Mestno obzidje – mestna sramota

Uroš Lubej

Verjetno le malokdo ve, kaj so in kje se nahajajo tako imenovane novomeške Šance. Ta nevednost pa ni naključna. Če bi imeli malo bolj modro mestno politiko, bi to lahko bila ena najlepših razglednih in turističnih točk v samem osrčju Novega mesta. Območje, ki se nahaja v neposredni bližini Kapitlja v smeri proti stari porodnišnici, je, nasprotno, že dolga leta eno najbolj zanemarjenih prostorov. Tam namesto urejenega sprehajališča najdemo zaraščeno »sovražno« ozemlje, ki je polno smeti in praktično neprehodno.

Kot pove že sama beseda (šance: obrambi nasip, okop) so Šance edini preostali del nekdanj mogočnega obzidja Novega mesta, ki je bilo zgrajeno v 15. in 16. stol., ko je nevarno grozila nevarnost turških vpadov. Zgodovinski podatki povedo, da so Turki Novo mesto večkrat oblegali, a nikoli zavzeli. Ko je nevarnost vpadov minila, obenem pa so obzidja začela utesnjevati razvoj mest, so jih v 18. stol. po ukazu vlad večinoma porušili.

Kot nam je povedal vodja območne enote Zavoda za varstvo kulturne in naravne dediščine Slovenije **Danilo Breščak**, so Šance ravno zaradi redkosti in monumentalnosti toliko bolj pomembne. **Srednjeveško obzidje Novega mesta je pridobilo status kulturnega spomenika** na podlagi odloka tedanje skupščine občine Novo mesto iz leta 1992, obzidje pa je pod evidenčno številko 8761 vpisano tudi v register kulturne dediščine, ki ga vodi uprava za kulturno dediščino ministrstva za kulturo.

Območje kulturnega spomenika pa se ne meni za to razglasitev in - neumna stvar - meni nič tebi nič še kar naprej propada!

FOTO: ŽIGA VIRČ

Samo območje Kapitlja s Šancami vred pa ima tudi velik arheološki pomen, pravi Danilo Breščak. Sondaže ob cerkvi in na prostijskem vrtu so pokazale naselbinske plasti iz poznolatskega (2. - 1. st. pr. n. št.) in rimskega obdobja (1. - 2. st. n. št.), na Šancah pa so v večji sondi med obzidjem in robom terase odkrili temelje močnega stolpa, ki vsekakor sodi pred čas nastanka mestnega obzidja, pod njegovimi temelji pa so sledovi poznobronastodobne poselitve, ki sodi v čas okoli 1000 pr. n. št. Ob arheoloških raziskavah je **Zavod za varstvo kulturne dediščine** skušal ugotoviti tudi globino in stanje ter način temeljenja mestnega obzidja, ki so glede na velikost in obsežnost gradnje zelo skromni. Ugotovili so, da se kritično stanje vidnih delov obzidja nadaljuje tudi v temelje.

»Obzidje je vsekakor potrebno celovite prenove, na kar Zavod opozarja že vrsto let. Potreben je projekt prenove, ki bo

FOTO: BOŠTJAN PUČELI

predvidel način statične sanacije, utrditve temeljev, pozidave škrb in v obzidju, način vrhnje zaščite, odstranitev vegetacije pa tudi obnovo dreves v drevoredu, osvetlitev in predvsem možnost izteka. Šance kot slepo črevo zlepa ne bodo sestavni del mesta. Idealna bi bila izpeljava Šanc v nivo Muzejske ulice. Možnost za to je bila sredi 80. let, ko se je menjalo lastništvo Fajdigove hiše. Naš predlog občini je tedaj bil, naj hišo odkupi, jo prezentira (v njej je namreč skrit stolp na mestnem obzidju), v njem uredi oddelek mestne zgodovine, vezan na Dolenjski muzej in seveda poveže peš pot s Šancami. Predlog ni uspel in možnosti za tako povezavo sedaj več ni. Morda bi kot alternativo lahko izpeljali povezavo s platojem

ob nekdanji porodnišnici in dalje z Župančičevim sprehajališčem na Loki. Območje vsekakor zasluži pozornost mestnih oblasti, za sodelovanje Zavoda pri prenovi in načrtovanju ne vidim ovir, « je za Park povedal Danilo Breščak.

Na mestni občini je na naše vprašanje o njihovem pogledu na problematiko odgovoril svetovalec župana za mestno arhitekturo **Tomaž Levičar**:

»V prvi fazi saniranja podobe kapiteljskih Šanc, ki so mestna sramota ne zgolj nekaj let, pač pa žal že kar nekaj zadnjih desetletij, bomo konec letošnjega oktobra odstranili odvečno zarast na območju ter tudi na samem obzidju, ki ga rastlinje dodatno ogroža. V nadaljevanju bomo uredili pot, namestili nekaj klopi in smetnjakov ter zatem prostor redno vzdrževali. V drugi fazi nameravamo skladno z navodili Zavoda za varstvo kulturne dediščine sanirati kostanjev drevored, to bi se lahko zgodilo v začetku drugega leta, zatem pa se bomo morali lotiti še drage in zato postopne sanacije obzidja ter poiskati sprejemljivo možnost za povezavo Šanc z Župančičevim sprehajališčem, kar je naloga, ki je načrtovana tako s prostorskimi ureditvenimi pogoji za območje mestnega jedra, kot z ureditvenim načrtom za Novi trg, terja pa delikatno dogovarjanje z lastniki zasebnih zemljišč na zarisani trasi peš poti in z ostalimi, ki imajo svoje interesa na tem prostoru. Vsekakor bo šlo na bolje.«

Kljub temu da se očitno pojavlja volja, da se kaj spremeni, županu novomeške občine **Boštjanu Kovačiču** podeljujemo že drugo črno packo, in sicer ponovno zaradi neprimerne odnosa mestne občine do kulturnega spomenika.

Preverili smo tudi stanje na Črnih packah iz oktobrske številke Parka:

Anton Deželan, predsednik KS Brusnice. Krajani Rateža še vedno niso dobili obljubljenega ogledala na križišču pri gostilni Vovko.

Boštjan Kovačič, župan novomeške občine. Gradbišče Rotovž je še vedno eno najbolj neurejenih gradbišč v Novem mestu in kazi podobo zakonsko zaščitenega mestnega jedra.

Imate predlog za Parkovo Črno packo? Pokličite park na številko 07 393 08 12, pišite na park@park-on.net!

Matej Burger, Orglarska šola Novo mesto Včasih orglam kar pri šestih nedeljskih mašah

Marijan Dovič

Ko drugi počivamo in lenarimo, ima mladi orglar in dirigent Matej Burger največ dela: včasih orgla kar pri šestih nedeljskih mašah, na običajno nedeljo pa pri treh; zvečer vadi še s frančiškanskim komornim zborom. Po-djetni študent Akademije za glasbo, rojen 1976, je večkrat skušal priti na novomeško glasbeno šolo kot pianist, vendar ni bil sprejet, zato se je začel učiti igrati klavir pri prof. Ines Breznikar. Ta ga je navdušila nad orglami in na njeno pobudo se je vpisal na ljubljansko orglarsko šolo: začne voditi več zborov in poučevati glasbo na osnovnih šolah. Med množico projektov, s katerimi se je pri novomeški klasični publiku zapisal že kot eden najobetavnejših mladih, izstopajo Sattnerjevi dnevi, vsakoletni božični koncerti z zborom in orkestrom (orkestralne priredbe sta napisala skupaj z Alešem Makovcem in bodo v bližnji prihodnosti izšle v Gorici) ter priredba Misse Solemnis Johanna Albrechtbergerja za orkester, ki je bila izvedena tudi v Ljubljani. Če se morda naveliča gla-sbe, se ukvarja z elektroniko (posebno z an-tenami), še raje pa z ženo. Ob otvoritvi Or-glarske šole Novo mesto, nove glasbene pridobitve za Dolenjsko, smo 11. oktobra v frančiškanski cerkvi videli izjemen koncert, ki je bil predvsem plod prizadevanj Burgerja in njegovega kolega, ravno tako izvrstnega orglarja in dirigenta Aleša Makovca.

Izvedli ste tudi Quoniam iz zelo zahtevne Bachove maše, kjer si ti igral orgle, solistično vlogo pa je odpel Matjaž Kastelic. Od kod ste dobili soliste?

Z oboistom Ernestom Jazbecem sva se dogovorila za skupni projekt, h kateremu sva povabila še Antona Žarna na fagotu in tenorista Matjaža Kastelica. Matjaž je sicer zaposlen pri vojski, s petjem se ukvarja ljubiteljsko, obiskuje tudi Glasbeno šolo Brežice in poje v zborih.

Ali je bilo težko sestaviti orkester za izvedbo ostalih del?

Z orkestrom ni bilo nobenih težav, saj ljudje zelo radi igrajo – tega je v Novem mestu premalo. Zaradi velikega zanimanja bomo sedaj ustanovili redni komorni orkester.

Kaj pa koordinacija treh zborov – kdo je to vodil, kako ste vadili?

Vsak zbor se je sam naučil komade, nato smo zbori in orkester imeli skupni vaji. Vokalni del je vodil Aleš Makovac.

Ali se strinjaš, da je bil orkester glede na razmerje med godali in trobili nekoliko velikopotezno sestavljen, namreč, v fortu je godal zmanjkalo?

Orkestracija je pisana za večje zasedbe, kor pa je premajhen za vse. Poleg tega bo potrebno v orkestraših privzgojiti občutek spremljanja vokalne glasbe, saj tega niso vajeni. Kar pa se tiče trobil – res bi bilo dobro, če bi imeli nekaj več godal, vendar je bil prostor že tako pre-

tesen za devetdeset ljudi. Če smo hoteli izvesti originalne orkestracije, smo morali imeti dve trobenti, pozavni in tri rogove, saj ima vsak svoj part.

Je izvajanje Haydnovega orgelskega koncerta kolega Makovca, s katerim sta koncert skupaj pripravila, velik izziv za orglarja?

To je bila prva izvedba tega koncerta v Novem mestu. Od organista zahteva veliko tehnike in natančnosti. Osvojiti je treba klasicistični stil igranja, kar je Alešu dobro uspelo.

Sattnerjevo Misso Seraphico smo že večkrat slišali v izvedbi Frančiškanskega komornega zboru, pa vendar še ni zvenela tako polno: je orkestracija za trobila in pavke Sattnerjevo delo?

Misso Seraphico smo doslej vedno izvajali v taki orkestraciji. Tokratna razlika je le v večjem zboru. Orkestracijo je napisal velik Sattnerjev prijatelj Emil Hochreiter.

Vrhunec sobotnega nastopa je bila izvedba znamenite Händlove Aleluje iz oratorija Mesija. Mislim, da take izvedbe v Novem mestu še nismo doživeli, četudi je brez orkestralne spremljave, kar se zdi sicer ob dialoški naravi partiture komaj sprejemljivo, stavek že izvajal MePZ Pomlad pod vodstvom Jožice Prus, in to celo zelo dobro?

Skladba je res pisana v dialogu, zato je nujno, da se izvede vokalno-instrumentalno. Priredbe so pisane za klavir in zbor ali orgle in zbor, original pa za orkester, orgle in zbor. Pomlad je Alelujo izvajala prehitro. Skladba je napisana zelo mogočno in se izvaja forte od začetka do konca. Vse to narekuje počasnejši tempo, drugače zvočni baročna pompoznost.

FOTO: BOŠTJAN PUČELJ

Trenutno glasbeno življenje v Novem mestu je dokaj mrtvo. Primanjkuje dobrih koncertov in sodelovanja s priznanimi glasbeniki od drugod. Želim si, da bi bilo več sodelovanja tudi med novomeškimi glasbeniki, saj moje izkušnje niso preveč pozitivne. Še posebno je veliko nezdravega rivalstva med pevskimi zbori – na kvaliteto pa se pozablja.

Gotovo ti tak uspeh daje novega zaleta.

Ne smemo pa pozabiti, da je cela prireditev posvečena otvoritvi nove orgelske šole v Novem mestu. Kaj je to? Orglarska šola v Novem mestu je velika pridobitev za širšo dolenjsko regijo. Ustanovitelj je ljubljanska škofija. Šola je na ravni srednje glasbene šole, s poudarkom na harmoniji, zborovodstvu, dirigiranju in orglah.

Zakaj je ustanovljena ravno v Novem mestu, je to morda povezano z generacijo dobrih organistov, morda s tvojim ali Makovčevim osebnim interesom?

Škofija je že dolgo želela ustanoviti šolo v Novem mestu, ker v celi regiji primanjkuje organistov in zborovodij. Ideja je lani padla na plodna tla. Po koncertu, ki smo ga lani z Akademijo imeli v ljubljanski stolnici, je gospod Peter Zakrajšek, arhidiakon za Dolenjsko, predlagal ustanovitev. Pogovori so se nadaljevali in stvar se je realizirala.

Kdo se lahko vpiše na orglarsko šolo?

Na šolo se lahko vpiše vsak, ki je končal teorijo in klavir na nižji glasbeni šoli in je star najmanj 15 let.

Bo ta šola le sakralne narave – kakšen bo učni program? Kakšen je odnos do sosedov, predvsem glasbene šole Marjana Kozine, ki je že tudi gojila orglarski program?

Učni program obsega harmonijo, kontrapunkt, solfeggio, vokalno tehniko, dirigiranje, generalbas z improvizacijo, gregorijanski koral, zborovodstvo, zbor, partiturno igro, zgodovino glasbe in liturgiko. Odnos med šolama ne bi smel biti problem, saj si nismo konkurenti. GŠ Marjana Kozine je nižja, orglarska šola pa je na ravni srednje glasbene šole.

Kako je s financiranjem šole, plačevanjem učiteljev, kako s delovnimi pogoji, kje imamo vse te orgle, ki so potrebne za delo?

Financiranje je prevzela škofija, učenci plačajo tudi šolnino. Delovni pogoji so sprejemljivi – prostor so nam dali frančiškani, kupili smo novi pianino in šolsko tablo z notnim črtovjem. V prihodnosti bo treba kupiti še kakšen pianino in orgle.

Bo orgelska šola rodila nove talente, spodbudila več orglarskih koncertov, morda tudi več orkestralno-zborovskih projektov?

Vsekakor računamo na to, da se bo situacija izboljšala. Z več izobraženimi zborovodji bo več dobrih zborov. Več organistov pomeni več koncertov. Vse to bo morda pripomoglo k obnovi starih in naročanju novih orgel. Če namreč ni organistov, tudi potrebe po dobrih orglah ni.

Kaj meniš o orglah in njihovem stanju – recimo o kapiteljskih, če upoštevamo, da je nanje ustvarjal znameniti Ignacij Hladnik?

Ignacij Hladnik s kapiteljskimi orglami že na začetku ni bil preveč zadovoljen, saj so zaostajale in nanje ni bilo mogoče natančno igrati. Trenutno so v zelo slabem stanju, tako da nanje ni mogoče več normalno izvajati skladb. Vsebujejo pa nekaj dobrih registrov, ki imajo nizko rezane labije in bi jih bilo vredno ohraniti v novih mehanskih orglah. V slabem stanju so tudi frančiškanske orgle, za katere se že načrtuje obnova, vendar trenutno novomeška oblast ni naklonjena sofinanciranju obnove tako velikega kulturnega spomenika. Orgle je 1891 izdelal Franc Goršič, ki je bil najboljši orglarski mojster v Sloveniji, priznan in dejaven tudi v Evropi. Kot kažejo izkušnje, vse njegove orgle po obnovi zvenijo veliko bolje kot vsake nove.

Kaj nasploh meniš o glasbenem življenju v Novem mestu, česa si želiš več?

Trenutno glasbeno življenje je dokaj mrtvo. Primanjkuje dobrih koncertov in sodelovanja s priznanimi glasbeniki od drugod. Želim si, da bi bilo več sodelovanja tudi med novomeškimi glasbeniki, saj moje izkušnje niso preveč pozitivne. Še posebno je veliko nezdravega rivalstva med pevskimi zbori – na kvaliteto pa se pozablja. Večkrat sem že doživel, da so se ljudje na ponudbo za sodelovanje odzvali z besedami: »Zakaj pa? Saj lahko sami!« Saj je res, da je večina sposobna samostojne izvedbe, ampak nihče ne pomisli, kaj vse se doseže s sodelovanjem. Glavno je, da vsi izpadejo zelo pomembni, namesto da bi gradili na glasbi.

Darko Njavro

Revija Mladina je na fotografijo mojega službenega avtomobila dorisala lučko!

Damijan Šinigoj

Ko se je Slovenija pripravljala na odcepitev, se je pridružil Manevrski strukturi narodne zaščite, ki je v tajnosti ustvarjala bazo za osamosvojitve. Vadal se je v vojaških večerih, razvažal orožje in skrbel za varovanje poveljnika Toneta Krkoviča. Po takrat veljavnih zakonih zdaj bivše države so vsi delali protizakonito. Med vojno je doživel ognjeni krst, streljali so nanj, streljal je nazaj. Po vojni se je zaposlil v Morisu in napredoval v poveljnika oddelka vojaške policije, kasneje pa v poveljnika voda enote za posebne naloge. Bil je v prvi generaciji, ki je obiskovala slovensko častniško šolo v Poljčah. Vrnil se je v enoto in bil z odločbo postavljen za pomočnika Toneta Krkoviča za področje varnosti. Takrat je v skladu z zakonom dobil položajno oznako major in meni, da so se šele takrat dejansko začeli njegovi problemi. Z mediji in z določenimi sodelavci. V nekaterih medijih so ga obtožili, da je sodeloval pri podstavitvi bombe pod Jelinčičev avtomobil, kar odločno zanika. Nikoli ni prišlo niti do vložitve obtožnice. Predvsem revija Mladina veliko piše o njem; da je ukazal zasledovati in prisluškovati določene novinarje, da je ustavljal civilna vozila, da je ponarejal dokumente, da je kradel orožje, da je z drugimi pripravil državni udar, trgoval z orožjem, sodeloval pri ugrabitvi pojočega majorja Trohe, da je bil poleg tudi pri krajji postojnskega orožja. Pravi, da Mladina vzame delček resničnega in doda kup laži in izmišljaj. Da je recimo res sedel v lokalu, v katerem je bil ustreljen Mišo Vujičić (domnevni vodja kriminalnega podzemlja), toda povsem naključno in ko so se vsi razbežali, mu je pomagal, kakor bi komur koli, poskušal je zaustaviti krvavitev, poklical je policijo, rešilca, čeprav bi lahko tudi sam enostavno odšel in Mladina ne bi mogla pisati, da je bil z njim! Božidar Martin Njavro, bolj znan kot Darko Njavro, je bil na postroju ob razglasitvi neodvisnosti nosilec prve slovenske zastave. A si ga Slovenci nismo zapomnili po tej vlogi. Bolj znan je v zvezi z Depalo vasjo, ki jo je pravzaprav postavil na zemljevid ...

V Mladini sem zasledil, da ste trgovski vajenec.

Ja, v eni od Mladin je bila moja fotografija v uniformi s kratkim življenjepisom spodaj. V tistem članku je bila pravilna žal edino fotografija! Pisalo je Njavro Darko, sin očeta Božidarja, moj oče je Anton, matere Marije, moji mami je ime Rajka, pisalo je, da sem rojen 16. 10. v Ljubljani, a sem rojen 16. 9. v Stuttgartu. Napisali so, da sem končal trgovsko šolo, končal sem srednjo elektro šolo. Že od prvega dne me vlačijo po svojih straneh s polnim imenom in priimkom in s fotografijo. Pripisujejo mi dejanja, ki jih dokazano nisem storil, pa kar ponavljajo in ponavljajo. V prvi številki po aretaciji piše, da so specialci morisa razbili vsa stekla na avtu, zvelikli voznika ven in ga brutalno pretepli. Razbita so bila tri stekla. Avto jih ima šest.

Je pomembno, koliko stekel razbiješ?

S tem so hoteli prikazati, kakšni vandali da smo, kako smo se izživljali. Naprej: osebo so brutalno pretepli. Ne govorimo o »naj bi in »baje«. Dokazano je, da je imel gospod Smolnikar najmanjše možne poškodbe, ki jih je lahko dobil. Imel je lahko telesno poškodbo. Mi smo se zavedali, kaj bo aretacija sprožila, okoli je bilo 50 firbcev, seveda ga nismo brutalno pretepli, niti pretepli ga nismo!

V spominu imam, da ste ustavljali avtomobile, maltretirali civiliste, nekaj je bilo tudi z nekim mesarjem, ki da vam je celo odvzel pištolo in jo odnesel na policijo ...

Zgodbe so bile objavljene v Mladini. Vedno pridemo na Mladino! Ne vem. Gre za zgodbe, ki imajo le ščepec resnice v sebi. Zanima me, zakaj potem ne napišejo, kako se je zgodba končala? Slo je za običajen konflikt na cesti, kjer je bil ta mesar tako pijan, da je dobesedno vijugal po celi širini ceste. Ko sem ga prehitel, me je začel loviti. Imam pričo, nisem bil sam v avtu. On je zapeljal predme in on me je zaustavil. Potem pa vpil narne, krilil z rokami, mi hotel odvzeti orožje, kar mu ni uspelo, jasno. Na koncu sem ga jaz prijavil na policijski postaji v Ribnici.

Hotel vzeti orožje ... Ste mu torej grozili s pištolo?

Bil sem v uniformi, orožje je bilo za pasom, zagrabil je za ročaj in mi ga hotel splutiti iz toka!

Ampak spomnim se fotografije avtomobila z modro rotacijsko lučko na strehi ...

Bil je služben avtomobil, lučka pa je bila dorisana s flomastrom ali čim drugim! Pod sliko je pisalo, da je voznik Darko Njavro z uporabo modre luči ustavljal, se pravi v množini, vozila na cesti. Laž, ampak bilo je objavljeno

v Mladini - in to je nemogoče zanikati. Policija je po uradni dolžnosti ukrepala, ugotovitve, ki niso potrjevale navedb Mladine, pa so se končale s poročilom. Iz fotografije je bilo razvidno, da je lučka dorisana.

(Urednik Mladine Jani Sever je na moje kasnejše pismo vprašanje najprej pisno odgovoril, da je »fotografija z rotacijsko lučko na Njavrovem avtomobilu pristna, posnel jo je voznik avtomobila, ki je vozil za njim«, naslednji dan pa mi je v telefonskem razgovoru povedal, da je bila fotografija tako slabe kvalitete, da se rotacijska lučka ne bi dobro vide-la in so jo »malce popravili! Op. av.)

Vojska ne sme aretirati civilne osebe. Se strinjate?

Ne.

Kako, ne!

V vojski imamo obveščevalne in protiobveščevalne naloge. Obveščevalne naloge so zbiranje informacij o določenih oboroženih silah iz tujine, zbiranje podatkov, ki bi koristile naši državi ... Da prideš do teh podatkov, se moraš pogovarjati z ljudmi. In ti ljudje niso v uniformah. Ste morda kdaj videli vohuna v uniformi? In z napisom »vohun« na hrbtu! Varnostni organ v skladu z zakonom lahko odvzame prostost osebi ne glede na status.

Dobro, nimam dovolj pravnega znanja, da bi lahko argumentirano odgovoril. Je bil Smolnikar civilist?

Seveda. Ni bil zaposlen v vojski. Ampak recimo, da je bil zanimiv civilist. Bil je špicelj, bil je nezaposlen, ukvarjal se je z organiziranim spremljanjem vojaških podatkov, ukvarjal se je s ponarejanjem informacij o vojski, ukvarjal se je s plasiranjem teh podatkov v javnost, ukvarjal se je z organiziranjem vohunske mreže, skoraj po učbeniku, pridobival je ljudi, ki so bili zaposleni v slovenski vojski, napeljeval jih je h kaznivemu dejanju izdaje vojaške skrivnosti, jih kupoval, plačeval, dajal jim je denar. Nezaposlen občan Smolnikar! In ves čas je govoril, da dela za Organizacijo. Ni rekel, da je tajni sodelavec policije. Ko smo mi obvestili policijo, da obstaja Milan Smolnikar, ki zbira informacije, sta gospoda Bizjak in Klavora na znamenitem sestanku pri predsedniku vlade odgovorila, da Smolnikar ne dela nič, da ga sploh ne poznata, celo po tistem, ko smo ga prijeli, je gospod Bizjak javno povedal, da Smolnikar ni sodelavec policije.

Milan Smolnikar je sodeloval z Dragom Kosom. Pravilno?

Ja. Ampak ker se Kos danes poteguje za mesto generalnega direktorja policije, ga javno sprašujem, zakaj se je Smolnikarju predstavljal kot Peter iz SOVE? Zakaj se ni predstavil kot kriminalist Drago Kos, ki raziskuje takšna

in drugačna kazniva dejanja? Zakaj je uporabljal lažno ime in navajal drugo državno agencijo? V Združenih državah bi agent FBI, ki bi se predstavil kot agent CIA, letel v zapor! Za 30 let, ne za pet mesecev!

Smolnikarja ste aretirali, ker je imel nekakšne dokumente v avtu, ampak ti dokumenti ležijo nad drobcí razbitega avtomobilskega okna! So bili torej naknadno vrženi na sedež!

Ne!

Niso bili nad drobcí?

So, ampak ne. Razumem vaše vprašanje in bom takoj pojasnil. Tudi na sodišču je bilo že stokrat povedano in pojasnjeno, ampak to je tudi ena tistih zadev, ki se kar naprej »vrtijo« po medijih, čeprav je resnica povsem diametralna! Ampak pojdemo po vrsti: Smolnikar ni bil zaustavljen zaradi papirjev, ki jih je imel takrat pri sebi.

Zakaj je torej prišlo do Depale vasi?

Policija je zanikala, da Smolnikar kar koli dela za njih, Smolnikar je pa definitivno nekaj »delal«. Zato smo domnevali, da dela za neko organizacijo, njegovi nameni so bili vohunski, to je bilo dokazano, pridobival je dokumente, jih plačeval, organiziral je svojo mrežo.

Kdo je odločil, kaj se bo storilo, kdaj ga boste zadržali in kje? Vi?

Delal sem po ukazu, navodilih in usmeritvah nadrejenih. O zadevi Milan Smolnikar, o spremljanju vohuna, torej, je bil obveščevalni minister Janez Janša, zato se je on tudi pogovarjal pri predsedniku vlade. Če Smolnikarja takrat ne bi prijeli, nikoli ne bi mogli dokazati, kaj se je dogajalo. In je padla odločitev, da se ga prime na kraju. Naj ve, da si takšnega početja ne dovolimo, in naj javnost zve. Mi smo to naredili javno, bilo je ogromno ljudi. Se je do danes pojavila kakšna oseba, ki bi rekla, da smo Smolnikarja pretepli? Ko policist neko ga vrže ob tla, primer Barovič, recimo, se vedno pojavi nekaj ljudi, ki je videlo, kako mu je policist stal na vratu ali ga brcal ... Pri Depali vasi, ob glavni cesti, je bilo ogromno prič, ura je bila 20.30 v nedeljo, štajerska magistrala je bila polna avtov, okoli nas je bilo v dveh minutah petdeset ljudi! En občan se do danes ni pojavil, ki bi rekel, da je videl, kako smo ga tepli! Ni to nenavadno?

Če sem iskren, moram priznati, da če bi pred mene skočil zamaskiran in oborožen človek, se zagotovo ne bi hotel vpletati!

Ampak tam so ljudje bili. Zakaj se kdo ne pojavi danes? Kot anonimna priča, recimo. Da potrdi Smolnikarjeve besede. Da smo ga tepli, skakali po njemu, ga tepli s kopiti pušk po glavi ... Zakaj se pa pri policistih, ki so včasih tudi zamaskirani, takoj pojavijo priče in pričajo o tem, kako so koga s pendrekom tepli? Tam je bilo pa toliko ljudi, da so jih policisti stran odganjali!

Ste bili vi zamaskirani?

Ne, bil sem v civilu in brez dolgocevnega orožja. Da sem imel pištolo pri sebi, sem na sodišču povedal sam.

Kaj se je torej dogajalo pri Depali vasi, ko ste dobili ukaz, da zadržite občana Milana Smolnikarja?

Na parkirišču smo parkirali kombi, da bi dokumentirali primopredajo dokumentov. Mi bi ga zablokirali, obvestili bi dežurnega, on pa bi moral obvestiti preiskovalnega sodnika in tožilstvo, naj pridejo tja in ga vprašajo, kaj je počel s človekom v uniformi, zakaj ima pri sebi vojaške dokumente. Naj se skratka oni naprej z njim crkljajo. Ampak Smolnikar je bil izkušen,

bil je pri posebni enoti policije pa pri nas v protiteroristični in ni hotel na parkirišče, kjer je samo en izhod, ki ga z lahkoto zablokiraš.

Ste v vozilu poslušali, kaj se pogovarjata?

Ja, Kunstelj je imel navadno zvezo, z lepilnim trakom zalepljeno na nogi, in odprt kanal, da smo vse slišali. Zaradi varovanja, lahko bi mu Smolnikar dal pištolo na čelo. Smolnikar mu je dajal navodila, kam naj zapelje in kako naj mu vrže dokumente ... Se vprašal ga je, katera dokumente ima, in mu je Kunstelj odgovoril, da jih je »Daretu z mize spulu, ko je glih šel malo ven«, dobesedno mu pove, da so ukradeni. Kunstelj je skladno s Smolnikarjevimi navodili zapeljal vzporedno z njim, Smolnikar je odprl okno, Kunstelj je noter vrgel kuverto in se odpeljal proti Ljubljani. Jaz sem tedaj zapeljal pred Smolnikarja, brez naglice, in javil kombiju razvoj dogodkov. Iz kombija so stopili specialci, pooblaščen uradne osebe v uniformi in z oznakami slovenske vojske na rokah, v rokah so držali službene izkaznice. Takrat sem tudi sam stopil iz avta in ko me je Smolnikar zagledal, mi je pokazal srednji prst. Prestavil je vzvratno in kakšen meter in pol zapeljal do kombija, potem pa zavil kolesa skrajno levo in hotel speljati. Pred avto je stopil Bojan, ki je zakričal Stoj! Stoj!, ampak Smolnikar je kar zapeljal v njega in ga podr, tedaj je pa Robi s puško razbil voznikovo stransko okno in mu vzel kontaktni ključ. Smolnikar ga je zagrabil za roko in začel strokovni zvin, da bi mu vzel ključ. Robi je bil proti vozilu obrnjen s hrbtom, Boštjan mu je hotel pomagati in je tudi on razsul okno in vpil Stoj! Prenehaj! Predvidevali smo, da je Smolnikar oborožen, vedeli smo pa, seveda, da je treniran v borilnih veščinah. In ko takšnim kriminalcem stopiš na rep, so sposobni narediti vse, da le pobegnejo. Medtem se je pobral tudi Bojan Hočevar in je hotel pomagati Robiju, pa ni bilo prostora, saj ga je Smolnikar »navil« skozi razbito okno. Zato je razbil sprednje okno, da si je pridobil pregled nad prostorom in mu ukazal, naj neha napadati. Ker to ni bilo upiranje, on je s strokovnim prijemom napadel pooblaščen uradno osebo. Vse skupaj je trajalo morda minuto, minuto in pol. Vmes je prišel celo policist. Če bi hoteli delati nezakonito, bi ga lahko s paralizatorjem onesposobili, ampak paralizator ni formacijsko sredstvo. Potem bi nam lahko očitali, da smo ga uporabili nezakonito, da ga je nekdo prinesel od doma. Lahko bi ga tudi za vrat zagrabili in ga čez okno ven potegnili, ampak hoteli smo ga na najbolj mil način spraviti ven.

Zakaj? Saj ste konec koncev lovili vohuna!

Ker nismo neumni! Zavedali smo se, da bo odmevalo. Takrat so se avtomobilisti začeli ustavljati. Policista sta bila morda sto metrov višje v križišču, mislila sta, da je nesreča, in sta se pripeljala. Smolnikar je bil še v avtu. Ko sta policista prišla, se je Robi končno izpuli iz njegovega prijema in Smolnikar je čez okno, enega od policistov je prepoznal, rekel: »Sluga, dej pomagej!« Sluga je stopil do Krejana, polkovnika, ta mu je pokazal izkaznico, se predstavil in povedal, da smo prijeli vohuna in da so policisti obveščeni o zadevi. Smolnikarja so obvladali, ga položili na tla, preiskali, če ima pri sebi orožje, tudi policist je pristopil. Promet je stal, nabrala se je ogromna množica ljudi in isti policist nam je rekel, na to »pospravimo«, naj ga kar odpeljemo, da sprostimo promet. Tudi po svoji zvezi je obvestil svoje, kaj se dogaja. Vzeli smo videokamero in vse posneli, policist je celo posodil svetilko. Najprej smo posneli pozicijo od daleč, da se vidi, kje avto stoji, potem smo šli sistemsko, okoli avta, potem pa v notranjost, volan, steklo, na tla ... Posnetek ne sme biti rezan, ne smeš prekinjati!

In smo pri papirjih ...

Kunstelj mu je skozi okno na sedež vrgel rjavo ovojnico formata A4. Ko je Smolnikar zavrl, je kuverta zdrsnila na tla. Drobci stekla so torej padli na sedež, ne na kuverti! Ko smo vse posneli situacijsko, smo posneli kuverti na tleh. Potem sem kuverti pobral, jo strgal in dokumente stresel na sedež, na drobce stekla. Kamera je vse posnela v enem kosu, na koncu še dokument za dokumentom. Da se ve, da jutri ne bi kdo zamenjal kuvert in bi iz nje policisti potegnili Nedeljski dnevnik!

Najmanj desetkrat sem prebral, da so bili dokumenti podtaknjeni naknadno, ker so ležali na drobcih stekla in ne pod njimi! Videl sem tudi fotografijo v Mladini ...

Seveda, ker je vse logično! Ve ste, kdo ima ta posnetek, ki ga nihče noče gledati? Pop tv. Na sodišču pa ga niso hoteli sprejeti, je tožilstvo nasprotovalo dokazu. Pa je policist, ki je bil poleg, povedal, da smo res snemali, da je bil poleg! Torej tudi policistu nočejo verjeti!

Ostanejo nam še poškodbe, ki nekako ne potrjujejo vaših besed!

Smolnikar kot vsi lumpi zna izigravati zakone. Ko so ga pripeljali k nam na VOMO, ga je inšpektor najprej vprašal, če želi odvetnika in zdravniško oskrbo. Smolnikar je seveda zahteval zdravniško oskrbo in nastal je tisti znameniti klic, ki pa je bil predvajan. Smolnikar je pri zdravniku rekel, to je zapisano, da so ga napadle neznanne osebe in da ni bil v nezavesti. Potem ko je bil v stiku z odvetnikom je Smolnikar povedal, da je bil nekaj časa v nezavesti in da so ga preteple uradne osebe.

Zakaj je pomembno, ali je bil v nezavesti ali ne?

Ker če ne bi bil v nezavesti, bi šel takoj ven, tako pa je ostal na opazovanju. Ni imel pretresa možganov, imel je sum na pretres možganov. Končno poročilo seveda pravi, da ni imel pretresa! Smolnikar je imel en cm razpočno urezino nad očesom. Verjetno se je urezal v šipo, dobil je en šiv. Rana pa ni bila od udarca s kopitom! Puška je težka 3,5 kg, površina kopita je 12 cm². To je enako, kot bi nekoga udaril z macolo. Saj mu razbiješ glavo, ubiješ ga lahko s kopitom! Smolnikar pa je rekel, da sem ga jaz dvakrat udaril, pa sploh nisem imel orožja! Pa nekdo drug ga je tudi dvakrat s kopitom v glavo, drugi ga je trikrat pa še brcali da smo ga. Zdravnik ga je seveda postavil na laž, imel je samo eno topo poškodbo, zadaj za ušesom, verjetno jo je dobil pri stebričku vrat, ko so ga ven vlekli in se je upiral. Tudi samo 1 cm dolgo, ni bila za šivati. In imel je oko s popokanimi veznicami, ampak to lahko dobiš od kakršnega koli napora, še posebej, če se z vsemi močmi upiraš, da te ne bi spravili iz avtomobila. Se podplutbo pod levim očesom je imel, ne vem, kako jo je dobil, verjetno od ruvanja. In od lisc se mu je poznalo. Ampak to vsi lumpi delajo. Ko ti policist nadane lisice, dvakrat z njimi udaraš po nogi, da se do konca zategnejo in potem lahko kažeš, kako brutalno so ravnali s tabo.

Kaj se je dogajalo v prvih dneh po tem?

Policija je zanikala, da Milana Smolnikarja sploh pozna. Gospod Ljubo Bavcon se je oglasil z mnenjem, da vojaška policija ne bi smela prijeti civilne osebe. Ampak vojaške policije ni bilo med ukrepanjem nikjer, med vojaško policijo in varnostnim organom ministrstva je toliko razlike, kot je je med medicinsko sestro in kirurgom! Varnostni organ ima v pogojih, določenih z zakonom, enaka pooblastila kakor policija. Pika. Takoj je bila seveda interpelacija zoper Janeza Janšo, tožilstvo nas je vse zaslislalo, jagali smo se levo, desno, gor, dol. Mladina nas je politično linčala, naši na obrambnem ministrstvu pa sploh niso bili pripravljeni na takšen potek dogodkov, saj ga ni bilo pričakovati! Jaz sem predlagal, da mene povabijo na tiskovno konferenco, da bi jaz odgovarjal novinarjem, saj Janez Janša ni vedel vsega, ni me imel časa tri ure poslušati, kakor vi zdajle. Minister Janša ali v. d. direktor Mikuš nista mogla vedeti, zakaj je imel Smolnikar urezino ali zakaj so bili dokumenti nad drobci stekla! Jaz in kolegi to lahko poverimo, ker smo bili tam, pa policisti lahko povejo ...

Potem je prišel Jelko Kacin ...

Kacin je najprej sprejel odstop Toneta Krkoviča, mene pa so po vsem tem, ko me je vsak poznal, moja slika je bila namreč povsod, dali delati kot obveščevalca! Celo v tujino. Vzeli so nam službene izkaznice, predstavili na druga delovna mesta, prelagali smo papirje, prepovedali so nam ukvarjati se z zadevo Depala vas. Če bi zadevo lahko pravno zaključili, sem prepričan, da bi se sodilo nekim drugim osebam, ne nam! Potem so bile vsakih štirinajst dni nekakšne ovadbe pa zaslisanja ... In po dveh letih sem dal odpoved.

Kaj bi bilo drugače po vašem mnenju?

MO je tisti dan podalo ovadbo zoper Milana Smolnikarja zaradi izdaje vojaške tajnosti. To ovadbo bi mi lahko argumentirali ter dodali še kazensko ovadbo zaradi napeljevanja na kaznivo dejanje in ovadbo zaradi vohunstva. Dokazi so. Po mojem mnenju bi se v ovadbi zagotovo znašel tudi Drago Kos, človek, ki danes kandidira za direktorja policije!

Kaj pa sojenja?

Fasal sem kazensko ovadbo. In potrebno je plačati odvetnika. V Depalo vas nisem šel kar tako, iz dolgočasia, tam sem bil službeno. Kot uradna pooblaščen oseba. Ministrstvo bi mi moralo plačati stroške in mi nuditi dostop do dokumentov, nasvete, skratka pomoč. Saj sem jaz posredno moral braniti tudi državno ustanovo!

Ste res morali sami plačevati vse?

Dokler je bil Kacin minister, res. In vsakič, ko se je minister zamenjal, smo jim pisali, naj pomagajo. Šele leta 200 so se zganili. Vendar škode, ki sem jo utrpel, ne more povrniti nihče.

Je zdaj končano? Ste oproščeni?

Oproščeni smo bili na takšen način, da smo krivi in nedolžni. Sodnik je bil po mojem mnenju pod takšnim pritiskom, da je rekel nekaj, kar ga nihče ni vprašal. In mi se sploh braniti več ne moremo! Tožilstvo se je odločilo, da nas bo preganjalo zaradi grozovitosti dejanja. Na posebno grozovit način pomeni, da osebo namenoma poškoduješ, se izživljaš nad njo in v njenem trpljenju uživaš - in to jasno pokažeš. Smolnikar je bil odpeljan s kraja ob 20.35, ob 21.03 pa je že zapisan v računalniku kliničnega centra. Iz Depale vasi na Vomo, iz Voma v KC. Vmes smo ga pa menda ne vem koliko časa grozovito mučili in se izživljali nad njim! 28 minut. Deset let na sodišču in milijoni tolarjev davkoplačevalskega denarja. Zakaj?

Pravzaprav niti ne vem, kaj bi rekel ...

Dokazali smo, da ni bilo grozovitosti, in sodnik bi moral zadevo razveljaviti, razpustiti. On pa je rekel, da grozovitosti sicer ni, a če bi nas prej dali na sodišče, bi nam lahko sodil za protipravnost. To je isto, kot če bi rekel, da res nisem nikogar ubil, sem se pa nekje grdo obnašal. Ampak po obnašanju me nihče niti vprašal ni, če bi me, bi jim povedal, pripeljal dokaze! Pritožili smo se na izrek tožbe. Nam ni bilo na tem sojenju nič dokazano, hkrati smo pa krivi! Menim, da bodo zavlačevali še do 20. marca, ko bo zadeva zastarala, Mladina pa bo lahko še naslednjih dvajset let pisala, da smo gnoj in barabe, ampak da obsojeni pa nismo bili, ker je zadeva zastarala ...

FOTO: ŽIGA VIRČ

Prispevki dijakov Intervju z Vikijem Grošljem

Matej Pejanovič

Mraz, negotovost, bližina smrti, tragedije, afere, ekstremni podvigi. To je le nekaj besed, ki je zaznamovalo življenje človeka, ki ima med Slovenci osvojenih največ osemtisočakov, in sicer 10. Po poklicu je učitelj športne vzgoje, ljubitelj Šmarne gore, oče dveh sinov in navsezadnje tudi gost na naši šoli!

Glede na to, da ste v Novem mestu že večkrat imeli predavanja, ste se vseeno odločili priti na našo šolo. Kako to?

Sam jemljem ta predavanja kot neke vrste dolžnost. Največjo zaslugo, da sem se še enkrat odločil obiskati Novo mesto, ima vaš bralni krožek, predvsem pa mentorica tega krožka Liljana Volk. Drugače pa z veseljem pridem med srednješolce, ker se mi zdi, da so jim moja predavanja všeč.

Kako ste se pravzaprav začeli z alpinizmom, zakaj in kakšen je bil odziv staršev?

Z alpinizmom sem se začel ukvarjati že v šestem razredu osnovne šole, ko sem skupaj s prijatelji iz radovednosti zašel na Turenc pod Šmarno goro, kjer so takrat trenirali ljubljanski alpinisti. Takoj sem se vpisal na ta alpinistični odsek (op. p. gre za neke vrste klub, ki deluje znotraj posameznega planinskega društva, npr. kot AO Novo mesto).

Vemo, da današnja srednješolska mladina dela med poletnimi počitnicami, da bi zaslužila kak cekin. Kako pa

ste vi prišli do denarja za vso alpinistično opremo, ki verjetno ni ravno poceni?

Vsak začetek je težak in tudi moj ni bil nič lažji. Nisem izhajal ravno iz premožne družine, oprema je bila zelo draga in ni bilo velike izbire, kakršna je danes, zato smo si opremo izposojal pri AO LJ-Matica. Kasneje pa sem si opremo postopoma dokupoval.

Kot večina najstnikov ste imeli tudi vi najbrž kakšne vzornike. Katere in zakaj?

Moji vzorniki so izhajali predvsem iz alpinistične literature, ki nam je bila takrat na razpolago. Do teh alpinistov sem imel in še imam veliko spoštovanje. Če pa bi moral izbrati enega, bi si izbral slovitega Hermana Buhla iz Avstrije. Najbolj me je navdušila njegova knjiga Nanga Parbat, ki mi je še danes kot nekakšna Biblija.

Katera od zvrsti alpinizma vam je najljubša in zakaj?

Pri alpinizmu poznamo veliko zvrsti, vendar pa mi od vseh najbolj ustreza Himalaja oz. himalajizem. V Himalaji najlažje najdem sebe in Himalaja me tudi najbolj privlači, morda tudi zato, ker imam to zvrst alpinizma za najtežjo.

Kaj menite, je alpinizem šport ali način življenja?

Prav gotovo oboje. Meni osebno pa predstavlja predvsem način življenja.

Ker Himalaja in nasploh alpinizem zahtevata celega človeka, nam povejte, na

kakšen način (trening) ste se pripravljali (psihično in fizično), preden ste odšli nekam, npr. v Himalajo.

Pred odhodom v Himalajo sem se pripravljaval predvsem psihično. Prvič je bilo seveda najtežje, ker nimaš izkušenj, ne veš, kako se bo tvoje telo odzvalo v tistih okoliščinah. Sam sem imel veliko srečo, ker sem se že na prvi odpravi znašel v krogu samih vrhunskih plezalcev, ki so imeli veliko izkušenj, in sam sem te izkušnje potem z veseljem sprejemal. Samo s teoretičnim znanjem bi težko shajal, zato je preprosto treba iti tja in to občutiti na lastni koži.

Ker vemo, da odprave niso ravno poceni, nas zanima, ali ste imeli kakšne probleme z denarjem in kako ste jih reševali.

Za človeka s 150 000 sit mesečne plače je to zelo draga stvar, vendar če alpinizem primerjam z drugimi športi, ni tako zelo drag. Sam si v tistih časih zagotovo ne bi mogel privoščiti himalajske odprave, zato je v tistih časih za denar skrbela država in tudi za nas alpiniste se je našel denar, ker je država v osvajanju najvišjih vrhov videla neke vrste promocijo. Seveda pa je bilo število članov za posamezno odpravo strogo omejeni, zato sem se moral prebiti v neke vrste državno reprezentanco, za kvalifikacije pa so veljali do tedaj opravljeni vzponi v hribih, čim več in težje si plezal, lažje si se uvrstil v ekipo. Po osamosvojitvi pa je denarja za odprave v denarni blagajni zmanjkalo, na srečo pa so se pojavili sponzorji, ki so

mi omogočili in mi še omogočajo odhode v Himalajo.

V svojem življenju ste obiskali marsikatero državo, kam pa se sedaj, ko ste že malo ž'ustarejši", najraje zahajate?

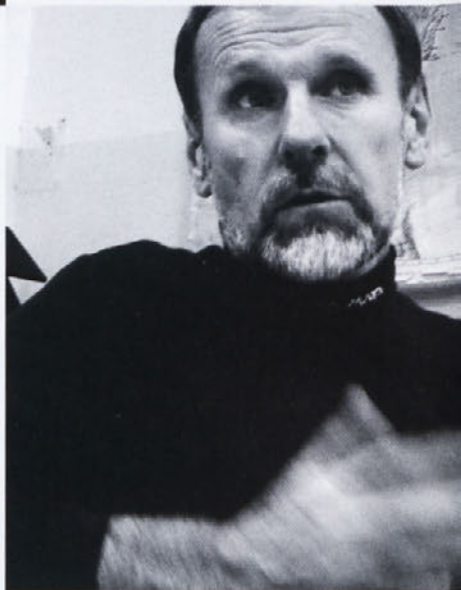
Težko bi rekel, povsod je lepo in lepota gora me vedno prevzame. Če bi izbral, bi izbral Nepal in pa Antarktiko, ker je tam pokrajina resnično čudovita. Seveda pa je doma najlepše, saj je prav neverjetno, da imamo na tako majhni površini vsakega nekaj. V bližini mojega doma v Ljubljani ni grem najraje na Šmarno goro.

Imate tudi sina. Ali bi mu po vsem tem, kar ste v svojem življenju doživeli, dovolili, da se začne ukvarjati z alpinizmom?

Otroku nekaj dovoljevati oz. prepovedovati nima smisla. Otroku je potrebno dati predvsem čim več informacij, mu pomagati in ga usmerjati. Svojemu sinu ukvarjanja z alpinizmom prav gotovo ne bi prepovedoval, bi mu pa pomagal na ta način, da bi se alpinizma loteval čim bolj vrano. Trenutno moj sin ne kaže nobenih težav po ukvarjanju z alpinizmom, upam pa, da se bo našel v stvari, ki ga bo veselila, prav tako, kot sem se jaz našel v alpinizmu.

Ste tudi avtor številnih knjig, ki smo si jih ogledali. Kdaj se vam je porodila ideja, da bi napisali knjigo, in na kakšen način ste se tega lotili?

Na mojih odpravah sem si vestno zapisoval vse dogodke v dnevnik. Sprva sploh nisem imel namena napisati kako knjigo, potem pa je prišla ponudba mariborske založbe Večer. To ponudbo sem z veseljem sprejel in tudi odziv bralcev je

bil zelo vzpodbuden. V knjigah sem želel predstaviti območja, ki sem jih obiskal, kulturo ljudi, ki tam živijo, in tudi moje videnje ter razmišljanje. Tako je število knjig doseglo številko deset, kot soavtor pa sem sodeloval še pri približno tridesetih knjigah.

Kakšen je vaš življenjski moto?

Imam jih zelo veliko. Morda pa mi je najbolj pri srcu misel slovitega ruskega pisatelja Tolstoja, ki pravi: »Sreča je biti z naravo, jo gledati in z njo govoriti.« Druga misel, ki mi je všeč, je morda celo na mojem zelniku zrasla. Pravi pa takole: »Če človeku ne moreš pomagati, ga pa vsaj pri miru pustil!«

Matej Pejanovič je učenec 3. b Srednje ekonomske šole Novo mesto. Uredništvo Parka vabi vse učenke in učence, dijakinje in dijake osnovnih šol in srednjih šol, da se v naši reviji preizkusijo kot novinarji, fotografi ali ilustratorji. Pokličite nas na 07 393 08 12 ali pišite na park@park-on.net.

Keopsova piramida Spomenik zibelke človeštva ali veliko več?

Aleksej Metelko

Horror vacui

Pa začnimo lepo od začetka. Že odkar se je človek razvil iz opice (če se je) in so njegovi možgani prestavili šaltkebl v drugo brzino ter ni več samo nagonsko lovil in se hranil, se je začel soočati tudi z nenavadnimi pojavi, ki si jih je začel razlagati tako ali drugače. Skozi čas je »mali brihtnež« postal strokovnjak in danes v peti brzini drvi po svetu. Vendar pa tudi njemu kdaj pa kdaj primanjkuje bencina in vozi v Ieru, kar pa si ne bi smel privoščiti. Bog ne daj, da si prizna, da se vse preveč vozi tudi v rikverc. Znajdemo se v situaciji *horror vacui* (strah pred praznino) v glavi. Obstajajo teme, ki so še dandanes na naši razviti zemlji kljub vsem računalnikom, instrumentom, znanosti in razpravam še vedno ovite v meglo in nejasne. Zagotovo je ena izmed takšnih skrivnosti tudi Keopsova piramida. Dovolite mi, da razložim ta zapleten uvod.

Kot največja med piramidami, znana tudi pod imenom **Velika piramida**, predstavlja eno izmed najstarejših arhitekturnih stvaritev na našem planetu; vprašanje pa je, če smo jo pravilno poimenovali, oz. če je to res njeno pravo ime. Je ena izmed sedmih starodavnih čudes

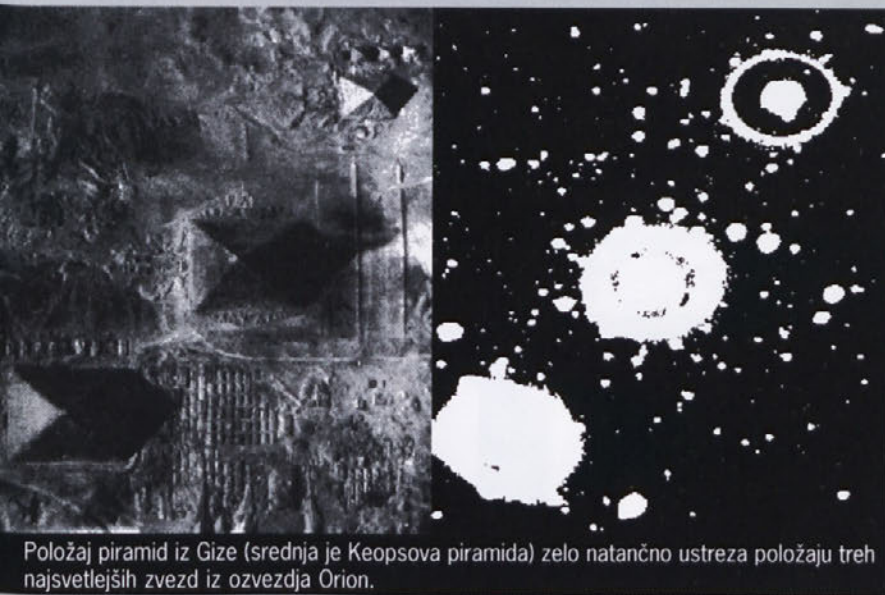
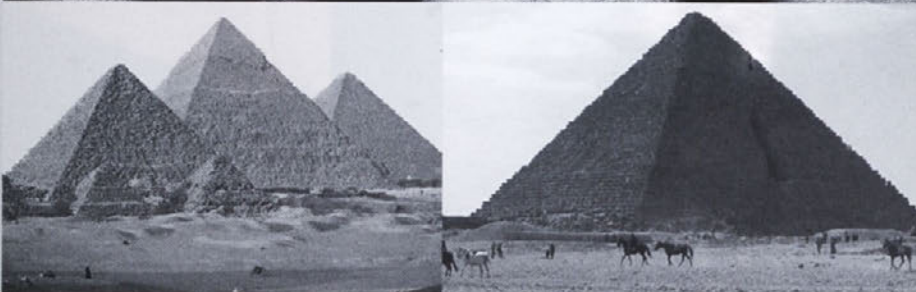
starost krepko presega dobo 4500 let, ko navadi mislimo. Nadobudna **Robert Bauval** in **Graham Hancock** sta prikazala, da je postavitev piramid tvorila natančno preslikavo postavitev 3 najsvetlejših zvezd v ozvezdju Orion pred davnimi 10 500 leti. Poleg tega sta dva druga znanstvenika odkrila erozijo na Sfingi, ki je stara najmanj 8000 let. Tudi to, da Egipčani, ki so veljali za skrajno dosledne zapisovalce še tako nepomembnih stvari, niso zapustili nobenega zapisa o gradnji, nobenega načrta, nobene skice, skratka nič, daje občutek mističnosti. Z uporabo logičnega mišljenja pridemo do sklepa, da je Keopsova piramida (v nadaljevanju KP) morda zgradila neka popolnoma druga, še starejša civilizacija (ljudje z Atlantide??). Obstajajo tudi še bolj udarne teorije, namreč, da so jo zgradili Nezemljani ali pa tudi kar Bog sam.

Skrita knjižnica

Ko je govora o KP, je vedno govora tudi o veličastni egipčanski knjižnici, v kateri naj bi bili zapisi vsega takratnega znanja. Starodavni zapisi nam razkrivajo, da so egipčanski bogovi (civilizacija pred njimi?) skrbno skrili svoje tekste in zapise. Če bi te zapise našli, bi prav go-

FOTO: ŽIGA VIRC

Položaj piramid iz Gize (srednja je Keopsova piramida) zelo natančno ustreza položaju treh najsvetlejših zvezd iz ozvezdja Orion.

sveta in, je edino, ki obstaja še danes ter v vsej svoji mistični lepoti neutrudljivo kljubuje času. Ni pa odgovora na vprašanje, kako dolgo že kljubuje času. Splošno je znano, da je najverjetneje zrasla pod taktirko starih Egipčanov. Prihotopi pa se dvom: ali so jo zgradili oni in kako, saj nam splošno sprejeta teorija nikakor ne diši preveč. Zgrajena naj bi bila kot prihodnja grobnica faraona. Je bil to res njen namen? Potem se že kar samo ponuja vprašanje, kako to, da z vso moderno tehnologijo še vedno nismo ugotovili, kaj se skriva v notranjosti in kartografirali vseh soban in hodnikov. Vse preveč vprašanj - kaj, kako, kdaj in zakaj, se vam ne zdi?!

Prepričan sem, da ste nekateri v upanju po odgovorih že brskali po razni literaturi in prišli do svojih zaključkov. Za vse ostale pa je nadaljnje čtivo iztočnica.

Neskladnost okoli starosti

Že če začnemo pri starosti piramid, pridemo do konflikta, saj obstajajo dokazi, da njihova

tovo dobili tudi odgovore na mnoga vprašanja: ali je Atlantida obstajala, čigavi otroci so Egipčani, kakšno je bilo njihovo znanje, kdo in kako je zgradil piramide ...

Obstajajo namigovanja, da je knjižnica skrita v sami piramidi. Kanček upanja za to se je pokazal, ko so po ozkem jašku poslali robota in je naletel na kamnita vrata. Pri drugem poizkusu je robot potisnil majhno kamero skozi špranjo in po velikem pričakovanju je zopet nastopila žalost. Na ekranu so se prikazala še ena kamnita vrata. Zdaj nestrno čakamo, da bo premagana še ta ovira, in mogoče bomo na pragu odkritja največjega arheološkega zaklada v zgodovini človeštva. Ne bi izključeval možnosti, da je ta skrivnostna egipčanska knjižnica pravzaprav KP, le da nam to še vztrajno prekriva.

Poglejte, kaj vse smo znali

Zakaj je bila pravzaprav zgrajena KP in kaj je bilo poslanstvo tega spomenika zibelke človeštva, še dandanes ni povsem jasno. Ven-

dar pa v nadaljevanju sledijo izračuni, ki kar povzročajo prisluhe: »Mi smo bili tukaj že davno tega in pogledajte, kaj vse smo znali! Ni zamenljiva teorija, da je neka stara razvita civilizacija predvidela vesoljni potop in se je odločila, da prek piramide in skrite knjižnice prenese vse tedanje znanje za morebitne prihodnje preživele rodove tisoče let kasneje. Če je bil to njihov namen, se jim lahko le poklonimo in jim zapojemo slavo. Pomislite samo, kakšnim preizkušnjam so morale biti kos piramide (čas, potresi, poplave, veter, vojne, barbarska pustošenja ...), pa se še vedno dvigajo v višave v vsej svoji mogočnosti. Tudi največji učenjaki, kot so Newton, Pitagora, Evklid ter drugi kreatorji znanosti in ved so intenzivno preučevali KP in iz nje črpali znanje. Ljudje, ki jih obiščejo, trdijo, da sevajo pozitivno energijo, kar so meritve v piramidi tudi dokazale. Piramida deluje kot nekakšen akumulator energije, kar pozitivno vpliva na ljudi v piramidi (tudi meso ostane npr. dlje časa uporabno, žiletka se sama nabruši ...).

Jabolko spora so dokazi egiptologov, da piramida vsebuje ogromno geometrijsko, matematično in ostalo znanje, izraženo v merah in razmerjih, medtem ko drugi egiptologi trdijo, da so izračuni le golo naključje. Pa vendar so že od nekdaj znane legende o bogastvu in znanju, ki ga vsebuje KP. Dejstvo je, da kdor koli je že gradil ta monument, je zagotovo imel ogromno znanja, sicer pa preberite nekaj kurjo polt dvigajočih dejstev in presodite sami.

- Če delimo obseg KP (vsota dolžine vseh stranic) z dvakratno višino KP, dobimo število p . Izračun p se večkrat pojavlja v KP.
- »Sveti Laket« (mera graditeljev) je bil razdeljen na 25 palcev, palec = 25,4264 mm. Če palec pomnožimo s 100 milijardami, dobimo zelo natančno vrednost poti, ki jo v svojem kroženju okoli sonca naredi zemlja v 1 dnevu.
- Severna stena KP odstopa od smeri severjug za $2^{\circ}18'$, južna pa za $1^{\circ}57'$. Odstopanje

ni napaka graditeljev, temveč posledica premika kontinenta.

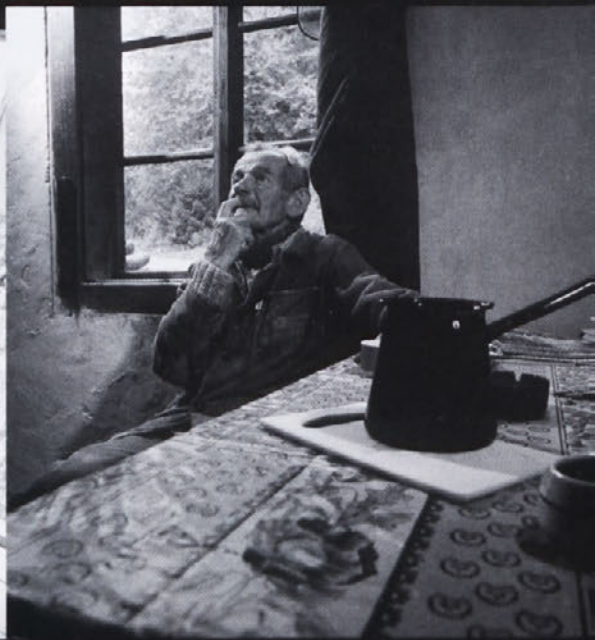
- Kvadrat višine KP je enak površini stranskih stranic.
- KP je zgrajena natanko v središču kopenske mase zemlje. Možnost za to je 1:3 milijarde.
- Volumen KP, pomnožen z gostoto kamnitih blokov, iz katerih je narejena, je enak srednji vrednosti gostote zemeljske krogle.
- Če gledamo na dan zimskega solsticija z vhoda v KP proti Sfingi, lahko vidimo, da sonce sledi poti okoli Sfingine glave. Izgleda, kot bi Sfingo po glavi pobožalo sonce.
- Zunanja zaščitna prevleka KP je bila narejena iz kamnitih blokov apnenca. Bili so zelo spolirani in njihovo bleščanje se je lahko videlo iz izraelskih planin, oddaljenih na stotine kilometrov. Zadevo naredi še bolj shrljivo osupel podatek, da je bilo teh blokov 144 000, to pa je ravno število rešenih, ki se navaja v Bibliji.
- Povprečno višino vseh kopenskih točk (gladina morja je najnižja, vrh Himalaje pa najvišja točka) so pred kratkim izmerili s sateliti in računalniki ter znaša 148 m, kar je prav višina KP.
- Višina KP, pomnožena z 10^6 je enaka približni razdalji med zemljo in soncem.
- Vse 4 stranice KP so rahlo vbočene, kar je opazno samo iz zraka. Radij te vbočenosti je povsem enak radiju zemlje.

Leta 820 je bil prvi zabeležen vstop v piramido. Po tednih »križvega pota« so našli piramido izropano, brez sledi vandalskega vstopanja. Kdo in predvsem česa se je polastil ter čigav trezor bogatijo stvari iz KP, ostaja nerešena enigma. Le upamo lahko, da nam bo KP nekoč le odkrila svoje karte in pokazala pot do odgovorov na vprašanja, ki nas mučijo že predolgo. Ko bi le bili naši znanstveniki in egiptologi malo večji hazarderji in bi večkrat igrali z njo. Prepričan sem, da obstaja trik, s katerim bi jo ukanili. Torej ...

Foto pu

Branko Čeak Podoba vztrajnosti

Dušan Končar je edini preostali mlinar v območju Nacionalnega parka Plitvička jezera. Kot staro hrastovo drevo je zraščen z zemljo, na kateri stojijo stavbe njegovih pradedov. Žito v njegov mlin nosijo celo iz Siska. Mleta moka vsrka duh mladeniča, ki biva v 75 let starem telesu, in kruh, narejen iz nje, prenaša potenco volje in dobrosrčnosti izjemnega človeka.

Ohranjamo vaše spomine

FOTO ASJA

- NOVO MESTO> Glavni trg 15, tel. 07 / 39 35 500
- Novi trg, tel. 07 / 39 35 510
- Ljubljanska 22 - TPC Hedera, tel. 07 / 39 35 514
- Podbevškova ulica 4 - Mercator Cikava, tel. 07 / 39 35 518
- SEVNICA> Trg svobode 9, tel. 07 / 81 63 540
- KRSKO> Cesta krških žrtev 141 - PC TA-BU, tel. 07 / 48 81 520
- ZAGORJE OB SAVI> Cesta zmage 34 - Trznica pod uro, tel. 03 / 56 25 430
- METLIKA> Cesta XV brigade 27a - novi TC Spar, tel. 07 / 36 91 530

www.foto-asja.si

Sebastjan Šeremet Alter slikar

Damir Skenderović

Sebastjan Šeremet je eden tistih sreč-
nežev, ki mu je pri trindvajsetih letih kristal-
no jasno, kam ga pelje njegova življenjska
pot. Ljubezen do slikanja in ustvarjanja je
močnejša od vseh neznank, materialnega
pomanjkanja, ki ga spremlja na začetku umet-
niške poti, nerazumevanja okolice zaradi
»neinstitucionalnega« načina življenja,
zgražanja zaradi – kot bi se sam izrazil –
»alter« videza in podobnih »sranj«, ki so po-
navadi dnevne stalnice ljudi, ki odstopajo od
povprečja pravovernih malomeščanskih pre-
dsodkov. Za nas pa, ki smo ga imeli
priložnost spoznati, je le Seba Slikar, člo-
vek, s katerim lahko v miru spiješ pivo, se
pogovoriš o tem in onem, se smejiš na račun
»pravovernih«, skratka, lahko bi bil tudi
najboljši sosed.

Logično vprašanje. Kdaj si začel slikati?

Slikam in rišem od kar se poznam, že v
šestem razredu sem risal o koncu sveta.
Proti koncu srednje šole sem začel
razmišljati o nadaljevanju šolanja, potem
sem pogledal v zvezke, kjer je bilo več
risb kot šolske snovi. Tako sem se ne
glede na vse odločil za slikanje.

Vendar te je nekdo moral navdušiti, še dodatno spodbuditi?

Prvi, ki me je vpeljal, je bil Branko Šuster,
učitelj likovnega pouka na osnovni šoli
Grm, on mi še danes stoji ob strani, je
moj edini mentor in edini, ki mi je nudil
strokovno podlago za moja dela, za
enkrat.

Od kod črpaš svoje motive?

Najbolj me zanimajo ljudje. Rad hodim
po ulici in gledam vse te »zdepresirane«
obrazje. Veliko črпам iz sanj, moje slike
so polne simbolov, komaj vidnih obra-
zov. Všeč so mi hladne barve, ki delujejo
pesimistično. Slike predstavljajo ironijo
optimizma na pesimističnem izgledu.
Mogoče na prvi pogled delujejo temačno,
hudobno, tudi krvavo, toda v njih je do-
brota, ki pa seveda ni vidna na prvo žogo.
Na jetra mi gredo verski motivi, ki tr-
pljenje pogosto polepšujejo in iz tega
delajo piknik.

Zame je glavna Krka, ne mesto.
Je duša mesta, kakšna pa je ta
duša v resnici, naj vsak presodi
sam. Zame smrdi kot kuga, ali
kot bi se izrazil prvo »alter«
kolo Novega mesta Pečo: Drek
je drek, mona.

V nekaterih tvojih delih je prepoznati vpliv Dalija ...

Najbolj cenim Salvadora Dalija in Gige-
rjevo sceno. Dali povečini slika sanjske
podobe, pri meni gre za realistične oblike
v nadrealistični sceni. Nad Gigerjem me
je navdušil Šuster. Impresionira me njego-
va morbidnost, podoba kužnih otrok, pri
njemu tudi otroci niso nedolžni. Všeč mi
je tudi, kako je opremil lokal, kar sem
videl na spletu, da ne omenjam kreacije
Aliena. Giger šokira ljudi, tudi jaz si želim
šokirati, zdi se mi, da se tako bolj do-
takneš ljudi.

Zakaj ne rišeš aktov?

Ne vem, moram res naštudirati akt,
imam ogromno ponudb ... ha,ha,ha,
moram pa tudi pripraviti Metko (njegovo
dekle, op. a.), ha, ha, ha,...

Tehnike, ki jih uporabljaš, način dela ...

Pastel, akril, tuš, svinčnik.

Kako je z nabavo materialov za slikanje, glede na to, da ne spadaš ravno med bogate umetnike, zna biti tudi to problem?

Ker so mi edini vir dohodkov slike, pro-
dam sliko, kupim barvo in naredim novo
sliko ... in tako v neskončnost. S pro-
dajo voščilnic sem si kupil »Šuze«.

Koliko časa si porabil za največjo sliko, Pogled v tempelj moje boginje?

Tri mesece, petnajst ur na dan. Kot veči-
na mojih slik je tudi ta večplastna, spelja-
na je skozi štirinajstkičeno pesem, tu je
še ogromno simbolov, vsak zase je svoja
zgodba, ki pa skupaj sestavljajo celoto,

FOTO: BOŠTJAN PUCELJ

Slikar in njegova muza pod sliko Pogled v tempelj moje boginje

bistvo, tisto, kar sem hotel povedati.
Vedno so mi zanimivi odzivi ljudi na slike,
recimo, pri tej mi je zanimivo to, da
večina ljudi misli, da gre za noge pajka,
v resnici pa gre za noge metulja. Neka
dekleta so jo označile za šovinistično.
Ne bi rekel.

V nasprotju z mnogimi novomeškimi slikarji nimaš veliko slik z motivom Novega mesta. Če se ne motim, je »Krka in njeno mesto«, ki si jo po- svetil in podaril svojemu mentorju, edina?

Vsi slikajo Krko kot del Novega mesta,
toda že Kette se je dobro izrazil: »Tiha
in nema se vije okrog mesta in ga objema
kot ljubica zvesta ...«. Zame je glavna
Krka, ne mesto. Je duša mesta, kakšna
pa je ta duša v resnici, naj vsak presodi
sam. Zame smrdi kot kuga, ali kot bi se
izrazil prvo »alter« kolo Novega mesta
Pečo: Drek je drek, mona.

To je tvoja prva samostojna razstava, ki je ob otvoritvi doživela velik obisk, tudi ljudje, ki so jo videli, so povečini navdušeni ...

Enkrat sem razstavljaj na Metelkovi v
sklopu več umetnikov na temo podtikanja
problemov mladim, drugače je to moja
prva samostojna razstava. Nekoč sem
že hotel razstavljati v nekem študen-

tskem klubu, pa so me zavrnili, ker, prvič,
nisem akademik, in drugič, ker so moje
slike baje preveč grozne. In to ti povejo
v študentskem klubu. Ob tej priložnosti
bi se rad zahvalil Igorju Manasijeviču,
Zvonetu Urbančiču, ki je razstavo spon-
zoriral in organiziral, Kult Klubu in seve-
da moji čudoviti dami, muzi in življenjski
spremljevalki Metki Dajčman. Otvoritev
je obiskalo veliko število alternativnih lju-
di, metalci, pankerji, intelektualci,
drugačni po izgledu in dobri po duši.
Tenks.

Načrti za prihodnost?

Naslednje leto se bom poskusil vpisati
na Akademijo likovnih umetnosti, če se
ne bom, bom »dihal hors«, ha, ha, ha, ...
Zajebavam se. Če se ne bom vpisal na
Akademijo, bom uspel Sam, sam napiši
z veliko. Imam tudi različne stike po Evro-
pi, mogoče bom poskusil v tujini, če ne
prej, ko bom šel na daljše »štop« po-
tovanje. Slikam tudi za skupino iz Lendave
KHONS in novomeške WET BEDE. Bomo
videli.

Razstava Sebastjana Šeremeta je na
ogled v Kult klubu, Muzejska ulica 3, Novo
mesto, do 18. novembra 2003.

Krka in njeno mesto

Zdi se mi, da se ne bom nikoli več spočila

Simon Bizjak

Polona Juh že od konca šolanja na AGRFT igra v ljubljanski Drami. Prejela je nagrado Prešernovega sklada in sicer za vlogo Mirande v Shakespearovem Viharju, Celimene v Molièrovem Ljudomrzniku, Desdemone v Shakespearovem Othellu in Lepe Helene v Novakovi Kasandri. Pravkar igra Bogomilo v Strnišinem Krstu pri Savici. Uspešno pa se spogleduje tudi z gibljivimi slikami, do sedaj je namreč nastopala že v petih filmih. Najodmevnejši med njimi so Carmen, Jebiga ter seveda Pod njenim oknom. Na festivalu slovenskega filma je za slednji film prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo. Prav temu filmu letos pripada tudi čast otvoriti 14. Ljubljanski mednarodni filmski festival, bolj znan kot LIFFe.

S Polono sva se srečala v njeni garderobi ljubljanske Dramе. Čeprav tako intimen prostor obeta mir, ki ga najprej potrebuješ za normalen intervju, so naju nenehno prekinjala obvestila iz zvočnika, ki kličejo igralce na oder. Tudi baterije v diktafonu so odpovedale že kmalu po začetku. Svoj odtenek umetniške atmosfere pa so poleg obveznega mraka in cigaretne dima dodali še hrvaški trubači, ki so na hodniku preigravali glasbeno kuliso sobotne predstave. Pogovor je tekel sproščeno in na trenutke kar malce odmaknjeno od prometnega vrveža pod njenim oknom.

Verjetno je težko ocenjevati predstavo ali film, v kateri igraš. Koliko kritične distance lahko sploh ohraniš do svojega dela?

Pa začniva intervju za spremembo pri tebi. Res me zanima, kaj si ti misliš o filmu Pod njenim oknom.

Do slovenskega filma imam zelo pozitiven odnos, stare klasike so večinoma postale kultne, novejša produkcija pa spet ponuja kar nekaj visoko kvalitetnih izdelkov. Pod njenim oknom se me je dotaknil takoj na prvi projekciji. Genijalna je že špica, fotografija in scenarij sploh, tudi igra, sploh tvoja in Šugmanova. Film potegne gledalca s sabo, teče ...

Ja. (predah) Sama sem film prvič videla v grobi montaži in sem bila tako razočarana, da sem bila dva tedna v depresiji. Zdelo se mi je bolje, da sploh ne posnamem nobenega filma več. Potem sem se malo pomirila. Ko sem drugič videla film v končni verziji, z glasbo in vsem, kar sodi zraven, se mi je zdel tekoč. Samo sebe na platnu težko ocenjujem. Konec koncev se pojavim skoraj v vsakem kadru in kar je najtežje, vedno znova iščem napake in razmišljam, kaj bi lahko napravila bolje. Sam s sabo ne moreš biti nikoli do konca zadovoljen.

Vseeno me zanima, koliko distance imaš kot igralka do filma, v katerem igraš?

Mislim, da igralec nikoli ne more imeti popolnoma objektivne distance do "svojega" filma. Preprosto nemogoče je nesubjektivno gledati na delo, v katerega si vložil del sebe. Sem perfekcionista in izredno kritična do svojega dela. Poleg tega se nisem navajena gledati v filmu. Marijana Brečelj, ki v filmu igra lik mame, je vseeno lahko ohranila več objektivnosti do filma. Prav ona mi je po projekciji rekla: "Polona, to je lep film!". Nihče te ne more prepričati v nekaj, česar sam stoodstotno ne verjameš. Je bil pa ta stavek zelo na mestu. Večkrat povem, da

sem v dobi posvajanja. Posvajam svojo podobo s filmskega platna. Rada bi se sprejela, pa se zaenkrat še ne morem povsem.

Film Pod njenim oknom je bil posnet v digitalni tehniki. Si želiš, da bi snemali na 35 milimetrski filmski trak?

Režiser filma, Metod Pevec, je nenehno ponavljal: "Kakšna škoda, da film ni sneman na filmski trak!". Ampak režiserji vidijo sliko skozi drugačne oči, drugo prizmo. Kasneje pa sem razmišljala, da je meni kot igralki zelo ustrezalo, da smo snemali na digitalno. Lahko sem namreč sproti spremljala, kaj počnem na filmu, in po vsakem kadru šla pogledat, kako cela stvar izpade. Tudi Metod je ugotovil, da hitreje popravljam svoje napake, če imam možnost sprotnega vpogleda v svoje delo, kakor če me popravlja on sam.

Tudi vaš direktor fotografije Žiga Koritnik priznava podobne prednosti digitalne tehnike, čeprav v isti sapi dodaja, da je filmski trak vseeno bolj "filmski". Nekdaj modna Dogma 95 pa vsemu navkljub prisega na digitalke.

Nekaj časa sem se zanimala na Dogmo, zdaj mi pa ne leži več. Zdi se mi, da je v njej preveč privatnega, sama potrebujem neko drugo imaginacijo. Umetnost je vedno povezana z neko čistostjo in čim več je v njej privatnosti, tem manj je prostora za vzvišeno umetnost. V lepem pomenu. Umetnik v svojem izrazu hlepi po izrekanju misli na nekem višjem nivoju. Izreči tisto, po čemer hrepenimo. Govorim o tem, kar se ti zdi verjetno, resnično. Ko bereš roman, se ne sprašuješ, ali se je vse, kar je napisano, tudi zares zgodilo. Imaginacija se porodi v tvoji domišljiji; kar ustvariš sam, je vedno resnično. Tudi v glasbi je podobno. Zaporedje zvokov te odpelje na tebi lastno slušno pustolovščino. Film prav tako niza podobo za podobo. Vendar lika nimaš pred sabo v živo,

vse se dogaja na platnu, in to ustvarja do igralca neko distanco. Sama potrebujem čisto umetnost.

Kaj pa gledališče?

V teatru se to lahko zelo hitro razblini. Tam si kot gledalec v skoraj neposrednem stiku s človekom iz mesa in krvi, ki v tistem hipu ustvarja imaginacijo pred tabo. Takrat mora vse delovati brezhibno, da lahko publiko odpelješ, da ustvarjaš presežek. Ni pomembna samo igra, temveč tudi vsi drugi elementi predstave. Prav zaradi enkratnosti trenutka je dobro predstavo izjemno težko narediti.

Večkrat se omenja, da delujejo gledališki igralci na filmu preveč dramsko, da ne sodijo na film. Sam se s tem v vseh primerih ne morem strinjati. Kakšno vlogo ima v tem oziruh izobraževanje na Akademiji in kakšno je tvoje mnenje o tem?

Režiserji večkrat delajo z naturščiki in nekateri med njimi so res izjemni, sploh Petko. On se zdi rojen za vsako vlogo, v kateri se pojavi. Mislim pa, da lahko profesionalni igralci pokažemo ogromno. Na Akademiji smo sicer imeli tudi filmsko igro, vendar v zelo podrejenem položaju z gledališko igro. Zdelo se je, kakor da sta film in gledališče skregana. Čeprav sta res kot dan in noč, imata ogromno stičnih točk in s tako ločitvijo se ne morem strinjati. Igralec sicer lahko vzame iz ponudbe Akademije tisto, kar sam hoče. Če nimaš talenta in za to nisi rojen, te tudi tam ne morejo ničesar naučiti. Za igro je povrh vsega potrebna tudi inteligenca.

Kaj pa kulturni kapital? Sama izhajaš iz gledališke družine. Si se kdaj počutila bližje gledališču zaradi vpetosti v umetniško okolje?

Po nekaterih raziskavah se menda lahko deduje tudi del genov (nasmeh) ... Vendar sprašuješ nekaj drugega. Nezavedno nekaj pride do tebe. V mojem primeru sem se prej zapirala pred pogovori o igri med mojim staršem. To se mi je zdelo kot navaden pogovor o službi. Se je pa name gotovo preneslo nekaj njunega zanimanja za film in gledališče. Tudi otroci smo pripravljali skeče za praznike, hodila sem k baletu, delala lutke. V družini je vedno vladalo zanimanje za umetnost in tega verjetno ne bi tako zgodaj začutila, če se ne bi rodila v takem okolju.

Igralec je noč in dan poročen s svojim delom, z umetnostjo, s tako specifičnim okoljem. Kako to vpliva na tvoje vsakdanje življenje izven gledališča?

Res. Na trenutke se mi zazdi, kakor da nimam drugega življenja izven teatra. Velikokrat se mi še po predstavi odpirajo neka nova spoznanja. Težko je v trenutku po koncu predstave odklopiti tekst, ki si ga igral na odru. Še nekaj časa ostajaš bolj dojemljiv ... (razmislek) Igralec se nima vedno v tako močni kontroli, da bi se lahko hitro pomiril in zaživel vsakdanje življenje. Stanje na odru je navsezadnje blizu božanskega.

In blizu shizofreniji?

Zdi se mi, da res. Vendar imaš na odru vedno kontrolo nad sabo, brez tega ne gre. Brez tega ne moreš biti igralec. Vedno si ti gospodar svoje igre. Po predstavi pa ne moreš dopustiti, da bi to stanje predolgo trajalo, saj drugače ne bi mogel sam s sabo živeti. Niti drugi s tabo. Je pa to nevarna igra. Besedila Gregorja Strniše me na primer pripeljejo do zares lepih razmišljanj ... in včasih se je lepo kopati v teh občutjih. Kadar imam preveč predstav, se ponavadi ne počutim dobro. Preveč me izčrpajo.

Igralec se nima vedno v tako močni kontroli, da bi se lahko hitro pomiril in zaživel vsakdanje življenje. Stanje na odru je navsezadnje blizu božanskega.

14. Ljubljanski filmski festival LIFFE ali življenje svetovnega filma

Simon Bizjak

Vse manj verjamem v *naključja*. Pa ni, da bi se slepo pustil usodi in sledil nekim skrivnostnim znamenjem, toliko načelnosti še premorem. Rad namreč verjamem, da sem gospodar lastnega življenja. Pa to očitno ni tako. Na primer: v sredo sem prejel sms in se z biciklom zapeljal do centra Ljubljane, poiskal famozni ID DOMA, se vpisal na list, sedel na kavč in tiskovka 14. Ljubljanskega filmskega festivala se je začela. Trenutek po zaključku me je poklical urednik in še minuto za tem **Polona Juh**. Tako, prostora za moje načrte ni bilo več. Pa saj to niti ni tako slabo, sem pač del velikega načrta. Meni se to zdi kul, šini se pa verjetno privoščljivo reži. Kot vedno.

Uradna festivalska sezona pozna le eno slabost: obupno vreme, da o sibirskih temperaturah niti ne govorim. Je pa zato prihod (z novinarsko akreditacijo okoli vratu) v toplo projekcijsko dvorano vreden skoraj toliko kot reiki masaža. Še vedno pa se lahko zašiješ s slabo izbiro filma, ki ga moraš potem dve uri zehajoče prenašati. In to zna biti bolj naporno od metalske klope tvojega cimra. Lepa lastnost dobrih festivalov pa je, da slabih filmov skorajda ne vrtijo. LIFFE je tu kar pošten do svojih obiskovalcev. Kakšno leto je izbira tematike sicer res malce sporna. Pred dvema letoma je bilo mogoče videti toliko ereciranih penisov (da ne zapišem tridih tičev), kolikor zraste jurčkov na enem hektarju gobarskega parađiža. V zelo deževnem desetletju.

Letos so bili pri izbiri tematike zopet trendovski. Osrednje niti bodo vlekli: terorizem, begunstvo in migracija, kulturne razlike in fatalne zgodbe, ki bodo v ospredje postavljale krhkost telesa in človeško končnost. Zelo podobno so se

Osrednje niti bodo vlekli: terorizem, begunstvo in migracija, kulturne razlike in fatalne zgodbe, ki bodo v ospredje postavljale krhkost telesa in človeško končnost.

pri izbiri tematike odločali tudi na letošnjem Berlinalu, morda je bila tam še najbolj v ospredju begunska problematika, o kateri govori, poleg **Kozoletovih Rezervnih delov**, tudi **Durotov Kajmak in Marmelada** in nekaj slovenske produkcije kratkih filmov. Dobro, da si pred tem ne zatiskamo oči vsaj na filmu, če že sicer poskušamo to človeško mizerijo odriniti čim dlje od lepega in urejenega sveta.

Po dolgem času bo LIFFE odprl slovenski film, in sicer drugi celovečerec režiserja **Metoda Pevca** *Pod njenih oknom* s Polono Juh v glavni vlogi. Prav zato se bo film v slovenskih kinematografih začel predvajati z nekajtedensko zamudo. Na žalost pa je omenjeni film tudi edina slovenska stvaritev na letošnjem festivalu. Sporno pa je, da skoraj vsako leto festival odpre film, ki je v uradnem tekmovalnem programu. Otvoritveni film je namreč vedno nekaj posebnega in se mu kot takemu izkaže izjemno priznanje. Film tako dobi ogromno publiciteto in je pred drugimi izdelki iz tekmovalnega programa v očitni prednosti. Vsi tekmovalci pa naj bi vsaj načeloma imeli enako začetno pozicijo.

Klasične LIFFE-ovske kategorije ostajajo enake. Osrednja med njimi je selekcija *Perspektive*. Gre za uradno tekmovalno selekcijo filmov novih režiserjev, ki se potegujejo za nagrado **vodomec**. Zgolj za zanimivost: član žirije je zopet **Janez Lapajne**, ki je očitno po SNIFF-u postal najbolj zanimiv slovenski filmar. Vsi filmi, ki se znajdejo v tej družbi, so ponavadi izjemni, zato ne bi zgubljal besed o tem, kateri največ obeta. Bolj na mestu za take izjave je tričlanska žirija.

Če *Perspektive* prinašajo nove filme novih režiserjev, lahko v *Obzorjih* vidimo nove stvari že uveljavljenih mačkov (in muc). Sam si bom zagotovo ogledal švedsko norveško koprodukcijo *Glasba za pogrebe in poroke*, v katerem je srbski podnajemnik nihče drug kot **Goran Bregovič** s celim ciganskim orkestrom. Izključno zaradi Bregoviča, seveda. V arabskih filmih zadnje čase prevladuje ženska tematika, kar malce spominja na ameriško "odkrivanje" črnih talentov na zadnjih podelitvah oskarjev. Pa vendar mi je od obojega arabsko zanimanje za ženske mnogo bolj pri srcu. Za afganistanski film *Ob petih popoldne* je bilo menda izjemno zahte-

vno poiskati mladoletno glavno igralko. Tradicija je kljub padcu talibanskega režima zakoreninjena v družbi.

V Predpremierah se vrti 18 filmov, skoraj vse si bomo lahko čez leto ogledali v rednem sporedu naših kinematografov. Naj se osredotočim le na nekaj izmed njih. Že na SNIFF-u je bilo mogoče videti izjemo zbirko kratkih filmov z naslovom *Deset minut starejši, Trobenta*. Zanimivo je, da se tak film lahko razume kot serijo kratkih filmov ali pa kot samostojen celovečerec, sicer sestavljen iz desetminutnih mojstrov in pod režijsko taktirko sedmih prestižnih režiserjev. Kako se je svet spremenil po znamenitem 11. septembru, kaže film z naslovom *11.9.01*. Kljub temu da sami dogodki niso pojasnjeni, kaj šele njihovo ozadje, se zdijo zgodbe precej podobne. Vsi deli omnibusa so dolgi natančno 11 minut, 9 sekund in eno sličico. **Thomas Winterberg**, režiser, po pravilih Dogme 95 posnetega *Praznovanja*, tokrat s filmom *Vse za ljubezen* zajadra v prihodnost. Čeprav se osredotoča na ljubezen med glavnima likoma, film še vedno sestavlja prav znanstvena fantastika in vizualna vznemirljivost.

Družbeno angažirani *Oligarh* kaže na situacijo ob umoru ruskega mogotca **Borisa A. Berezovkija**, *Veronica Guerrin* pa govori o umoru novinarki v Dublinu, ki je s svojim pisanjem razkrivala vojno mamilarskih baronov. Resničnih dogodkov se dotakne tudi *Carandiru*, ki ga lahko razumemo kot refleksijo brazilskega vsakdana skozi dogajanje v razvpitem zaporu, kjer se je 1992 zgodila ena najpretpretljivejših tragedij v zgodovini zaporniških uporov.

Na festivalu je nova kategorija Ekstravaganca (pogumni žanrski poskusi), ki se res blešči od pogumnih zvezd in pre-

tresljivih zgodb. Po uspehu filma *Prežeči tiger, skriti zmaj* azijski zgodovinski epi vztrajno pridobivajo na pomembnosti in gledanosti, še posebej če film vsebuje veliko stiliziranih akcijskih prizorov. Do sedaj je v tem žanru prevladovala Kitajska, svoj preboj pa poskuša narediti tudi Južna Koreja, ki v filmu *Junak Musa* skozi poetiko mečevanja na novo odkriva poglavja azijske skrivnostne zgodovine iz časov dinastije Ming. Prav ta zgodovinski trenutek pa je podlaga tudi za komedijo zmešnjav z naslovom *Kitajska odiseja*, ki se niti ne trudi dosežati veličine tragičnih zgodb. Med zanimivejšimi filmi Ekstravagance je zgodba o poskusu umora prvega kitajskega kralja, ki ga odkriva zadnji iz serije azijskih epov, film *Junak* z Jetom Lijem v glavni vlogi.

Kar dva filma sta posvečena vampirskemu grofu Drakuli. *Kanadski Drakula: odlomki iz dnevnika device* ponujajo vratolomno mešanico baleta kot nemega filma s spremljavo orkestra; morda najdrznejši film te kategorije. Bolj klasičen je francoski *Drakulova zaročenka*, ki popelje gledalca skozi surrealističen svet prikazni in nadnaravnih bitij. Omeniti gre še japonski celovečerni animirani muzikal *Interstella 5555*, za katerega se upravičeno pričakuje, da ne bo navduševal le otrok, sploh če se spomnimo evforije okrog Princese Monoko.

Nasploh je letos tudi spremljevalni program nadpovprečen. Zopet je na ogled razstava *Podobe igralcev*, tokrat posvečena spominu Rudiju Vaupotiču, enemu največjih slovenskih snemalcev. Prav njegovo oko je namreč botrovalo nesmrtnosti Baladi o trobenti in oblaku, *Povesti o dobrih ljudeh*, *Podobam iz sanj ...* Med izstopajočimi dogodki je treba omeniti Ruski večer, ki je hkrati poslovlila zabava knjižnemu sejmu Frankfurt po Frankfurtu. Zanimiv pa ni le zaradi knjig, bolj mamljive so morda piroške, vodka in kaviar.

Vendar to je le nekaj drobcev z letošnjega festivala. Če boste hoteli poskrati vse, kar LIFFE ponuja, se vam bo morda zdelo, da ste tudi vi del nekega velikega načrta in v vašem življenju ni več prostora za vaše načrte. Na srečo niste edini.

Vseeno pa se vloge razlikujejo med sabo glede intenzitete in čustvene zahtevnosti.

Gotovo. Vse vloge niso enake, niso enako zahtevne. Vloga Bogomile v Krstu pri Savici, na primer, me do konca izžame. Pa gre samo za en monolog. Vendar je v njem strnjениh ogromno čustev, ne samo emocij ženske v moškem svetu. Gre za izjemno lepo in hkrati zahtevno besedilo.

Po takih naporih se moraš polniti. Poteka to deloma z gurmanskim uživanjem v hrani, kot pri večini igralcev, ki jih poznam?

(smeh) Je nekaj resnice v tem. Čez leto, ko so predstave v polnem teku, se niti nimaš časa ukvarjat z gurmanskim. Ko pa pride čas nekega vakuuma, po premieri ali poleti, ko se stanja stresa in napetosti umirijo, potem si privoščiš nekaj razvajanja. Najprej poskrbiš za duševno hrano, pride "obdobje buljenja v zid", stanje neke akumulacije. Srkaš vase vse tisto, kar si prej razdal. Sploh poleti, ko se zasičenost od zadnje sezone prekine, rabiš daljše obdobje uživanja. Tudi v hrani. Počutim se, kakor da se navajam nazaj na okuse, kakor da zbiram drobce življenja. Grem v naravo. Moram se spet zavedati sebe. Se mi pa zdi, da se ne bom nikoli več spočila.

Se tega ne bojiš? Se ne bojiš, da te bo tak tempo izčrpal?

Ne. Bolj sem pomirjena s sabo. Kar največ ustvarjalnih trenutkov moram izkoristiti. Zdi se mi, da sem prav zaradi nenehnega razmišljanja in razdajanja, v umetniškem smislu, zelo plodna. Čutim, da lahko ustvarjam, da je v meni neka ljubezen, brez katere ni umetnosti. Vse kar je lepo, je narejeno z ljubeznijo.

Za umetnika je najpomembnejša muza, navdih. Morda s tem nenehnim raziskovanjem čistiš svojo muzo?

O tem pa nisem razmišljala. Hočem reči, nisem razmišljala, zakaj vse to počnem. Vsak dan se že zjutraj zbudim z občutkom vznemirjenja in sproti ne moreš vedno razmišljati o tem, zakaj nekaj delaš, in svojega dela ovrednotiti. In to vznemirjenje kar traja. Prav pred kratkim sva se s kolegico iz Drame, Silvo Čušin, za zavesami spogledali in spraševali, kaj nam je tega treba. Zakaj nam je potrebna vsa ta tesnoba in živčnost? Odgovora na to vprašanje zaenkrat še nisva našli. (nasmeh) Se pa moraš pripeljati v tako ekstremne občutke, sicer niti na odru niti na filmu nisi dovolj prepričljiv. Še bolj iskrijo me je Andrej Nahtigal v zakulisju vprašal: "Polona, kaj te je gnalo na to barko?" Skomignila sem z rameni in želela od njega, naj mi to pove. Zarežal se je in rekel: "Najbrž bo kakšen zlodej!"

park

RAZSTAVE

Galerija KRALJ

BOŽO KOS: A ŠE RIŠETE? – razstava avtorskih del. Do konca novembra.

Kult klub

SEBASTJAN ŠEREMET: POGLED V TEMPELJ MOJE BOGINJE IN DRUGE SLIKE – razstava likovnih del mladega novomeškega avtorja. Do 18. novembra.

Galerija KRKA

HUIQIN WANG IN ZORE STANČIČ – razstava avtorskih del. Do konca novembra.

Dolenjski muzej

ANTIČNO GROBIŠČE DRAGA – arheološka razstava. Otvoritev razstave bo 21. november, ob 11. uri.

Knjižnica Mirana Jarca

ALBERT CAMUS – razstava ob 90-letnici rojstva.

ALDOUS HUXLEY – razstava ob 40-letnici smrti.

PESMI ŠTIRIH – razstava ob 50-letnici izida.

DAN REFORMACIJE – razstava del. Do konca novembra.

LokalPatriot

FOTOGRAFSKA IZKUŠNJA III. – razstava fotografij Miha Vahčiča. Med 10. in 24. novembrom.

FOTOGRAFSKA IZKUŠNJA IV. – razstava fotografij Črtomira Goznika. Med 24. novembrom in 8. decembrom.

DOGODKI

Četrtek, 6. novembra

DROGE IN MLADI – predavanje. Predavanje je v sklopu aktivnosti, ki jih v okviru preventivnega meseca na področju zasvojenosti z nedovoljenimi drogami izvaja Urad za droge Republike Slovenije. Predava dr. Andrej Kastelic. Knjižnica Mirana Jarca, 18.00, vstop prost.

PUNK JE BIL – literarni večer. Predstavitelj knjige in pogovor z avtorji: Peter Mlakar, dr. Grega Tomc, Pero Lovšin in Igor Vidmar. Organizator literarnega večera je Založba Goga. LokalPatriot, 19.30, vstop prost.

Petek, 7. novembra

SIDDHARTA – koncert. Trenutno najpopularnejša slovenska skupina bo predstavila novo ploščo z naslovom Rh. Predskupina Plan B. ŠD Marof, 18.00, vstopnina 2300 sit.

MLADA BELTIŃSKA BANDA – koncert. Koncert ob zaključku Tedna vseživljenjskega učenja. KC Janeza Trdine, 19.00.

DJ BOREE – tematski večer. Večer več vrstni glasbe z zgoščenki, animator Borut Šulc. LokalPatriot, 21.00, vstop prost.

Sobota, 8. novembra

PESEM POVEZUJE – koncert. Koncert MePZ Pomlad in MePZ Leopold Volkner, slovenske skupnosti iz Tuzle. KC Janeza Trdine, 19.30.

DISCO-BOOGIE – tematski večer. Večer disco glasbe z zgoščenki, animatorja Boštjan Vlašič in Tomaž Suln. Kult Klub, 20.00, vstop prost.

JADRANJE DNŠ – tematski večer. Zaključna zabava za vse, ki so se udeležili jadranskega tečaja DNŠ. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Ponedeljek, 10. novembra

FOTOGRAFSKA IZKUŠNJA III. – otvoritev razstave. Na ogled bodo fotografije zmagovalca mlajše kategorije sodelujočih fotografov na Fotografski izkušnji do 16 let Miha Vahčiča. LokalPatriot, 18.00, vstop prost.

MARTINOVANJE – enološki večer. Na Martinov ponedeljek bodo vinogradniki prinesli mošt, ki se bo prekrstilo v cviček. Strokovnjaki na zgodovinskem in vinogradniškem področju bodo razložili sam pomen martinovanja na dolenskem in nekaj vinogradniških zanimivosti. LokalPatriot, 19.00, vstop prost.

Torek, 11. novembra

THE LION KING – kinoteka. Družinski risani film, ZDA, 1993, 86 minut. Režiser: Roger Allers. Glasovi: James Earl Jones, Matthew Broderick, Jeremy Irons, Moira Kelly. Film je prejel oskarja za najboljšo glasbo Hansa Zimmerja in najboljšo skladbo Eltona Johna. LokalPatriot, 19.30, vstop prost.

Sreda, 12. novembra

PIHALNI KVINTET SLOWIND – koncert. Pihalni kvintet Slowind sestavljajo solisti orkestra Slovenske filharmonije. Njihov repertoar obsega skladbe iz klasičnega in romantičnega obdobja, največ pozornosti pa ansambel namenja delom 20. in 21. stoletja. KC Janeza Trdine, 19.30, vstopnina 2500 sit.

OD FRANCLNA MOŽGANI – koncert. Jazz-eksplozija, ki se spogleduje z inovativnimi funk in blues ritmi. Predstavili bodo nove komade, ki bodo tudi na debitantskem albumu. Člani skupine so Jure Duh - kitara, Dejan Slak - bas in Marko Grubar - bobni. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Četrtek, 13. novembra

S KOLESOM IZ SLOVENIJE V NEPAL – potopisno predavanje. 10 mesecev in 8000 km dolga pot s kolesom iz Slovenije v Nepal, čez Hrvaško, Bosno, Grčijo, Turčijo, Iran, Pakistan, Kitajsko, Indijo. Predava Metod Marolt, potopisno predavanje organizira Infotočka DNŠ. LokalPatriot, 19.00, vstop prost.

PET MINUT SLAVE – kinoteka. Glasbena komedija, Belgija, 2000, 97minut. Režija in scenarij: Dominique Deruddere Igrajo: Jose De Pauw, Werner de Smelt, Thekia Reuten. Dom kulture, 19.00, vstopnina 900 sit.

Petek, 14. novembra

SHREK – otroška kinoteka. Risani film, ZDA, 2001. Režija: Andrew Adamson, Vicki Jenson. Glasovi: Mike Meyers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, John Lithgow. Dom kulture, 17.00, vstopnina 800 sit.

SLAVKO DOKL: SREČNO SMEH – predstavitev knjige. Predstavitelj knjige novosti Slavka Dokla z naslovom Srečno smeh. Pogovor z avtorjem bo vodila Jadranka Zupančič. V glasbenem delu programa bo nastopila ljubiteljska pevka Marija Jerele. Knjižnica Mirana Jarca, 18.00, vstop prost.

80'S P.U.B. – tematski večer. Polpreteklo glasbeno zgodovino pop glasbe bodo predstavile tri samosvoje umetnice. LokalPatriot, 21.00, vstop prost.

Sobota, 15. novembra

RISANJE Z GOSJIM PERESOM IN TRSKO – delavnica. Dolenjski muzej, 10.00.

SLOVENIJA : HRVAŠKA - prenos tekme. Prenos prve tekme dodatnih kvalifikacij za evropsko prvenstvo v nogometu 2004. LokalPatriot, 17.30, vstop prost.

2. REVIJA IZBRANIH OKTETOV SLOVENIJE – koncert. KC Janeza Trdine, 19.30.

STARI ROCK – tematski večer. Kult Klub, 20.00, vstop prost.

TINKARA KOVAČ – koncert. Predstavitelj novega albuma slovenske pevke bo v »izštekani različici« Zasedba: Tinkara Kovač – vokal, kitara, flavta, Dagi – bas, Pero – kitara. LokalPatriot, 21.30, vstopnina 500 sit.

Ponedeljek, 17. novembra

ARHEOLOŠKA IZKOPAVANJA – predstavitev. Predstavitev rezultatov arheoloških izkopavanj na Kapiteljski njivi Novo mesto v letu 2003. Dolenjski muzej, 11.00.

M(J)EŠOVIT BRAK – gledališče. Pripoved o Njej in Njemu, ki sta v našem svetu uspešna, ali pa se jima vsaj zdi tako. Bilo bi smešno njima in nam, če ne bi bilo tako izvirno, žalostno in pretresljivo; enaka, a tako zelo različna, z glavo v Evropi, z nogami pa na sanjarem Balkanu, si bosta poskušala privoščiti eno noč glamurja in nenavadnosti, da jima bo vsaj enkrat tako, kot še nista okusila. KC Janeza Trdine, 19.30, vstopnina 2500 sit.

MILES GRIFFITH IN TONY PANCELLA TRIO – koncert. Največja zvezda letošnje delavnice Jazzinty, vokalist Miles Griffith, se bo predstavil s svojim italijanskim triom in avtorskim projektom. Zasedba: Miles Griffith - vokal, Tony Pancella - piano, Aldo Vigorito - bas, Pietro Iodice - bobni. LokalPatriot, 20.00, vstopnina 800 sit.

Torek, 18. novembra

BOJ PROTI DROGAM – pogovor. O lahkotnem zdrsu v svet zasvojenosti in težavni poti do ozdravitve bo spregovoril nekdanji odvisnik Toni Kočevar, ki dandanes dela v Društvu srečanje, ki nudi pomoč odvisnikom in njihovim družinam ter opravlja preventivno delo z mladimi. Svojo knjigo bo predstavil tudi Janez Pezelj. Pogovor bo vodil Nejc Novak. LokalPatriot, 16.00, vstop prost.

LIFE OF BRIAN – kinoteka. Komedija, VB, 1979, 90 minut. Režiser: Terry Jones. Igralci: The Monty Python's Flying Circus. LokalPatriot, 19.30, vstop prost.

Sreda, 19. novembra

SLOVENIJA : HRVAŠKA - prenos tekme. Prenos druge tekme dodatnih kvalifikacij za evropsko prvenstvo v nogometu 2004. LokalPatriot, 17.30, vstop prost.

Četrtek, 20. november

TUDI JAZ ZNAM - knjižna čajanka. Predavala in svetovala bo Slavka Kristan. Mladinska knjiga, 10.00, vstop prost.

O MROŽKU – lutkovna predstava. Lutkovna predstava za otroke s polnim naslovom: O mrožku, ki si ni hotel striči nohtov. KC Janeza Trdine, 17.00, vstopnina 800 sit.

ZGODBE IZ TEME - predstavitev knjige. Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto ob dnevu splošnih knjižnic predstavlja knjigo z naslovom Zgodbe iz teme pisatelja Lenarta Zajca. Knjižnica Mirana Jarca, 18.00, vstop prost.

Petek, 21. novembra

ANTIČNO GROBIŠČE DRAGA – odprtje arheološke razstave. Dolenjski muzej, 18.00.

RES NULLIUS – koncert. Predstavitelj

nove plošče z naslovom Revolver ljubezni, ki ostaja zvesta koreninam in tradiciji pristnega rock'n'rolla. Zasedba: Zoran Benčič - vokal, Boštjan Senegačnik - kitara, Janez Marin - bobni, Boštjan Casl - bas. LokalPatriot, 21.30, vstopnina 500 sit.

Sobota, 22. novembra

VIDIX - HOUSE – tematski večer. Kult Klub, 20.00, vstop prost.

SKUPINA IMPROLEKTIKA – gledališka igra. Improlektika je ime za gledališko zasedbo, ki deluje kot improvizirano gledališče. V ekipi so člani iz različnih zasedb, ki delujejo tudi v sklopu KUD-ove Impro lige. LokalPatriot, 21.00, vstopnina 300 sit.

Ponedeljek, 24. novembra

FOTOGRAFSKA IZKUŠNJA IV. – otvoritev razstave. Na ogled bodo fotografije zmagovalca v starejši kategoriji udeležencev od 16. do 23. let, Črtomira Goznika, ki se za ptujske medije posveča predvsem reportaži. LokalPatriot, 19.30, vstop prost.

Torek 25. novembra

MIŠOLOVKA – gledališka igra. Kriminalka izpod peresa Agathe Christie. KC Janeza Trdine, 19.30, vstopnina 2500 sit.

PUNCH DRUNK LOVE – kinoteka. Komedijska drama, ZDA, 2002, 95 minut. Režiser: Paul Thomas Anderson Igralci: Adam Sandler, Emily Watson, Philip Seymour Hoffman. LokalPatriot, 19.30, vstop prost.

Sreda, 26. novembra

MEPZ KRKA – koncert. KC Janeza Trdine, 19.30.

BOHEM – koncert. Skupina Bohem prihaja iz vseh koncev Slovenije (Maribor, Radeče, Trbovlje, Zagorje, Lukovica), baza njihovih bohemskih idej pa je v Trbovljah. Skupina zdaj končuje snemanje svojega prvenca z verjetnim naslovom Življenje ni zločin. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Četrtek, 27. novembra

ZAPLEŠI Z MENOJ – predstavitev knjige. Predstavitelj pesniške zbirke Zapleši z menoj največjega perzijskega pesnika in sofijskega mojstra Hafisa. Knjigo, ki je izšla pri Centru za duhovno kulturo v Ljubljani, bo predstavila prevajalka Barbara Škoberne. Knjižnica Mirana Jarca, 18.00, vstop prost.

UČITELJICA KLAVIRJA – kinoteka. Drama, Avstrija/Francija, 2001, 129 minut. Režija in scenarij: Michael Haneke. Igrajo: Isabelle Huppert, Benoît Magimel, Annie Girardot, Anna Sigalevitch. Dom kulture, 19.00, vstopnina 900 sit.

Petek, 28. novembra

VZGOJNE NALOGE ŠOLE – okrogla miza. Okrogla miza s polnim naslovom Vzgojne naloge šole s poudarkom na problematiki drog. KC Janeza Trdine, 12.00, vstop prost.

KOKOŠKE NA BEGU – kinoteka. Risani film, VB, 2000. Dom kulture, 19.00, vstopnina 800 sit.

Sobota, 29. novembra

IZDELOVANJE ADVENTNIH VENČKOV – muzejska delavnica. Dolenjski muzej, 10.00.

TEHNIKA S PAPIRNATIMI PRTIČKI – delavnica. Delavnico vodi Bojana Zupan. LokalPatriot, 13.00, udeležnina 1300 sit.

HIP HOP – tematski večer. Animator večera je Vasko. Kult klub, 20.00, vstop prost.

Infotočka DNŠ
Prešernov trg 6,
8000 Novo mesto

tel. 07 3374 374
www.novomesto.info
info@novomesto.info

infoTočka

vir:

FOTO: BOŠTJAN PUCELJ

Ob Godbomaniji Pogovor z Velvet Brown

Anja Rebolj

V Novem mestu se, kljub njegovi majhnosti, čista pa tudi pravih ljudi za izvedbo nekoliko bolj nenavadnih in specifičnih dogodkov. V času od 16. do 18. oktobra se je zgodila **Godbomanija**, mednarodna delavnica za tubo in bariton, instrumenta, ki ju v Sloveniji igra le peščica ljudi. To sicer ne opravičuje dejstva, da se z Dolenjske ni prijavil nihče, je pa zanimivo glede na to, da je bilo na seminarju kar 13 aktivnih udeležencev in trije slušatelji. Delavnica je tradicionalno zastavljen projekt Pihalnega orkestra Krka, namenjen učencem osnovnih in srednjih glasbenih šol ter študentom Akademije, članom orkestru, dirigentom ... Naslednje leto se zato lahko, kot pravi koordinator **Miro Saje**, vnovič nadejamo takega podviga.

Na prvi Godbomaniji je predavala temnopolta Američanka **Velvet Brown**, izjemna glasbenica, kar dokazuje tudi njen bogat in dolgi rezime. Diplomirala je na bostonski univerzi in na univerzi West Virginia. Uveljavljena je kot svetovna tubistka na solističnem in pedagoškem področju, je priznana mednarodna solistka, igra v različnih komornih zasedbah in orkestru, dirigira in je članica kar nekaj glasbenih združenj. 1999 - 2000 je prejela William Fulbright Fellowship Vinciguerra Award. Posnela je že dve zgoščenki: *Velvet in Music for Velvet*.

S Pihalnim orkestrom Krka je zaigrala v petek, 17. 10., v Kulturnem centru Janeza Trdine na dobrodelnem koncertu za obnovo Narodnega doma. Skladbi *Concerto for Tuba* Erica Ewazna je sledil bis, *Montjevs Cszardas*, ki ga je sama aranžirala. Njen zapolnjen urnik je naslednji dan omogočil le nekaj minut za ta pogovor ...

Kolikar mi je znano, ni v Sloveniji niti ene profesionalne, pa verjetno tudi amaterske tubistke ne. Zakaj ta instrument? Kako ste prišli v stik z njim?

Pravzaprav sem bila najprej trobentačica. V sedmem razredu pa sem izbrala tubo. Vodja šolskega orkestra je namreč potrebovala tubista. Vsi trobentači so bili začetniki na glasbenem področju, sama pa sem pred tem štiri leta igrala klavir, znala brati bas ključ in bila zato najbolj primerna kandidata.

Zdaj ste ena najboljših tubistk na svetu. Kakšni so vaši cilji?

Moj cilj je uravnoteženo poučevanje in nastopanje. Veliko glasbenikov le nastopa, sama pa hočem nastopati na najvišji ravni in tudi poučevati na najvišji ravni. Želim si tudi obiskati različne dežele in se učiti iz različnih kultur. Čez nekaj časa načrtujem še študij jaza.

Trenutno ste gostujoča profesorica na Pennsylvania State University. Vaši študentje posegajo po najvišjih priznanjih in nagradah v ZDA. Kakšen je vaš način dela z njimi?

Na šoli imam z vsakim svojim učencem individualno uro, potem so tu razne zasedbe (dueti, kvarteti), vodim tudi seminarje, sicer ne vsak teden, kjer ob eni priložnosti predavam, ob naslednji pa spremljam, kako moji učenci učijo drug drugega. S tem bolje razumemo svoj način igranja. Če si želijo biti soli-

sti, jim pomagam vaditi, da imajo priložnost nastopiti na tekmovanjih, da pogosto nastopajo na koncertih, nudim jim razno literaturo in podporo za pogum.

Kaj sami pričakujete od njih?

Da se trudijo dosegati cilje, ki so si jih zastavili. Od njih pričakujem, da sprejmejo, kar jih učim, in to uporabijo. Nočem, da postanejo jaz, ampak da v posredovano znanje vložijo sebe. Za vsakega je prostor v glasbenem svetu in od njih je odvisno, ali bodo to izkoristili.

To ste poudarili tudi na Godbomaniji.

Tako. Vse, kar naredijo z največjim trudom, je dar poslušalcu, kot je dar učencu najboljše učiteljevo delo. Menim, da učitelji pogosto ne dajo učencem dovolj svobode za ustvarjanje. S tem učenec pride do določene ravni, a ne preseže učitelja. To je problem, saj je namen učenja prenašanje na naslednje generacije, na naslednjega posameznika. Brez lastne kreativnosti pa takšno posredovanje ni možno.

Po Evropi ste že nastopali, ravno tako na Japonskem in seveda v ZDA. Ste že kdaj igrali z orkestrom, kot je Pihalni orkester Krka?

V bistvu sem igrala že z orkestri na vseh ravneh: s profesionalnimi orkestri, predvsem vojaškimi v ZDA, pa tudi v Nemčiji, s srednješolskimi ... Z amaterskimi pa sem igrala v Avstriji, Italiji, Švici in zdaj v Sloveniji. Tubistu je težko imeti "spot light" pred orkestrom, ker sam instrument ni sprejet kot solističen. Skušam doseči napredek v tej smeri, a vem, da v naslednjih desetih letih še ne bo viden. Bo pa do njega zagotovo prišlo, čeprav tuba in bariton verjetno še vedno ne bosta tako pogosto solirala kot klavir ali violina, mogoče pa le večkrat kot dvakrat na leto.

Zanimanje za tubo raste ali pada?

Oboje. Raste med ljudmi, ki instrument poznajo in želijo o njem še kaj več izvedeti. Ne raste pa med ljudmi, ki se niti ne odločijo, da bi ga šli poslušati na koncert.

Kako oz. zakaj ste se odločili s Pihalnim orkestrom Krka zaigrati ravno Ewaznov koncert za tubo?

Zdi se mi zelo topla in lepa skladba. Ima krasna dela za orkester. Želim namreč, da se zabava tako orkester kot jaz. Ni zanimivo, če orkester drži same dolge tone, medtem ko imam jaz "laufe". Tako pa poteka stalna komunikacija med orkestrom in mano kot solistko.

Nameravate priti v Slovenijo s katero od svojih zasedb?

Zelo rada bi pripeljala svoje učence, svoj tuba-bariton orkester. Se pa vrnem v Slovenijo najverjetneje naslednje leto julija s tolkalsko skupino Percussion plus project. Ta vedno izvede še "plus", kar pomeni, da spremlja tubo ali violino ali vokal. Žal je še vse v zraku. Upam, da nam bo uspelo nastop izvesti v Ljubljani ali Novem mestu.

Razstava v Dolenjskem muzeju Draga pri Beli cerkvi, arheološko najdišče

Alenka Lamovšek

FOTO: BOŠTJAN PUCELJ

Na slovenskih avtocestnih trasah potekajo arheološka izkopavanja že deset let. Najdišča so bila delno predstavljena na manjših razstavah, ena takšnih je bila tudi Vitrina meseca ob razstavi Verdun v Dolenjskem muzeju, kjer so se z le nekaj najdbami predstavljala najdišča na avtocestni trasi Ljubljana - Zagreb. V marcu in aprilu 2003 je bilo na tak način predstavljeno tudi arheološko najdišče Draga pri Beli cerkvi. Celotno najdišče se bo predstavilo na razstavi v Dolenjskem muzeju 21. novembra 2003.

Izkopavanje na tem najdišču je potekalo v letu 2002 in vse gradivo je bilo restavrirano v enem letu, kar je za arheologijo rekordno. Draga je grobišče iz antičnega časa, čas med 1. in 4. st. n. št. Za to obdobje so značilni žgani grobovi. V tem primeru gre za posamezne okrogle ali štirioglate kamnite grobnice, v katerih je bilo več

pokopov. V 3. in 4. stoletju se pojavijo tudi skeletni grobovi. Zanimivost najdišča je v tem, da so bili grobovi vkopani okoli velike grobne parcele, in sicer s klesanimi kamnitimi bloki, ki so med seboj povezani z železnimi sponami, in so predstavljali ograjo. Zanimivost grobišča predstavlja tudi množica hišastih žar, to so velike lončene posode, ki so bile uporabljene kot žare, na vrhu pa se zaključujejo z gumbom, ki je lahko v obliki petelina ali katere druge pernaté živali. Prav to pa je značilno za Dolenjsko območje, kjer je živel plemo Latobikov.

Grobišče je nastalo ob svetovni cesti, ki je povezovala Rim z vzhodnimi provincami; s Panonijo, Grčijo in celo z Malo Azijo. Tu so domači prebivalci prihajali v stik s svetom in z vsem pomembnim dogajanjem.

Na razstavi si bo mogoče ogledati drobne predmete - ojenke, steklene predmete, antične nove, železne nože, bronaste sponke, steklen nakit in seveda množico lončevine, kot so sklede, lonci, čaše, hišaste žare ... Najdišče bo predstavljeno tudi s slikovnim gradivom, torej s fotografijami grobov. Ob razstavi bo izšel tudi katalog, v katerem bo celotno najdišče z najdbami podrobno predstavljeno.

Najbolj zanimivo pri celotni stvari pa je to, da je razstava nastala zaradi izkopavanja na avtocestni trasi, ki jo gradimo na začetku tretjega tisočletja, na trasi, ki je enaka trasi avtoceste, ko so gradili cesto bratstva in enotnosti v 50. letih minulega stoletja, in na tej isti trasi, kjer je potekala rimska cesta pred 2000 leti. Na tej trasi imamo torej 2000 let zgodovine življenja ljudi, ki so tu prebivali in potovali.

ZORAN PREDIN IN ŽIVE LEGENDE – STRUP ZA PUNCE

(KUD LEVI BREG)

Kakšnih velikih presenečenj starih tigrov, kot je denimo Zoran Predin ali druga dva, ki sta tudi že dolgo in, verjetno ni za pričakovati. Izgleda, kot da jim njihova dolgoletna ukoreninjenost v glasbenem svetu omogoča gladko drsenje skozi prostor in čas z zgolj minimalnimi popravki smeri in drže. Veter je ugoden, hitrost in občutek prava, vreme boža in cilj ostaja isti. Vsakršno poseganje v tako ugodne razmere bi bil nesmisel in ustavljanje neumnost. Kar preostane (na površju), je zorenje v dozorelost, prepuščanje časa pozabo in pozabiti minljivost. To so pravzaprav tri nove parole novega razumevanja novega duha:

»Bivam«, »Čas je zdaj« in »Vse je v redu«. Kdor to razume, lahko razume tudi to, da je v novosti vedno nekaj starega in v starem vedno zarnetek nečesa novega. V takšnem in drugačnem smislu je tudi ta plošča le vnovičen, lahкотen podaljšek zdaj že precejšnjega Zoranovega opusa. S svežo glasbo, muziciranjem in seveda novimi besedili v klasičnem predinovskem slogu je poslušalec lahko znova očaran in dovteten za pomnenje novih starih čustev in novih starih izkušenj. Ne moremo reči »novi Zoran«, lahko pa rečemo »vnovič Zoran«. Torej: vnovič Zoran s polno mero šarma in nedolžnega humorja za nevedneželne punce in somišljenike.

MAGNIFICO IN TURBOLENTZA – EXPORT IMPORT

(MENART)

Že od takrat, ko smo Magnifica spoznali še kot Roberta, mi je jasno, da je človek s telesom in dušo v glasbi in njenih pritlikinah. Njegova pojava je že takrat izžarevala velikega balkano boja. Uspešno absorpiranje narodne zavesti in glasbenega okusa, pop in nepop zvokov, njihova predelava v nove koncepte, posluš za resnično in aktualno v kombinaciji z lastnimi notranjimi vzgibi, odkrivanje potencialno nabitega je tisto, kar je razvilo to, čemur lahko danes končno rečemo Magnifico. Tokrat v kombinaciji z bratom Schätzijem in drugimi turbolentičnimi junaki v pogonu; s programiranjem, praskanjem plošč in vzorci drugih glasbenih stvaritev gradi pop okvir za oblikovanje glasbene mase z južnim vetrom. Jug je pač jug, čeprav mehiški, balkanski, do Orienta, je vedno vroč in eksotičen, od strasti premočen in do dobra zavezan svoji biti. V boju za užitek. V tem bo Magnifico sam sebi vedno v pomoč. Ego, ki na zunaj v lastnem jazu ne vidi slabosti, še manj se za njih zmeni, nasprotno, obenem povečuje sebe v vsem, v čemer mu povečevanje ustreza; to je ego, zvezan s svojim lastnim idealom. Kdor stopa po tej poti, stopa v korak s časom. Saj prvi, ki mora nase vzeti breme časa, je umetnik. Vse ostalo je iluzija v iluziji, kot ego v egu..., da se ti na koncu zmeša.

Janez Lamovšek

Nismo enostranski.

Katja Plut

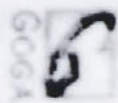
Visoko in nagubano

Zilhad Ključanin

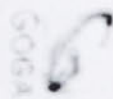
Mulino trže

tni Epanomitis

it paj

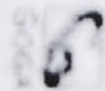

Raymond Carver

Sebastijan Pregelj

Miha Mazzini

Milan Markelj

ZALOŽBA GOGA

24 knjig. Več kot 2500 strani.

FOTOGRAFUE: TINA BAN

Festival salse v Barci Goli hrbti, zapeljivi v gibanju

Tina Ban

Kljub zadržanim in kar malce hladnim Kataloncem je v Barceloni najti veliko tistega, kar bi moralo življenje po definicijah narediti tako prijetno kot vznemirljivo. Sonce, morje in zagorela telesa, ki se ob večerih iz dolgih peščenih plaž selijo na barcelonske ulice, ga polnijo s počitniško ležernostjo. Hrupne prometne avenije pa vanj vrežejo bolj dinamične poteze. V Barceloni delujejo tudi močna družbena gibanja. Množične manifestacije, skvoti, najrazličnejše subkulture so del mestnega vsakdana. V 1,5 milijonskem mestu živi kar ena petina (okrog 165 000) vseh španskih imigrantov. Vsak deseti prebivalec Barcelone je priseljenc, pravijo uradne statistike. Vendar sredi množice na podzemni železnici, kjer se tre Latinoameričanov, Afričanov in Vzhodnoevropejcev, se zdi, da so neuradne številke še dosti višje. Nenadzorovano množično priseljevanje je v zadnjih petih letih postalo družbeno-politični problem številka ena. Kot narod brez lastne države se Katalonci v takšnih razmerah počutijo še bolj ogrožene in vzvišene, na trenutke celo sovražen odnos do tujcev - ne samo priseljencev, temveč tudi do turistov - zato ni presenečal.

Ne samo zaradi množice klubov salse, ampak tudi zaradi svoje etične pisanosti in rahlo snobističnega ozračja, je bila Barcelona več kot primerno prizorišče za svetovni festival salse, ki je tam potekal v zadnjih avgustovskih

dneh. Salsa morda ni tako množičen glasbeno-plesni trend, kot sta npr. hip hop ali house, vendar se zdi, da so salserji toliko bolj fanatični plesalci. Kot pove že ime, je salsa omaka različnih karibskih ritmov in seveda gibov, ki večinoma prihajajo s Kube in iz Portorika. Zakuhalo so jo latinskoameriški priseljenci v newyorškem mešalnem kotlu. V Latinski Ameriki ter ZDA jo poznajo že desetletja, po prvem svetovnem kongresu salse v Portoriku (l. 1997) pa je vročica zajela še ostale celine. Osvojila je tudi Rusijo in Azijo ter celo muslimanski svet, na primer Turčijo in Združene arabske emirate. Poleg londonskega, pariškega in berlinskega spada barcelonski festival med najpomembnejše dogodke v svetu evropske salse. Najbolj zagreti vsako leto obišejo vse štiri. Za nekaj dni plesa z najbolj izbranimi evropskimi plesalci ob najnovejši glasbi jim za vikend ni težko odleteti na drug konec celine. V Barcelono so tako pripotovali tudi iz Skandinavije, Irske in Bolgarije. Kdor si ni mogel privoščiti dragih plesnih tečajev in inštrukcij, je obiskal vsaj fieste. Te v Barceloni niso omejene le na nočne ure v salsotekah, ampak potekajo tudi čez dan na plažah, tako da se plesna norija v štirih festivalskih dneh sploh ne ustavi.

Na festivale redno zahaja tudi salsina estrada - profesionalci, ki koreografirajo lastne šove, svetovno uveljavljeni plesni pedagogi, didžeji ... Ni jih bilo težko poiskati, saj scena ni velika. Vseh udeležencev je bilo namreč le kakšnih tisoč. Mnogi so se med sabo poznali že z drugih festivalov, vsaj na videz. Najboljši plesalci na festivalu so bili afriški in latinskoameriški priseljenci, ki živijo v Parizu. Med njimi je še posebej izstopala skupina desetih bolj ali manj pristnih kopij Lennyja Kravitzja, ki so vsi enako jezno-arogantno gledali v svet. Na plesišču so delali čuda in z njimi postavljali nove smernice. Takoj je bilo jasno, kateri plesni triki trenutno zažigajo, na katere glasbene skupine in didžeje je treba prisegati ter kako se nositi, obleči in obuti, da bo ples izgledal še bolj privlačen. Tudi v salsi se je, tako kot v drugih pop kulturnih smernicah, razvil svojevrsten slog oblačenja. Klasični "latino look" že

nekaj let izpodriva ulična moda. Fantje že dolgo več ne nosijo svetlih širokih kubanskih hlač in tudi mnoga dekleta plešejo kar v športnih copatih in vojaških hlačah z žepi ob straneh. Le da so te - za razliko od moških - bolj živih barv in pošite z dolgimi trakovi, ki med obrati

živahno frfotajo okoli stegen. Tako kot so v zlatih časih krila in volančki. Bolj kot globoki dekolteji in goli trebuščki so bili letos moderni razgaljeni hrbti. Festival ni samo plesno prizorišče, temveč tudi sejem, kjer se kupčuje z vsem, kar je vsaj približno mogoče povezati s plesom. Artiklom je bilo treba dodati samo predpono salsa in stvar je bila prodana. Tako ste lahko kupili salsa majčke, salsa (sicer povsem običajne črne) hlače, salsa (mrežaste ali svetleče) srajce, salsa čevlje (ki so enaki kot kateri koli drugi plesni čevlji) ter seveda cedeje, videokasete in DVD-je z najrazličnejšimi plesnimi koreografijami.

Toda trgovina je le obstranska dejavnost. Festival je še vedno predvsem oder. Oder, na katerem hoče vsak požeti svoj aplavz. Ne z izbranimi krpicami ali izklesanimi mišicami, ampak s kar se da privlačnim grooveom. Eno bistvenih načel salse, ki ga je neki plesalec strnil v en sam stavek, se glasi: "It's not the size of the ship, it's the motion of the ocean". Telo ni zapeljivo kot podoba (torej v svojih statičnih dimenzijah), ampak takšno postane šele zaradi svojega gibanja oz. v svojem delo-

vanju. In v tem duhu se je na plesišču vsak dan razdivjala nora tekma - čeprav brez uradnega rezultata. Kdo si bo priplesal več pozornosti? Kdo bo bolj zapeljiv, bolj odštekani, hitrejši, kdo si bo upal narediti več akrobacij in več zaporednih obratov? Šov je bil spontan, improviziran, pa vendarle predvidljiv. Moška ramena so ne glede na pozne ure še vedno trzala kot podivjana, ženska so vabila z zaokroženimi gibi, boki so risali osmice in zadnjice so se izzivalno napenjale. Občudujoči pogledi z roba plesišča so jih noro podžigali. Zdelo se je celo, da bi razgreti pari otrpnili kot motorji, ki ostanejo brez goriva, če bi se oči občinstva slučajno zazrle kam drugam. "Pojdimo spat," je še pred koncertom poslovinile fieste omagal Domen. "Ne morem več, oči me pečejo." Nič čudnega, kajti festivalska salsa je s svojo bleščavostjo dobesedno bodla vanje. In nič več skupnega ni imela s tistim plesom, ki me je pred leti zasvojil na Kubi.

Toda salsa lahko vedno znova očara. Čokati gospod pri petdesetih, ki me je zadnje popoldne na plaži povabil na ples, ni poskušal ugajati nikomur. Bil je priseljenc iz Nikaragve, ki že dolgo živi v Barceloni, in prav po naključju je prišel mimo. Odplesala sva nekaj plesov, brez naprežanja in brez norih obratov, ter si zraven popevala refren. In ritem kar naenkrat ni več priganjal, ampak se je neopazno zlival s plesnimi koraki. Preprostost gibanja, ki bi me sicer hitro zdolgočasila, se je v tistem trenutku zdela kot najlepše darilo. Na koncu ni rekel samo hvala in oddiral naprej. Vprašal je tudi, kako mi je ime in od kod prihajam. Pogovor se je seveda zaključil s "Que te vaya bien!" Adijo in da bi ti šlo dobro!

Jamajka

Osebna izpoved nekega turista

Marko Vide

Nekateri zimo doživljajo kot čudovite bele snežinke, ki se kot kosmiči vate spuščajo z večernega neba, sprostitve ob branju knjig na domačem ognjišču, sankanju in smučanju, spet drugi kot mraz, kratke dneve, plundro, odmetavanje snega in splošno mrtvilo narave. Nekateri pač v zimi ne uživamo in jo kot starodavna ljudstva imamo za depresivno smrt ter bi jo kot medvedi najraje prespali. Čudesa globalizacije nam ponujajo rešitev v pestri paleti legalnih in prepovedanih substanc, ki dvigujejo razpoloženje, ali pa v začasni selitvi v toplejše kraje. Ker je bila zima zelo huda, sem se kljub opozorilu splošnega zdravnika odločil za mešanje obeh.

Ob bolj kot ne suhem študentskem žepu sem s pomočjo prijateljev zbral nekaj denarja, kupil letalsko karto, zmetal nekaj cunj in druge opreme v nahrbtnik ter brez pogleda nazaj odletel naravnost v srce karibskega otočja – na Jamajko.

V letoviškem mestu Montego Bay smo pristišli pozno popoldne, ko je otok že prekrival mrak. Ob prehodu iz aviona v zastarelo letališko stavbo je najbolj presenečal vroč in vlažen tropski zrak, ki je na zimo navajena evropska telesa in duše deloval skrajno osvežujoče. Po carinskih formalnostih z zdolgočasenimi cariniki me je pred letališčem toliko bolj navdušujoče sprejel taksist, me skupaj s kanadsko družino stlačil v toyotin minivan in odbrzel v soparno noč. Jamajčani imajo kot drugi Južnoameričani navdve zanimiv način vožnje. Cesta je ne glede na smer vedno boljša na nasprotnem pasu, in tako smo se vozili naravnost proti nam drvečim avtomobilom. Ko se je razdalja med voziloma približala do velike možnosti trka, je taksist naglo odvil na svoj pas. Za razliko od voznika in njegovih izjav »No problem mon! Hahahaha!« se nam, potnikom, in koči, ki smo jo med potjo povozili, to ni zdelo niti približno smešno.

Po divji eno uro trajajoči vožnji smo prispeli v naselje Negril, ki se nahaja ob 10-kilometrski

peščeni plaži na skrajnem severozahodnem delu otoka in je večino turistične sezone okupirana od ameriških študentov (in študentk!). Preden nas je taksist razvozil, mi je, kot se spodobi, ponudil še veliko pesti lepih, polnih in dolgih vršičkov prave, zelene in dišeče domače konoplje. In ker povsod spoštujem lokalne navade in kulturo, ponudbe nisem zavrnil.

Kanadčani so se, preden jih je kdor koli uspel oropati, zaprl v luksuzni all-inclusive hotel, kjer so doživljali svojo različico Jamajke, sam pa sem izbral najcenejšo varianto prenočevanja na plaži – barake Firefly. Gre za skupnico štirih lesenih barak, v katerih sta postelja ali dve, obešalniki in miza. Če odštejemo, da iz stropa

Predem nas je taksist izpustil, mi je ponudil še pest lepih, polnih in dolgih vršičkov prave, zelene in dišeče domačice. Ker povsod spoštujem lokalne navade in kulturo, ponudbe nisem zavrnil. Ko sem odločil prtljago, sem skozi tropski zimzeleni vrt odšel na plažo, kjer je neskončno število zvezd prekrivalo jasno nebo, topel vetrc je mirno pozibaval ocean in se ni zmenil za parček, katerih telesi sta v vodi mirno in pogumno drsela en v drugega. Ah! Kakšne snežinke neki!

visijo žebliji, ki se jih domačinom, kot kaže, ne ljubi zakriviti, in da od časa do časa prek tal steče kakšna večja miška ali podgana, hiške zbujajo prav domač občutek. Takoj ko sem odložil prtljago, sem skozi tropski zimzeleni vrt odšel na plažo, kjer je neskončno število zvezd prekrivalo jasno nebo, topel vetrc je mirno pozibaval ocean in se ni zmenil za parček, katerih telesi sta v vodi mirno in pogumno drsela en v drugega. Ah! Kakšne snežinke neki!

Po obilnem zajtrku in najboljši kavi, kar sem jih kdaj v življenju pil, sem se ob jutrih odpravil na potepe po plaži. Palme so se upogibale, bose noge so uživale v drsenju skozi pesek, ki ga je gladil ocean, ušesa so lovila hreščečo reagge in rap glasbo, oči pa so se pasle na pomanjkljivo oblečenih, vendar toliko bolj obdarjenih dek-

letih, ki so se sprehajale po plaži ali igrale odbojko. Turisti so večinoma poležavali na plaži, pili pivo in kadili svoje jointe. Vsake toliko čase me je ustavil kakšen trgovec ter ponudil hrano in pijačo, vožnjo s čolnom ali pa cigarete in druge droge. Edino, kar me je zanimalo, so bile prav te, vendar so bile cene tako navite, kot da smo v Amsterdamu in ne v državi tretjega sveta, tako da sem raje uporabljal cenejšo zalogo, ki sem jo kupil noč poprej. Vsake toliko časa je sonce malo preveč zapeklo in takrat je bilo potrebno zaviti v manjši lokalček in se ob pivu odžejati. Lokalni natakariji so zgodba zase. Vedno zakajeni se neprestano zafrkavajo z gosti, padajo po tleh, si vzamejo pijačo in usedejo za

šank ter ne strežejo nikomur več, dokler ne spijejo svojega, požvižgajo in osvajajo vsako belko, ki jo zagledajo, saj vedo, da jih ogromno prihaja sem ravno zaradi njih, drugače pa mirno čakajo na večer, ko se okoli sedme ure sonce ravno skriva in se trume turistov začenejo noro opijati.

Sam nisem bil nikakršna izjema in sem noč za nočjo križaril med najboljšimi lokalčki, najboljšim rumom in najboljšimi dekleti. Nekateri prostori so bili odprti za vse, v druge, zaprte (oziroma odprte samo za Američane), pa se je bilo pač treba improvizirano pretihotapiti.

Na zabavah so vrteli izključno rap glasbo. Ne reaggea, ne rock, ne trance, ampak non stop rap, ki mi je po nekaj dnevih šel že pošteno na živce, in zato sem toliko bolj navdušeno neke-

ga večera kričal »Jihaaaaa!« in kot nor stekel do prizorišča, kjer sem zaslišal pravi evropski house. Glasbo so vrteli na dveh odrih, ki so ju Američani ravnokar spraznili. Osebno mi je bilo popolnoma vseeno, ali je še kdo gor ali ne, in sem z veseljem skočil na enega in že deloma omamljen na veliko začudenje preostalih začel plesati kot nor. Kmalu se mi je pridružila neka Američanka; tako sva nekaj časa zagledana en v drugega strastno plesala. Vse dokler ragby ekipa Teksasa ni posumila, da se zna tu zadeva razplesti v nekaj konkretnega, in je deklico naglo odpeljala, meni pa dala vedeti, naj se ne dotikam nobene več. Z ragby ekipami pač ni heca.

Večeri so se zaključevali pred barakami, kjer smo se sosedje ob zadnjih jointih in kozarčkih ruma spoznavali in zapletali v globoke filozofsko-hedonistične debate o smislu življenja, potem pa še pred jutrom do zadnjega popadali po tleh.

In kot vedno je bilo vmesnega poletja še prekmalu konec. Tako mi ob vrnitvi domov ni preostalo drugega kot čudovite bele snežinke, ki se kot kosmiči vate spuščajo z večernega neba, sprostitve ob branju knjig na domačem ognjišču, in zavest, da se tudi sredi zime neke upogibajo palme, bose noge uživajo v drsenju skozi pesek, ki ga gladil ocean, ušesa lovijo hreščečo reagge glasbo in oči veslo pasejo na pomanjkljivo oblečenih dekletih.

Revija **park** išče komunikativne in ambiciozne ekomomiste (ni pogoj), lahko tudi študente, ki želijo delati v trženju oglasnega prostora. Ponujamo dinamično delo v timu in stimulatívno plačilo.

Za dodatne informacije pokličite 07 393 08 12 ali zahtevajte informacije na park@park-on.net.

skupina DNŠ

lokalpatriot

ZALOŽBA GOGA

JAMASITY

laptop.com

park

Snif

MUZIKANTSKI PLETIVI

gogini

Krka: Olimpija

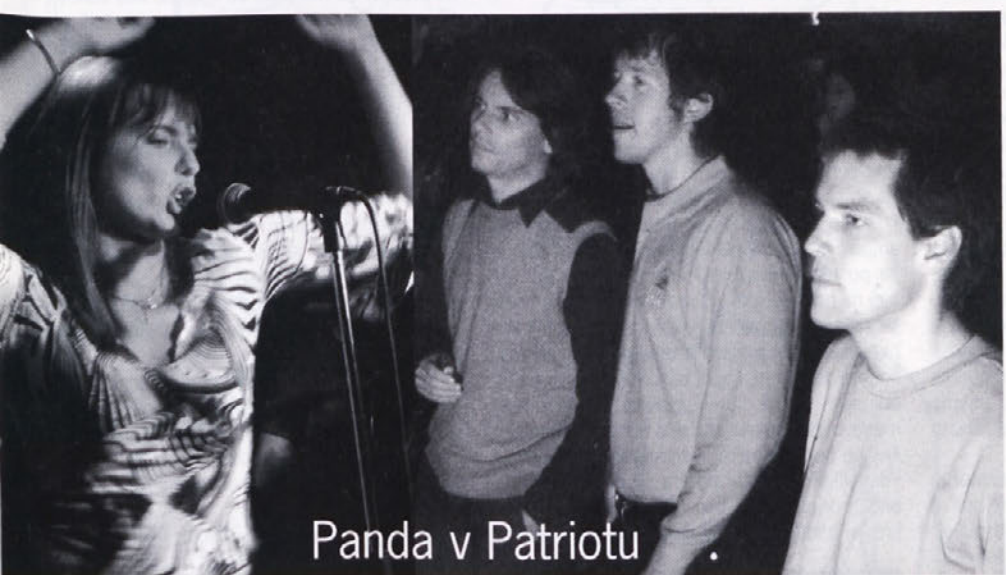

park: fotozgodbe

FOTOGRAFIJE: BOŠTJAN PUCELJ IN ŽIGA VIRČ

Koncert v čast otvoritve orgelske šole, Frančiškanska cerkev

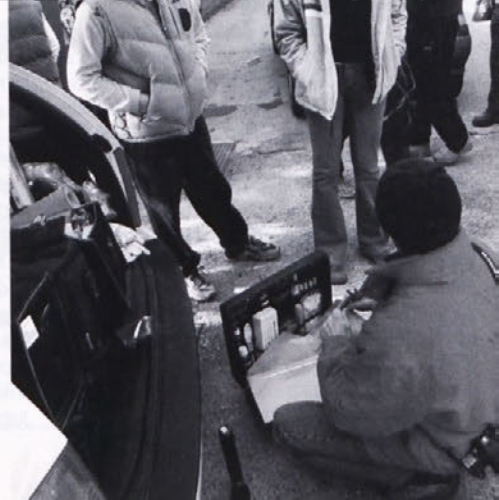
Panda v Patriotu

Kraja avtomobilov v Ločni

Dogma v Patriotu

park Xtreme

FOTO: BOŠTJAN PUCELJ

Ko smo ParkXtremovci prvič vroči pili ...

Slovenski nacionalni šport je bingljanje z vrvi. Žal. Pa pri tem ne mislim na bandži, sploh ne. Čeprav me tudi na bandži ne boste spravili, to moram pač poudariti. Ne zato, ker bi tista elastika lahko počila, kakor mi je nekoč počila elastika v gatah. Bilo je grozljivo. Prvič v življenju sem noč prespal s punco v isti postelji. S punco, ki ni bila moja sorodnica. Bemti, tole sem malo zakompiriral. Moram pojasniti, jasno, da ne bo kdo mislil ... Brrrr!

Enkrat sem na sluzenju vojaškega roka dobil dopust, ker sem, ko smo se na kamionu peljali mimo na nekem travniku mirno pasočih se ovc, vzkliknil: »Drugovi vojniki, pičke na travnjaku!« Poleg je bil tudi nek oficir, ki me je samo debelo gledal, rekel pa ni nič, samo zvečer sem dobil tridnevni izhod v mesto. Pa en kratek pogovor pri vojaškem psihologu, ki me je največ spraševal predvsem o ovcah! Vam povem, da sem se, vsaj dokler sem služil bivši domovini, ovcam ogibal na široko, da le kdo ne bi pomislil, da ... Brrrr!

Ja, zato moram malo bolj na široko pojasniti travmo z elastiko v gatah. Prvič sem torej prespal z deklico in prav lušno sva se imela, čeprav nisva povsem natančno vedela, kaj sploh početi in kaj kam vtakniti ... Ampak, ja, nekako sva speljala tisti ekstrem, zjutraj pa se je pojavila težava. Ko je bejba vstala iz postelje in se oblekla, bi moral vstati tudi sam. A ko sem dvignil odejo, sem se zgrozil. Namreč, na sebi sem imel nekakšne padalske gate nemogočega vzorca z nekakšnimi pisanimi račkami (kupovala mi jih je seveda še mamica, ki ni vedela, da jih bom v kratkem pokazal kakšni pupiki!), za nameček mi je pa še elastika v njih počila. Seveda mi je bilo nerodno odkriti se in vstati, punca pa nikakor ni hotela iz sobe ... Ker se je to glede na moja leta dogajalo v času elektrifikacije in druge petletke, se razpleta pravzaprav ne spomnim, le travma je ostala. In zato me na bandži ne boste spravili, ker to je itak elastika ...

Ampak začel sem govoriti o slovenskem na-

cionalnem športu, štriku za vratom. In hotel dodati, da so tudi izjeme, predem me je odneslo drugam. Zdaj spet povzemam in v zgodbo kličem **gospoda Ličnega**, ki se je pred časom, ko so v Ljubljani živeči samomorilci odkrili nebotičnik s teraso na strehi, odločil, da si popije kavico prav gor, v restavraciji na terasi. Mirno je sedel in k njemu je kmalu, nič hudega sluteč, pristopil natak. Da bi ga povprašal, kaj si bo izvlel popiti. Gospod Lični je naročil kavo s hladnim mlekom (ker ne maram mehurčkov v spenjenem mleku, ti mater, a razumeš!), in ko mu je natak že obrnil hrbet, ga je še povprašal, kje imajo odskočno desko. Natak je seveda padel na rit od ogorčenja in gospodu Ličnemu začel razlagati, da se iz tega pač ne sme norčevati, da je le nekaj dni nazaj prav on neki ženski postregel kavo, ko ji je prinesel račun, je pa že ni bilo več in ga je zelo prizadelo! Za zgodbo samo pravzaprav ni pomembno, ali mu je bilo žal, ker je skočila, preden je poravnala ceh, gospod Lični se pa tudi ni spomnil vprašati, pravzaprav sem hotel dati poudarek na adrenalin, ki zajame človeka, ko stoji na robu in se vrže v globino ...

Eh, saj sem pravzaprav pozabil, kam sem rinil s poanto, zdaj pa niti ni več pomembno. Ker tokratni ParkExtreme je imel vse, le

extremnosti ali adrenalina ne. Lahko bi celo rekel, da smo se prvič malo namatrali, in če bi bil recimo Joco z nami, bi lahko tudi zapisal, da se je prvič zgodilo, da je nekdo na odpravi tudi shujšal. Ja, Joc je že vedel, zakaj ni šel poleg. Mislite, da je kilažo lahko vzdrževati? Veste, koliko pujskov in kolic in kravic mora človek použiti, da lahko reče, da ga ima pod streho!?

Poklical sem Stojana Gledja (izgovorite Gleč, da ne boste izpadli butec, kakor jaz!), direktorja podjetja GledRing iz Ljubljane, katerega zelo uspešno podjetje se ukvarja (hm, pozabil, ampak v hali ima ogromno število mašin!) z nečim uspešnim, je pa tudi edini uvoznik za vozilca Trikke (epp: www.trikke.com) za celo bivšo Jugo, kar nam pove, da Amerikanci še zdaj ni-

majo pojma, da smo jih sovraga izgnali že 91. leta. Prijavljenih je bilo, da bi se jih Rusi otepali, na dan odhoda v Ljubljano (Pozor! Prišel sem prvi! Celo Baco je zamudil!) ni bilo nobenega. Lalič femili, ki nikoli ne manjka, se je nekaj izgovorila na nekakšno poročno potovanje po Peruju (ampak opravičila nisem sprejel, ker bi potovanje po mojem mnenju lahko tudi prestavila!), Luka, Joco in Robertiez so skakali vsak po svoji (ne, sori, Robertiez je kupil playstation in ga od takrat sploh še nismo videli!), ker pa sem najel kombi, sem ga moral napolniti s svojim sinom in njegovim prijateljem Aljažem, ki sem ga zelo zelo težko odtrgal od računalnika, saj je bila njegov ata nekje na potovanju.

Dobro, vozilca trikke. Oglejte si fotke in vam bo vse jasno. Stojan nas je odpeljal na parkirišče trgovskega centra in tam sta nam s sinom Lukom pokazala, kako se stvari streže. Pravzaprav stvar sploh ni težka. Pravzaprav ne izgleda težka, bolj pravilno! Vsak je zajahal svojega trikolesnika in potem smo se lomili po parkirišču, da so se ljudje kar ustavljali in zabavali. Luka je že uganjal hudiča in pol, Stojan pa malo manj, ampak je izgledal zelo elegantno. In kot nam je že po telefonu zatrdil, smo nekako v pol ure tudi mi prišli v »grif«. In je zadeva postala nadvse zabavna. Giblješ se nekako tako, kot bi tekel na smučeh, a dokler ne dojameš, se gledalci nadvse zabavajo, kaj bi tajil. Bolj sem se trudil, bolj sem bil trd. In je izgledalo, kot da imam metlo v ritki! Otroka sta zelo hitro zapopadla, o Anji ne bom nič rekel, ker me bo Baco zihr še kdaj slikal in me bo potem še bolj grdega napravil, drugih pa ni bilo. Stojan je lepo nabiral kroge, trikke uporablja za rekreacijo, dnevno z

njim naredi kar nekaj kilometrov. Zgleda dobro, če zaradi vozilca, pa ne vem. Vem samo to, da sem sam dobro zakuhal in so me kar malo mišice bolele. Tam blizu je visel plakat z nekakšno debeluško in tangicami, na katerem je pisalo, naj ne čaka na maj. In škatla enemoni spodaj. Jebiga, bajsi, če hočeš shujšati in dobro izgledati v tangicah, enemon zihr ne bo pomagal, pa naj napišejo kar hočejo! Trikke probaj, pa bo! Ampak ne, za to se je potrebno gibati!

Prav zabavali smo se več kot eno uro (Slišal sem, da je bil čisti dizaster, ampak Šini mora delati epp, jebiga, jaz bom pa tole objavil, ker mi pravijo, da manj, ko se dogaja, bolj duhovit (?) je naš Damijan; op.ur.), malce mi je tudi samozavest zrasla in sem poskusil kopirati neke strupene fore, ki jih je uganjal Luka, pa ni šlo. Mislim, šlo je že, samo ne elegantno ...

Na koncu nas je Stojan povabil k sebi domov na sok, spoznali smo še soprogo Barbaro. Ki bi z lahkoto delala reklamo in za enemon in za trikke! Ampak ne bom več klobasal, ker je Stojan včasih treniral košarko in je še višji od mene ...

Vožnja domov je bila malce bolj ekstremna, ker je sam presvetli šef Kapš čakal, da mu pripelje kombi, nekdo od potnikov je pa golobčke spuščal, ampak sem obljubil, da ne bom povedal, kdo!

In razmišljal sem, kaj se je tisti ženski, ki se je vrgla v globino, preden je plačala kavo, med potjo dol motalo po glavi. Je mar pomislila: Na, zdej sem pa res nardila pizdarijo, ročne pa nikjer! Mirmogrede, trikke ima dve zavori ...

Nečakajnamaj Šini

POTLAČ

l o k a l n o t r o b i l o

Od poraza do poraza do končne zmage!

Predsednik uprave Krke, d.d., odpustil vse novomeške košarkarje

Vlade Sodček Gavrane po dolgih letih spet na mestu branilca - Ekipa preverjenih mojstrov – Podžupani v spremljevalnem programu

Stanko Medved jr.

»Ponosna sem, da bom pomagala k novemu preporodu novomeške košarke, tako kot sem pomagala k preporodu novomeške mafije,« je ekskluzivno za Potlač izjavila nova cheerleaderka prenovljene ekipe KK Krka **Mati Podžupanja**. »Sem rekla mafije? Mislila sem seveda novomeškega gospodarstva.«

Pa pojdemo po vrsti. Letošnja sezona novomeških košarkarjev je očitno razočaranje. Porazi se vrstijo, ljubitelji košarke spremljajo samo še v črni kroniki, Laščani in Ljubljanci se hehetajo, češ »Dolenjci, spet ste tam, kamor spadate, na jugovzhodu.«

Toda gospodje s Severa so pozabili na en pomemben element, osmo svetovno čudo, ljubitelja po bazičnem milu dišečih Podgurk in kontaminiranih Ukrajink, prvega Balkanca Evrope in zadnjega Samoupravjalca Jugoslavije, človeka, ki je prodal delnice Leka, samo da bi se končno peljal v terenco, enega in edinega, njegovo eksclencelo **Kneza Miloša, predsednika uprave Krka, d.d.**!

Knez Miloš se je najprej hotel »prijateljsko« in s steklenico cvička v roki pogovoriti s trenerjem in igralci, toda to nikakor ni pomagalo, ker

so trenerja začele tresti nočne more (»V sanjah se mi je prikazoval Knez Miloš z žogo namesto glave in sačmaricami namesto rok,« je kasneje izpovedal odstopljeni trener), igralcem pa roke. Zato je bodoči slovenski Kralj sestavil peklenški načrt.

»Odpustil sem te predobro plačane polamaterje, ki niso vredni niti tega, da jim damo kakšen farmacevtski pripomoček iz nove tovarne v Šentjerneju. Prav tako bo letel trener, zdravnik, predsednik kluba, predstavnica za tisk in mažoretke. Vse trenerske, upravne in promocijske zadeve bom prevzel sam. Če sem iz murskosoboškega blata povlekel dolensko gospodarstvo, postavil drugo najboljšo farmacevtsko podjetje v Sloveniji in uspešno obdelal vse potrebne Ukrajinke, bom menda na evropski vrh spravil tudi neko košarkarsko moštvo!«

Na vprašanje o sestavi novega moštva je bil predsednik Krkine uprave precej skrivnosten: »Glede ekipe lahko rečem samo to: nič ni več, kot je bilo. Po dolgih letih trenda, ki je šel v smer, da naj bodo košarkarji čim večji in čim močnejši, se v zadnjem času med strokovnjaki spet uveljavlja prepričanje, da so najpomembnejše izkušnje, predvsem pa modrost. Zato bom v ekipo poleg sebe znova povabil **Vlada Sodčka Gavrana** (za nepoznavalce: Vlade Sodček je sedanjí športni direktor KK Krka, nekdanji kapetan jugoslovanske mladinske reprezentance, dobitnik nagrade za najboljšo gibanje v napadu, prvi amaterski športnik, ki se je brez kisikove bombe povzpел na Mont Everest, petkrat zapored športni menedžer leta po izboru revije Potlač – tedaj smo zapisali »Vlade Sodček je sam po sebi zgodba o uspehu; inštitucija neskončnih možnosti!« **op. SM**), ki bo zaingral na mestu branilca in strelca. Seveda bom rehabilitiral tudi **Advocata El Diabola El Plan-**

E, MOJ GAVRANE! LJUBI TE DEDA! SKUPEJ BOMO TAK TIM, DA SE BODO CELI RUSIJI HLAČE TRESLE!

da sem ga v tej, to moram priznati, vendarle težki situaciji, moral prositi za uslugo. Z igralno zasedbo nisem imel težav, prav tako je dr. Stari pristal na to, da bo postal klubski zdravnik (še pomnite, tovariši?), problem pa je nastal pri plesalkah-navijačicah, saj so vsa lepa in mlada do-

lenska dekleta na podlagi osebne avdicije dobila že mesto v novi tovarni v Šentjerneju. Ta kader je prepotraben v moji tovarni in košarkarski klub je tu ostal na kratkem. Don Kova – zasluži si svoj položaj, ni kaj! - je takoj našel rešitev v svoji številni ekipi podžupanov in podžupanje, ki na občini delajo sicer prepotrebno gnečo, pa vendar! Dogovorili smo se, da bodo za polovični delavni čas zaposleni kot cheerleaderke pri košarkarskem klubu, drugo polovico pa bodo še naprej »oddelali« na matični službi.«

Bravo.

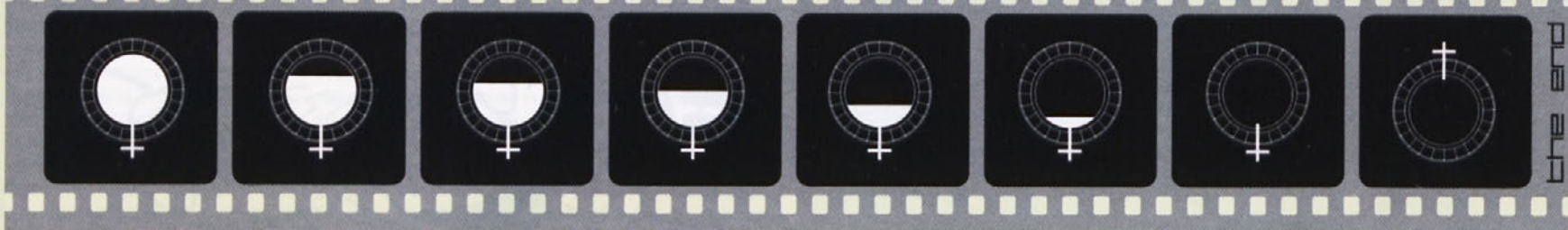
tana (nekdanji direktor KK Krka, trenutno upokojen). Mislim, da bomo mi trije za začetek zadostovali, saj je bolj kot kvantiteta pomembna kvaliteta, kar sicer ne velja, vsaj po mojem mnenju, kadar se lotevamo ženskega spola.«

Iz zaupnih virov blizu Kapitelske cerkve izvedeli, da se bo v projekt vključila tudi **mestna občina Novo mesto**. Tudi o tem smo seveda pobarali prvega moža prenovljenih novomeških košarkarjev.

»He, he, he, pred vami pa res ne morem nič skriti. Res je, **don Kova** mi je še dolžan manjšo uslugo v vrednosti nekaj milijard evrov, tako

neozdravljivi alkoholik

Revija **park** je dostopna gostom v naslednjih lokalih in frizerskih salonih:

Bar Gloria
Prešernov trg 3, Novo mesto

Frizerski salon Renata
Bršljin 22, Novo mesto
R.
Frizerski salon

Pizzeria Novljan
Novi trg, Novo mesto
tel.: 07 33 22 223

Bistro in pizzeria Kaval
Panda d.o.o.
Velike Brusnice 13
tel.: 07 30 85 623

Figura Kr'neki
Ljubljanska cesta 27
Novo mesto

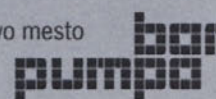
Knjigarna Goga
Glavni trg 6, Novo mesto

Prepih
Gornja Težka voda 19
Stopiče
tel.: 07 30 89 404

Pumpa bar
Topliška 9a, Novo mesto

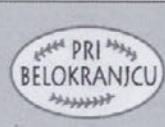

Frizerski salon Jure
Kandijska 19, Novo mesto

Kult klub
Muzejska 3, Novo mesto

Pri Belokranjcu
Kandijska cesta 63
Novo mesto
tel.: 07 30 28 444

McDonalds
Ljubljanska 27
Novo mesto

Frizerstvo in lasuljarstvo
KODRČEK
Ljubljanska 80, tel.: 07 33 26 028
Smolenja vas 3, tel.: 07 33 44 118

Frizerski studio Simona
Marjana Kozine 3, Novo mesto

Naročniki revije **park** so tudi naslednje ustanove:

CIK Trebnje
Kidričeva 2, Trebnje
tel. 07 34 82 100
www.ciktrebnje.si

Mestna občina Novo mesto
Seidlova 1, Novo mesto

OŠ Šmarjeta
Šmarjeta 1, Šmarjeta
tel.: 07 38 44 180

Visoka šola za upravljanje in poslovanje
Dodiplomski visokošolski programi
Na Loko 2, Novo mesto
tel.: 07 39 30 020

DM
Dolenjski nuzej
Muzejska 7, Novo mesto

OŠ Bršljin
Kočevarjeva 40, Novo mesto
e-mail: os.brsljin@guest.arnes.si

RIC Novo mesto
Novi trg 5, Novo mesto
tel.: 07 39 34 550
www.ric-nm.si

OŠ Brusnice
Velike Brusnice 101,
V. Brusnice

Knjižnica Mirana Jarca
Rozmanova 26/28,
Novo mesto
tel: 07 393 46 74

Osnovna šola CENTER
Seidlova cesta 7
8000 Novo mesto

Šolski center
Novo mesto
Šegova 112
Novo mesto

KULTURNI CENTER JANEZA TRDINE

KC Janeza Trdine
Novi trg 5, Novo mesto

Knjigarna Goga

Glavni trg 6
8000 Novo mesto
tel (07) 393 0 802
knjigarna@zalozba-goga.si

Delovni čas

pon. - pet.: od 9h - 19h
sob.: 9h do 13h

Berem **park**.

Ker je to dolenski časopis

Ker je to časopis, ki si upa več.

Ker je to časopis, ob katerem se zamislim.

Ker je to časopis, ob katerem se nasmejem.

Ker je to moj **park**.

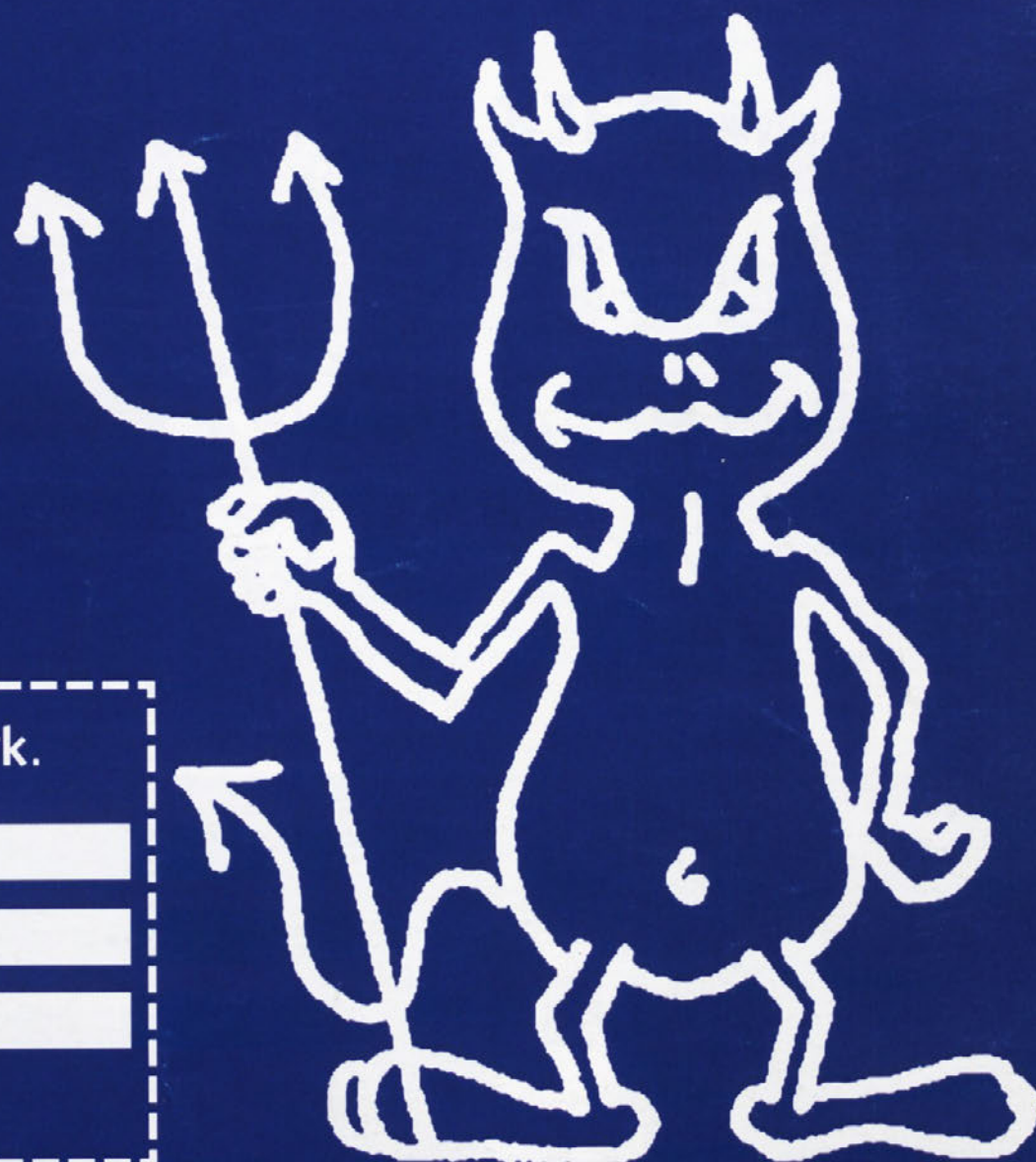
PARK

III 857/2003/200

200501884,2

KNJIŽNICA H. JARČA, NOVO MESTO
Studijski odtis
COBISS

Da, naročam se na revijo **park**.

Ime in priimek

Ulica

Pošt. št. Kraj

Sem študent, dijak

Naročilnico pošljite na naslov Park, Glavni trg 6, Novo mesto, pokličite na telefon 07 393 08 12 ali pošljite e-mail na park@park-on.net. Naročnina velja do pisnega preklica. Revija Park je mesečnik. Cena posameznega izvoda v redni prodaji je 450 sit, redna naročnina za deset številok pa 4.050 sit, za dijake in študente 3.600 sit. Študentje in dijaki naj priložijo potrdilo o šolanju.